

FEDERAL ALMANYA: 2,5 DM
FRANSA: 7,-FF
BELÇİKA: 50,-BF
HOLLANDA: 3,-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10,-KRn
İSVEÇ: 8,-KRn
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

15 Temmuz 1983
SAYI 9
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Milliyetçi
Demokrasi
Partisi'nin
horozu ötemiyor

Cunta ile icazetsiz partiler arasında savaş kızıştı

- Cunta veto kılıcıyla partileri buduyor. Bugüne kadar 402 parti kurucusundan 253'ü veto edildi

Kenan Evren yurdun çeşitli yerlerinde yaptığı konuşmalarla kendi kurdukdıkları partiler dışında kalanları "mantar", "kökü niyet ürünü", "hırs için kurulmuş" diye nitelendirdi ve bununla da yetinmeyerek bu partileri "bölücü", "hain" ilan ederek seçmen yığınlarını korkutmaya çalıştı.

Evren'in yeni partiler kurulmamasını, özellikle MDP'ye itihak isteyen her konuşmasından sonra birkaç partinin daha ortaya çıkması, yığınların gözünde cuntanın prestijini sarıyıcı ve siyasal havanın boğucu olduğundan şikâyetler artıyor.

■ Yazısı 3. Sayfada

Federal Alman Hükümeti'nin Türkiye'deki askersel cuntaya armağanı

...ve ikinci kazık: Dönüş primleri Türk lirası olarak ödenecek

- Federal Alman hükümeti ile cunta arasında aylar önce yapılan gizli pazarlık, Federal Çalışma Bakanı Blüm'ün son Türkiye gezisi sırasında artık saklanamaz hale geldi

Gazetemizin üç ay önce okuyucularına duyurduğu "Dönüş primlerine cuntanın göz diktiğine" ilişkin haber geçtiğimiz günlerde burjuva basın tarafından da itiraf edildi. Yanda kupürünü sunduğumuz Hürriyet Gazetesi "gizli belgeler" açıklama yayıncısı altında artık saklanamaz hale gelen bu gerçeği birinci sayfasına yayınladı. Cunta ile Federal hükümet arasında varılan anlaşma uyarınca 10 bin 500 Mark'lık dönüş primleri ile çocuk başına ödenecek 1500 Mark'lar kesin dönüş yapan emekçilere ancak Türkiye'de ve Türk Lirası olarak ödenecek.

Bu yetmiyormuş gibi, Cunta şimdi de kesin dönüş yapan emekçilere artık beklemeksizin ödenecek olan emeklik primlerinin de mark olarak işçilerimize doğrudan ödenmesine engel olmaya çalışıyor. Federal Hükümet ile bu konudaki pazarlık da bağlanabilirse emeklik primleri Türkiye'de SSK'ya devredilecek ve işçilerimiz sadece SSK'dan emekli maaşı almakla yetinecekler.

Cuntanın bu yolla el koyacağı döviz gelirleri ise öncelikle savaş sanayiinde kullanılacak ve Amerikan tekellerine Avrupa'daki Türkiye emekçilerinin alınterini peske çekelecek.

■ Yazısı 7. Sayfada

Karlsruhe Başkonsolosluğu'nun "marifetlerini" belgeleriyle açıklıyoruz

ABD Doğu

Üç büyük holding
62 şirketi
ele geçirdi
Sayfa 11'de

Tahsin İNCİRCİ ile
müzik üstüne söyleşi
Sayfa 8'de

Dönüş Yardımı
Ümit KÖSEĞLU
Sayfa 7'de

Aşırı sağcılar birer ediyorkonsolosluklar da koğuşturuyor

● Horb'daki gerici Türk örgütünün yazdığı ihbar raporuna dayanarak, Karlsruhe Başkonsolosluğu 17 ileriye birer çağrı mektubu gönderdi ve haklarında soruşturma açıldığını bildirdi

Avrupa'daki tüm Türkiye büyükelçilik ve konsolosluklarını ileriye ve demokrat çizgideki Türkiye'ye emekçilere karşı faşist yada gerici Türk örgütleriyle sıkı bağlar içinde oldukları bir kez daha ve belgeleriyle kanıtladı.

Türkiye'nin Karlsruhe Başkonsolosluğu, Horb kentinde etkinlik gösteren "Horb ve çevresi Türk Sosyal, Kültür ve Spor Cemiyeti"nin gerici yöneticileri ile anlaştı ve kendilerinden her ayduzenli

"ihbar raporları" istedi. Nitekim 6. sayfada belgedeki bilgiler üzere bu gerici "cemiyet" in yöneticisi Ahmet Yıldız imzası ile gönderilen bir ihbar raporunda bölgedeki 17 Türküleri ilericilerin adları bir liste halinde yer aldı. Daha sonra konsolosluk resmi bir yazı ile bu 17 ilericileri konsolosluğa çağırdu. Ancak çağrı yazısında yurttaşlarımız bir anlamda tuzağa düşürüldü ve kendilerine "Bir evrakınız almak üzere konsolosluğumuza ka-

dar gelmeniz" diye yazıldı. Konsolosluğa giden ilericilerle bizzat Başkonsolos konuştuk ve haklarında "soruşturma" açılmış olduğunu duyurdu ve tehdit etti. Hangi kanıtlara ve kuralara dayalı olarak soruşturma açıldığı ise yanıtız kaldı. Belli olan şu: Aşırı sağcı Türk örgütleri ihbar ediyor, konsolosluklar da bu ihbarlara dayanarak ilericileri yurttaşlarımız hakkındaki soruşturma açıyor.

Nitekim yurttaşlarımız konsolosluklardan gelen baskılar her gün yeni biçimlerde ortaya çıkıyor. Pek çok yurttaşımız pasaportlarına el konması tehdidi ile karşı karşıya.

■ Yazısı 6. Sayfada

Anadolu'da iki
hava üssü
daha kuracak

● Reagan yönetimi, Muş ve Batman'da kuracak iki askeri üss için 67 milyon dolarlık harcama yapacak

Haziran ayı sonunda Türk-ABD Ortak Savunma Grubu toplantısına katılmak üzere Türkiye'ye gelen ABD Savunma Bakanı Yardımcısı Perle, ABD'nin Türkiye'nin doğusunda, Muş ve Batman'da iki hava üssü kurma hazırlığı içinde olduğunu söyledi. Perle'nin, "Türkiye'nin doğusunda askerlik gücü boşluğu var" sözleri, cunta-hükümeti tarafından da onaylandı.

■ Yazısı 4. sayfa

12 Eylül darbesinden, bu darbeye kulan rejimin bugün ulaştığı noktadan herkesin kendi payına çıkarcakça dersler olsa gerek.

"Çanakale'den boğazi seyreden" Demirel'in, 12 Eylül darbesini bizzat kendi elleriyle hazırlayan AP yöneticilerinin bile çıkarcakça zengin dersler var. Çorum konuşmasında Kenan Evren, kapatılan BTP kurucularını bile "hainlikle" suçladı. 6 Kasım'da yapılacak seçimler yaklaştıkça "vatan hainleri" sayısındaki bu hızı artış, "Milli Güvenlik Konseyi'ne yardımcı olmak lazım" diye diye buğünlere, gelişmiş olan herkesi düşündürmelidir.

Şimdi Türkiye'de ortaya yeni bir politik durum çıkıyor. Bugüne kadar cuntayı desteklemiş olan sağ politik güçler ayrışıyorlar. Düne kadar omuz omuza durmuş olanlar, hergeçen gün biraz daha karşı karşıya geliyorlar ve birbirlerini bütün halkın gözü önünde en ağır bir biçimde suçluyorlar.

Bütün ilericiler gücüne karşı cuntanın yürüttüğü ağır saldırılara alkış tutanların şimdi aynı cuntayı "kendii yapıpı anıysaymış çığnemekle", "verdiği sözü tutmamakla" suçlamaları önemi. Bu suçlamalar, elbette ki, cuntanın demagogilerinin kurbanı olmuş ilericilerin, emekçilerin, demokrat aydınların gözlerinin açılmasına hızlandırıyor. Böylece geniş halk yığınlarını politik olarak hareketlenmeleri için çok elverişli bir ortam doğuyor.

Bizim sorumluluğumuz

Ahmet KARDAM

Ama bu sosyolojik gerçeği dile getirmek kendi başına neyi halleder ki? Düne kadar omuz omuza durmuş olan cuntanın ve sağ partilerin, bugün karşı karşıya gelmiş olmalarını gören halk yığınları, kendikillerinden 12 Eylül rejiminin biran önce kurtulmak gerektiği kararına varamazlar.

12 Eylül öncesinde hergün 15-20 can alan terörün, parlamentodaki çaresizliğin halk üzerindeki etkisinin böyle kolayca yok olacağını sanmak çok yanlıtıcı. Üç yıl boyunca boyalı baskını, televizyonculuk, radyosusyla ilericiler, sol partiler aleyhinde yürütülen karalama kampanyasını etkilerinin kendikillerinden silinip yokolacağını sanmak doğru değildir. Bizim için açık seçik ve doğru olan şeylerin, sabahın akşamı yalandan beşka birşey düşünemeyen insanların hepsi için de açık seçik ve doğru olduğunu varsayamayız.

Çıkaranları savundukları emekçi yığınları karşı sorumluluk duyan bütün sol partilerin ve hareketlerin üzerinde birleştikleri bir nokta var: "Eğer sol güçler kendii aralarında birlik sağlamsa olsa-

ları 12 Eylül darbesi engellenebildir." Daha önemlisi, bugün onların üzerinde birleştikleri nokta bundan ibaret de değildir. Prag'da yapılan son Barış Kurultay'ına Türkiye solunun geniş bir temsil gücüyle katılması ve delegelerin bu sayımda, 13. sayfada yer alan ortak değerlendirmeleri yapmış olmaları, barış ve demokrasii ilişkin temel konulardaki görüş birliğinin taze ve canlı bir örneğidir.

Sağ güçler ayrıştıca ve cunta yalnızlaştıkça, sol güçlerin kendi aralarında birliği güçlendirmelerinin koşulları daha da olgunlaşıyor.

Ama geniş emekçi yığınlar bugün hala karışıklardan kendi gerçeği çıkaranı savunon sol güçlerin birliğini bulamıyorlar. Bundan ötürü de, tek tek hic bir sol parti ve hareketi haklı olarak yeterince güven duyuyamıyorlar. Kendii aralarında eşyem birliğini sağlayamadıkları için emekçi yığınları güven veremeyen, onların desteğini sağlayamayan bu parti ve hareketlerin, cuntayı gittikçe daha çok karşı karşıya getirmeye başlamış olan sağlamlardaki politik güçleri cuntaya karşı ortak hareket etkebileme şansları da olmayacaktır.

12 Eylül darbesinin önemeyişinde sorumluluk payları olan sol parti ve hareketler, şimdi saldırılarını Ap'ye karardır cuntanın ömrünün uzunluğundan da, daha azınlaşmasından da kendi paylarına düşen sorumluluğu taşıyacaklardır.

TÜRKİYE DELAGASYONU'NUN PRAG BARİŞ KURULTAYI İZLENİMLERİ

21-26 Haziran tarihleri arasında Prag'da yapılan Barış Kurultay'ı, Türkiye delegasyonu tarafından dünya barış mücadelesine büyük katkısı olacak bir toplantı olarak değerlendirildi. Delegelele Kurultay'da Türkiye sol güçlerinin geniş bir biçimde temsil edilmiş olmasının önemi üzerinde duruldu ve bu toplantının cuntaya karşı verilen savaşımı güçlendireceğini belirtildi.

■ Yazıları 12 ve 13. Sayfalarda

Server Tanilli

Türkiye Postası'nın sorularını yanıtladı

Server Tanilli halkımızın yüzakı bir bilim adamı. Nitekim bu yüzden 1978 Nisan'ında faşist bir namununa hedefi oldu. Ölümölü yaralandı. Tıp bilimi onu yaşama döndürdü ama kötürüm kalmasını önleyemedi. O şimdi bir tekerlekli iskemleyle çalkılı... O şimdi dimdik ayakta... İşi sınıfının safında, ön safında savaşıyor...

GELECEK SAYIMIZDA

ONBEŞ GÜNDE TÜRKİYE

28 Haziran

● Erdal İnönü'nün ve 20 kurucu üyenin veto edilmesinden sonra, SODEP'in Genel Başkanlığı'na Cezmi Kartay getirildi. Kartay, 1977-80 yılları arasında Gaziantep valiliği yapmış, emekliye ayrıldıktan sonra da Ankara Ticaret Borsası Genel Sekreterliği görevine getirilmişti.

● Yeni bir sağ parti kurma hazırlıkları içinde olan Odalar Birliği Genel Başkanı Mehmet Yazar, yaptığı bir yazılı açıklamayla, "Mevcut şartlar altında, siyasi bir faaliyet içinde bulunmanın faydasına inanmıyorum" diyerek politikaya atılmayacağını bildirdi.

29 Haziran

● Danışma Meclisi üyesi Lütfullah Tosyalı MDP'ye üye oldu. Böylece 160 kişilik Danışma Meclisi'nde MDP'ye kayıtlı yapmış üyelerin sayısı 52'ye yükseldi.

● MDP Genel Sekreteri Doğan Kasa-roglu, sağ kesimde sürmekte olan parti kurma çalışmalarına değinerek, "Seçime girmek için değil, ortalığı karıştırmak için partiler kuruluyor" dedi.

● Kapatılan BTP yerine kurulan Doğru Yol Partisi genel başkanlığına Ahmet Nusrat Tuna getirildi.

● Eskişehir'deki Türkkuşu Hava Eğitim Merkezi'nde incelemelerde bulunan Orgeneral Şahinkaya, "Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'na ve Türk Hava Kurumu'na az yardım yapılıyor. Anada bir fitre, zekat... Bu böyle olmaz" dedi.

● 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'na dayanarak 11 kaymakamın görevine son verildi.

30 Haziran

● Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinin her yıl hazırladıkları "Kazgan" adlı mizah dergisinin içindeki "sakıncalı yazı, resim ve karikatürleri incelemek"le görevli özel bir komisyon kaldırıldı. Öte yan-

dan Hukuk Fakültesi öğrencilerinin hazırladığı "Ceride-i Kanlar" adlı mizah dergisi hakkında, "YÖK Başkanı Prof. Doğanramazcı'ya yönelik karikatürler ve eleştiriler" nedeniyle açılan soruşturma da sürüyor.

1 Temmuz

● Danışma Meclisi üyeleri Muammer Yazar ve Muzaffer Ender MDP'ye girdiler. MDP'ye kayıtlı Danışma Meclisi üyelerinin sayısı 54'ce yükseldi. Eski Kontenjan Senatörlerinden emekli Amiral Fahri Çöker de MDP'ye katıldı.

● Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Ahmet Nusrat Tuna, partisinin 6 Kasım seçimlerine 67 ilde ve ilçelerinde örgüdenmiş olarak geçeceğini söyledi.

2 Temmuz

● Bolu'da bir konuşma yapan Kenan Evren, Genel Kurmay Başkanlığı görevini kendi isteğiyle bırakacağını belirterek, "ben

koluk peşinde olan bir insan olsaydım, bunu yapmazdım" dedi. Kenan Evren MGK'ce hazırlatılan yeni Anayasa gereği yedi yıl Cumhurbaşkanlığı koltuğunda kalacak.

● Yeni Düzden Partisi resmi kuruluş dilekçesini İçişleri Bakanlığı'na vererek parti faaliyetlerinin "serbest bırakılmasını" bu yana kurulan 8. parti oldu.

3 Temmuz

● Kıbrıs'ta, Girne yakınlarında, adadaki Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bağlı birliklerin ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla bir silah fabrikası kurulması çalışmaları başladı. Ayrıca Kıbrıs'ın Kuzey kesiminde de gerektiğinde Türkiye'nin askeri gereksinimleri için de kullanılabilecek büyük bir havaalanı yapılıyor.

6 Temmuz

● Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'i, Alpaslan Türkeş'in emri üzerine

öldürmekten şüpheli olarak MHP davasında yargılanmakta olan Celal Adnan tahliye edildi.

● MGK aralarında Genel Başkan Ahmet Nusrat Tuna da olmak üzere Doğru Yol Partisi'nin 20 kurucusunu veto etti. Tuna yaptığı açıklamada, kurucu üye sayısını tamamlayarak partiyi yaşatacağını açıkladı.

● Metin Tokar, Milliyet Gazetesi'nde yer alan "Boş oy: Madalyonun iki yüzü" başlıklı yazısında, MGK'ne şöyle diyor: "Bundan sonra yönetimin iktidar partisini, yönetimin muhalefet partisini karamazsınız. Oyları bunların arasında, kendi tercinize göre paylaştıramazsınız. Meşhur lafıfta: Altı suya götürebilirsiniz ama, onları zorla su içtirmesiniz".

7 Temmuz

● Danışma Meclisi, Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu'nun bağımsız varlıklarına son veren yasa tasarsını kabul

Bir iş cinayeti daha: 49 tarım işçisi öldü

Son yılların en büyük trafik kazasında, çoğu 9-15 yaşında çocuklardan oluşan 49 tarım işçisi öldü. Tarım işçilerinin kamyonlara üstüste bindirilerek taşınması, insan hayatının, hele hele işçi hayatının hiçe sayılması büyük bir faciaya daha neden oldu.

Çoğunluğu Adıyamanlı olan çocuk 72 kişi, iş bulmak için geldikleri Kozaklı'da iş bulamayıp bu defa mercimek tarlalarında çalıştırılmaya götürüldükten, yıpranmış kamyonun patlaması sonucunda meydana gelen kazada, çalışmaya gidenlerden 49'u öldü, 20'den fazlası ağır yaralandı.

Her yıl yüzlerce tarım işçisinin canına mal olan aynı türden emek cinayetleri bir yenisi, ve belki de en acısı eklenmiş oldu.

etti. Yasa teklifi MGK üyesi Tahsin Şahinkaya tarafından yapılmıştı.

● Nazlı Ilıcak, "Parti Enflasyonu" başlıklı yazısında veto kararlarına değinerek MGK'yı tehdit eden bir yazı yazdı. Yazıda "Anayasa'nın öngör-
düğü gibi partiler kurulsun; kurulan partiler yaşasın. Boşluk sürerse, arayış seçim sonrası da devam eder. Yeni yeni partiler kurulur, bu partiler güçlenir. Zaman içinde parlamento tesiriz hale gelir. Böyle bir durum, istikrar arayışına ters düşer. Tehlikeyi, seçim öncesi değil, seçim sonrası kurulması ihtimali olan partiler yaratır.

8 Temmuz

● Danışma Meclisi üyesi ve MHP'li olarak tanınan Mehmet Pamak, 31 kurucu üye adına Cumhuriyetçi Muhafazakar Parti'nin kuruluş dilekçesini İçişleri Bakanlığı'na verdi. Böylece sağ kanatta faşist parti de kurulmuş oldu.

● SODEP'in birinci vetodan sonra gösterdiği 21 yeni kurucu üyeden 13'ü daha veto edildi.

● Başbakan Uluşu, Yunanistan Başbakanı Papandreu'nun bundan bir süre önce Türkiye hükümetine yazdığı ve "Balkanlar'ın atom silahlandırılma arandığını" önerisi yaptığı mektuba yazılı olarak cevap verdi ve "Balkanlar'ın nükleer silahlandırılma arandığını fikrine karşı çıkıyoruz" dedi.

9 Temmuz

● Haklarında "yurda dön" çağrısı yapılmış olan 26 kişi daha vatandaşlıktan çıkarıldı. Vatandaşlıktan çıkarılanlar arasında Beria Onger, Melike Demirgüç, Şanar Yurdataplan, Zülal Kılıç, Halit Erdem, Doğan ve İnci Özgüden, Şerafettin Yaya da bulunuyor.

● Başbakan Uluşu düzenlediği basın toplantısında bir soruyu yanıtlarken "politikaya atılabileceğini" söyledi. Uluşu'nun vaz sonunda MDP'ye girmesi bekleniyor.

Hokus pokus

Türkiye gazeteleri günlerce calkalandı durdu: "Evren sivil oluyor". Ve Cunta Başkanı Evren asker üniformasını çıkardı, sivil elbise giydi, böylece de "sivil" oluverdi.

Evren'in sivilleştiği sapkadan tavşan çıkararak, kedyi yüz kapamak gibi bir sihirbaz işi. Hokus pokus; abra kadabra; askeri çakar sivil giy... Ama sihirbazda iş yok. İşinin ehli sihirbaz göz boyama hünerini bilir. Evren'in sivil kılığının ardından "haki üniforma" olduğu gibi görünüyordu.

Polis modernleştiriliyor

Polis teşkilatının modernleştirilmesi çalışmalarını başlandı. İlk önlem olarak polislerin 65 santim boyunda, 4 santim gapında odundan çocuk taşınmaları bir yoldan değil zorunlu kılındı. Bundan böyle kalas yavrusu odundan sopalar eski "zarif" coplarını yerini alacak.

Cunta'nın açık hava otelleri

Burası İstanbul'un göbeğinde Taksim Meydanı. Saat sabahın sekizi. Geceyi banklarda geçiren evsiz barakçı işçiler, kentin gürültüsünün artmasıyla birlikte yavaş yavaş uyanıyorlar. Karşıdaki simitçinin bir simitini gün başlıyor. Sonra umutla iş ara nakak. Ve gece, bir boy bank kapamak için yine Taksim'e dönülmek.

Cunta'nın "kalkınan Türkiye"sinin bu açık hava otellerinin müşterilerinin tek şikayeti gece yağın yağmaktır.

Kafaoglu ile Özal 24 Ocak Kararlarını paylaşacaklar

Son günlerde Cunta'nın Maliye Bakanı Kafaoglu ile yine Cunta'nın sabık Maliye Bakanı Turgut Özal birbirlerine girdiler. Türkiye basını bu hırsların hikayelerini doluy. Paylaşacakları ise, "24 Ocak Kararları" diye bilinen Türkiye emekçi halkının ocağını indirip açığı dikme kararları... Özal, "Bu kararların mimarı benim" diyor. Kafaoglu ise "Kararlarda benim payım çok, Özal'ı da uygulamacı olarak ben tayin ettim" diye tutturuyor.

Parababalasının ve kodamanlarının daha da zengin olup, işçi sınıfının, emekçilerin ellerini kollanarak boğulanak ve açığa mahkum etmek anlamına gelen bu ekonomi politikasının asıl sahibinin bulunması gerçekten de gerekli. Türkiye emekçi halkı kimsen hesap soracağını simdiden iyi bilir.

Deniz mevsimi lağım sularında açıldı

Plajların ile tınılıl gıztetimi İstanbul'da başlanıyor. Suların boğalmasıyla hiçbir plaj kalmamış. Sivilizasyon, Sivilizasyon, Sivilizasyon hergün onbinlerce kişi lağım sularında kulaç atarak seriniyor. Birçok ünlü plajdan sonra İstanbul'un en lüks sahilinde yerlerinden biri sayılan Bayramoğlu'nda ise denize girmek yasaklandı.

Bir tencere yemek 500 lira

Yapılan hesaplara göre, Türkiye'de 4 kişilik bir aileye bir övün yetecek bir tencere etli sebze yemeği 500 liraya maloluyor. Et ve sebzelerin gürecek daha ucuz olduğu Adana, Antalya, Mersin çevresinde yapıyorlar ise aynı tencereyi 300 ile 400 lirası arasında kavrayabiliyorlar. Türkiye'de asgari ücret, halen, ayda 12 bin 500 lirası civarında.

İstanbul'da 100 liraya satılan domates Antalya'da denize dökülüyor

İstanbul, Ankara gibi büyük kentlerde domatesin kilosu 100 liraya aşmış düşmezken, Antalya'da 5 liraya kadar düşen domates denize dökülüyor. Antalya halinde, alıcı bulamayan domateslerin kilosu 5 liraya düşüyor üretici perişan oldu. Günlere haldе alıcı bekleyen domatesler sonunda denize döküldü.

Paşa kafası ve demokrasi

Cunta'nın partisi MDP'nin Genel Başkan Yardımcısı Musa Öğin 10 Temmuz günü gazetecilere şöyle dedi: "Cumhurbaşkanının görüşlerine görüş ilave edecek hiçbir şahıs yoktur. Sayın Cumhurbaşkanının görüşlerinin aksine görüş serdetmek kimsenin haddi değildir."

İşte paşa kafası, işte "paşa demokrasisi".

Bu defa da "Şan Olsun" diye borçlandık

Türkiye her geçen gün borçlarına borç katıyor. Son olarak, IMF'den 240 milyon dolarlık kredi aldılar. Borçların artmasıyla eleştirilere, Merkez Bankası Başkanı Osman Sıkırdan cevap, "Zorunluluktan değil, işgilemiyiz bozulmama diye kredi aldık. Şan olsun diye kredi aldı" oldu.

Türkiye, hâlen, emperyalist dünyaya pek parlı bir biçimde 17 milyar 500 milyon dolar borçlu bulunuyor.

10 Temmuz

● Pervali Kaymakamı Kemal Baykal'ın görevine Süleyman Çetinkaya tarafından son verildi. Kemal Baykal, 1. Milliye Cephe hükümeti döneminde Balya ilçesi kaymakamlığı görevindeyken yeni açılan Atatürk büstünün üzerine, gene Atatürk'e ait olan "Bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı millet meclisi savayımıcaz" sözleri yazdırılmış ve bu yüzden de hakkında soruşturma açılmıştı.

11 Temmuz

● Faşist Cumhuriyetçi Muhafazakar Parti'nin Genel Başkanı Mehmet Pamak, Terciman Gazetesi'ne bir demec vererek şunları söyledi: "Milletimiz büyük tehlikelerin eşliğinde döndürülen 12 Eylül yönetiminin mukallatı başanlı olan büyük temenimizdir. Partimiz işte bu yüce düğün ve anlayışla, 12 Eylül yönetiminin başurları olmasına yarımcı olmamayı bir vatan borcu saymaktadır".

● MDP Genel Başkan Yardımcısı Musa Öğin bir açıklama yaparak, "Cumhurbaşkanımızın görüşleri aksine görüş serdetmek kimsenin haddi değildir" dedi.

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günleri çıkar. Herasgeber: Vereinigung für Völker Verständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Verantwörter: Redaktion: Mehmet Aksoy Zentralredaktion und Anschritt aller Verantwörtlichen: 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Tel: 624 60 92 Herstellung: Eigenvertrieb Druck: Henke Rollenset, 1. Berlin 48, Sinterstr. 49 Banka Hesabı: Ahmet Muhtar Göbüt, Berliner Volksbank, BLZ 250 900 00, Kont Nr: 07043287 Abone Kopyaları: F. Almanya ve Bahrelerin de 6 (12 ay) 30,-DM, 1 yılı (24 sayı) 60,-DM Tamsitlikleri: Fransız Paris, Tel: 01-258 26 96, Almanya: Frankfurt, Tel: 0611-68 41 99, Belçika-Briksel: B.P.83 Hollanda: Amsterdam, Tel: 020-942723 İngiltere: Londra, Tel: 01-7046, Danimarka: Kopenhag, Tel: 01-707 506 İsveç: Stockholm, Tel: 08-367 576

Hokus pokus

Türkiye gazeteleri günlerce çalkalandı durdu: "Evren sivil oluyor". Ve Cunta Başkanı Evren asker üniformasını çıkardı, sivil elbise giydi, böylece de "sivil" oluverdi.

Evren'in sivilliği şapkadın tıvaşan çıkarmak, kediye kuş yapmak gibi bir sihirbaz işi. Hokus pokus; abra kadabra; askeri çıkar sivil giy... Ama sihirbazda iş yok. İşinin ehli sihirbaz göz boyama hünerini bilir. Evren'in sivil kılığın ardından "haki üniforma" olduğu gibi görünüyor.

Cunta'nın açık hava otelleri

Burası İstanbul'un göbeğinde Taksim Meydanı. Saat sabahın sekizi. Geceyi banklarda geçiren evsiz boksuz işçiler, kentın gürültüsünün artmasıyla birlikte yavaş yavaş uyanıyorlar. Karşıdaki simitçinin bir simitle içme başlıyorlar. Sonra umutla iş ara nakak. Ve gece, bir boş bank kapamak için yine Taksim'e dönülmek. Cunta'nın "kalkınan Türkiye"sinin bu açık hava otellerinin müşterilerinin tek şikayeti: gece yağın yağmur.

Kafaçoğlu ile Özal 24 Ocak Kararlarını paylaşamıyorlar

Son günlerde Cunta'nın Maliye Bakanı Kafaçoğlu ile yine Cunta'nın sabık Maliye Bakanı Turgut Özal birbirlerine girdiler. Türkiye basını bu harışmanın hikayelerini de dolu. Paylaşamadıkları ise, "24 Ocak Kararları" diye bilinen Türkiye emekçi halkının ocağına incir açıcı dikme kararları... Özal, "Bu kararların mimarı benim" diyor. Kafaçoğlu ise "Kararlarda benim payım çok, Özal'da uygulamacı olarak ben tayin ettim" diye tutturuyor.

Parababalarının en kodamanlarını daha da zengin edip, işçi sınıfının, emekçilerin ellerini kollarını bağlamak ve açlığa mahkum etmek anlamına gelen bu ekonomi politikasının asıl sahibinin bulunması gerçektin de gerekli. Türkiye emekçi halkı kimsin hesap soracağı simidinin işi bilmieli.

Deniz mevsimi lağım sularında açıldı

Plajları ile ünlü güzelim İstanbul'da lağım sularının boşalmadığı hiçbir plaj kalmadığı bildiriliyor. Şimdi yaz sezonunda hergün onbinlerce kişi lağım sularında kulaş atarak seriniyor. Birçok ünlü plajdan sonra İstanbul'un en ünlü sahilinde yerlerinden bir sayılan Bıyıklıoğlu'nda ise denize girmek yasaklandı.

Bir tencere yemek 500 lira

Yapılan hesaplara göre, Türkiye'de 4 kişilik bir aileye bir övün yetecek bir tencere etli sebze yemeği 500 lira malolu-yor. Et ve sebzenin görece daha ucuz oldu-ğu Adana, Antalya, Mersin çevresinde yaşıyanlar ise aynı tencereyi 300 ila 400 lira arasında kaynatabiliyorlar. Türkiye'de aşarın ücret, halen, ayda 12 bin 500 lira civarında.

İstanbul'da 100 liraya satılan domates Antalya'da denize dökülüyor

İstanbul, Ankara gibi büyük kentlerde domatesin kilosu 100 liradan aşağı düş-mezken, Antalya'da 5 liraya kadar düşen domates denize dökülüyor. Antalya ha-linde, alıcı bulamayan domateslerin kilosu 5 liraya düşüne üretici perişan oldu. Gün-lerce halde alıcı bekleyen domatesler so-nunda denize döküldü.

Paşa kafası ve demokrasi

Cunta'nın partisi MDP'nin Genel Baş-kanı Yardımcısı Musa Öğün 10 Temmuz günü gazetecilere şöyle dedi: "Cumhur-başkanının görüşlerine görüş ilave edecek hiçbir şahıs yoktur. Sayın Cumhurbaşkanı'nın görüşlerinin aksine görüş serdetmek kimsenin hadi değildir."

İşte paşa kafası, işte "paşa demokrasisi".

Bu defa da "Şan Olsun" diye borçlandık

Türkiye her geçen gün borçlarına borç katıyor. Son olarak, IMF'den 240 milyon dolarlık kredi alındı. Borçların artmasını eleştirenlere, Merkez Bankası Başkanı Osman Şiktar'ın cevabı, "Zorunluluktan değil, ilişkilerimiz bozulmasın diye kredi al-dık. Şan olsun diye kredi almadık" oldu.

"Türkiye, hâlen, emperyalist dünyaya pek şanlı bir biçimde 17 milyar 500 milyon dolar borçlu bulunuyor.

10 Temmuz

● Pervali Kaymakamı Kemal Baykal'ın görevine Şikayetinim Komutanlığı tarafından son verildi. Kemal Baykal, 1. Milli-yoçtu Cephe hükümeti döneminde Balya ilçesi kaymakamlığı görevindeyken yeni açılan Atatürk büstünün üzerine, gene Atatürk'e ait olan "Bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı tüm millette savaymayı coiz gören bir medşeghe takip eden insanla-zın" sözlerini yazdırırmış ve bu yüzden de hakkında soruşturma açılmıştı.

11 Temmuz

● Faşist Cumhuriyetçi Muhafazakar Parti'nin Genel Başkanı Mehmet Pamak, Tercüman Gazetesi'ne bir demec vererek şunları söyledi: "Milletimizi büyük tehli-kelerin eyleğinden döndüren 12 Eylül yön-e-timinin mutlakla başanlı olması en büyük temennimizdir. Partimiz işte bu yüce duy-gu ve anlayışla, 12 Eylül yönetiminin başa-nlı olmasına yardımcı olmayı bir vatan borcu saymaktadır".

● MDP Genel Başkan Yardımcısı Mu-sa Öğün bir açıklamaya yaparak, "Cumhur-başkanımızın görüşleri aksine görüş se-rdetmek kimsenin hadi değildir" dedi.

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günleri çıkar. Herausgeber: Vereinigung für Völker Verständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Veranstalter: Bundesklub der Verantwortlichen; 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, Tel: 624 60 92. Herstellung: Eigenvertrieb Druck: Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48, Sanktstr. 49. Banka Hesabı: Ahmet Muhtar Göbü, Berliner Volksbank, BLZ 100 900 00, Kont.Nr: 67043287. Abone Kayıtları: F. Alman-ya ve Batı-berlin'de 6 svk (12 sayı) 30.-DM, 13 svk (24 sayı) 60.-DM. Teşvikiyeler: Fransa: Paris, Tel: 01-258 2690. F. Almanya: Frankfurt, Tel: 0611-68 41 98, Belçika-Briksel: B.P. 83 Hollanda: Amsterdam, Tel: 020-942923 İngiltere: Londra, 01-801 7046, Danimarka: Kö-penag, Tel: 01-707 506 İsveç: Stockholm, Tel: 08-367 576

Polis modernleştiriliyor

Polis teşkilatının modernleştirilmesi ça-lışmaları başladı. İlk önemli olarak polis-lerin 65 santim boyunda, 4 santim ça-pında odundan coplar taşınmaları bir yön-etmelikle zorunlu kılındı. Bundan böyle kalas yavrusu odundan sopalar eski "zarif" copların yerini alacak.

Milliyetçi Demokrasi Partisi'nin horozunun ötemeyeceği anlaşıldı

Cunta ile icazetsiz partiler arasındaki savaş kızıştı

Evren, 2 Temmuz'da Bolu'da yaptığı konuşmada feryad ediyordu: "Şimdi inandına mütemadiyen parti kurduyorlar..."

"Bölük dü" deyince bölünün durmasın alımsı "Paşa kafası" ve "üçüncü diktatörlük" alışkanlığıyla, kendi kurdukları Milliyetçi Demokrasi Partisi'nin (MDP), düzmecce muhalefet Halkçı Parti'nin (HP) ve çeşitli nedenlerle ele güne karşı tahammül gösterdikleri Anavatan Partisi'nin dışında parti kurmayla nasıl cüret edebildiğini bir türlü anlayıyordu Evren.

Gerçi Paşalar siyasal partilerin gerekliliğini Anayasa'larına bile almışlardı ama, "Anayasa'yı yüzde 90'a kabul eden" halk nasıl olsa Cunta'nın gösterdiği partilere o vereceğine göre, bunda bir mahzur yoktu. Gelgelelim, siyasal parti kuruluşuna izin verilmesini ciddiye alanlar çıp da 12 Eylül'dü askerlerin güdümü ve denetiminde dışladıkları partiler kurmayla başladıkları siyasal ortam hemen sertleşti-verdi.

MDP'nin horozu ötemiyor

Cunta'nın resmi partisi, Evren'in ağık açık "tek oyu verilecek parti" ilan ettiği MDP'nin, birakalım geniş yığınları o almayı, sermayenin çeşitli kesimlerinin desteğine bile sahip olamadığı gubuk görüldü. Açıkça söylemek gerekirse MDP'nin tek destekçileri Evren başta olmak üzere Cunta ve ardındaki gözü dönmüş sarmaye gruplarıydı. Bunların toplamının oyu dönüştürülmüş halinde, silah zoruyla bile MDP'nin iktidarı olamayacağı açıktı. Bu partinin kendisine Horoz'u amblem olarak seçmesi, basında çeşitli espiyonları oyu ayıyordu. MDP horozunun ötemeyeceğini anlaşıncı, Evren horozun yerine ödenmiş soyundu.

Cunta, 12 Eylül rejimini, sözünde sivilleşti-meden sivil gıştırlar altında sürdürebilmek için, partilerin kuruluşuna izin verildiğinden bu yana iki taktik izliyor. Birincisi, gıştırlığı yetkilere dayanarak iktidara aday olabilecek, Cunta'nın güdümünden kaçabilecek siyasal partileri, ya Demirel'in

Büyük Türkiye Partisi'ne yapıldığı gibi toplanacak, yada SODEP'e veya Demirel'in yedek partisi sayılabilecek Doğru Yol Partisi'ne yapıldığı gibi, Genel Başkan'ın da başlayarak en etkin üyelerini veto etmek, böylece partinin siyasal gücünü sıfıra indirmeye çalışmak... İkinci taktik ise, özellikle Evren'in Türkiye'de "deli dana" gibi dolaşarak yaptığı propaganda. Bu geziler sırasında, Evren, açıkça kendi gösterecekleri partilere o verilmesini istiyor. Kendi kurdukları partileri ayrıarak, diğerlerini "mantar", "köti niyet ürünü", "hırs için kurulmuş" diye niteliyor, bununla da yetinmeyerek bölücü, hain ilan edip, seçmen yığınlarını ıktırmeye çalışıyor. Son olarak kullandığı "Karsi taraflı partilere o ver-meyin" sözü ve seçim propagandası sırasında vaatlerde bulunup o yeteceklerinin hapis cezasına çarptırılacaklarını söylemesi bu propagandanın en belirgin örnekleri.

Turgut Özal'ın Anavatan Partisi'nin durumu ise oldukça ilginç. En az veto alan ve gelişmesine rağmen dokümanları Özal'ın partisi, sivil ceket altındaki asker pantolonu giymiş MDP karşısında, Cunta'nın -gönüllü hoşluğuyla olmasa bile- sınıya çektiği bir parti. Bu partiyi "Cunta'nın alternatif partisi" adını ver-

işler tarafından iyi tanınan ve çoğunun canını yakmış olan "iş adamı" Sezai Akdağ'ın kurduğunu Yeni Doğuş Partisi de önce içi bölünmelerle uğradıkları sonra 41 kurucu üyesinden 38'inin veto edileğini görebek fiilen kapalımsı oldu.

Şimdi sırada votolan bekleyen Yeni Düzen ve Fazilet partilerinin, yakında kurulacağı bildirilen Milli Ekonomi, Milli İrade, Bayrak, Hür Demokrat, Türkiye Huzur partilerine, SODEP'in aldığı ağır yaralarından sonra solarda alternatif olmaya heveslenen partiler var.

Bu partilerin, Cunta Parlamentosunda 10-20 milletvekili ile temsil edilmeye ve zamanla bir büyük partiyi birleşmeye ama-ladıkları düşünülebilir. Bir yünüyle de, sağda görülen bu parti bolluğu sermayenin çeşitli kesimlerinin siyasal amaçlarının yansımama bağlanabilir. Ancak "emirlerle karşı gelinmesi" alımsı olan paşaların sınırlarını bozdukları ve yakın bir gelecekte başlangıçta gelecekleldi oyu açt.

Paşaların prestiji sarılıyor

Cunta, şimdilik "tek kurun, biz kapata- rız" veya "edersiz" politikasını benimsenmiş durumda. Buna karşılık, Evren'in tüm yet-

OYA BAYDAR Yorum

Demirel, Çanakkale'den "boğaz"ı seyrederken

DEMİREL Çanakkale Boğazı'na bakıp bakıp da neler düşünüyor acaba? Cuntabaşı, Demirel de dahil bir çok eski politikacıyı Çanakkale'de zorunlu oturuma mahkum ederken "Çanakkale Boğazı'na baka baka, belki Atatürk'ü hatırlarlar da akillen başlarına gelir" buyurmuştu. Bizce Atatürk'ü değil ama şu son üç dört yılda olup bitenleri enine boyuna düşümlerinde büyük yarar var.

DEMİREL'in ve benzerlerinin 1965'lerden beri hayalini kurdukları, zorladıkları, ama demokrasi güçlerinin ve halk muhalefeti'nin savaşımı karşısında gerileyerek beceremedikleri ne varsa, 12 Eylül cuntası bunları gerçekleştirdi. Bir bakıma Demirellerin rüyaları hakikat oldu. Anayasa ve yasalar değiştirilip tüm demokratik hak ve özgürlükler yuı edildi. İşçi sınıfının ağzı, el, kolu bağlandı. Başta işçi sınıfı, tüm emekçi kesimler, artık gerçekten de açık sınıra vatan bir gellel gerilemesine, yoksulluğa mahkum edildi. Demokrasi güçleri zincire vuruldu. Gerillacı, demokrasi düşmanlığına karşı bir sembol niteliği taşıyan Devlet Güvenlik Mahkemeleri, Demirel'in bu eski tutkusuna ve rüyaya basıya geçirildi. Türkiye tekkeller için, emperyalizmin işbirlikçileri için "dikensiz gül bahçesi" haline getirildi. Getirildi, getirildi ama işe bak ki, Demireller bu bahçenin dikensiz gülleri'ni rahat rahat toplayamıyorlar. Bu "tekkeller cenneti"nde, ne yazık ki (!), iktidarı bulunduran değil askeri garnizonlara da gözaltında bulunuyorlar.

DAHİA önce da söylemiştik: Bolucuk gebe olunmaz. Demokrasinin ırzına birazcak değenimlik sonucu, gerici bir diktatörlüğün veya faşizmin cananının doğumudur. 12 Eylül cuntası Demireller ve benzerleri çağırdı. Gelin görün ki, canavar doğdu ve ebeleri'ni o yu-tuverdi. Bunun böyle olacağı, hele 1980'ler ABD emperyalizminin ve ekonominin yapıpı, 1980'lerde, Türk ordusunun üst kademelelerinin "militarist klik" oluşturmaya doğru gittiği, Türkiye devletinin saldırganlaşması ve benzeri koşullar hesaba katılırsa, önceden de belliydi. İşçi sınıfının örgütlü güçleri, demokrasi güçleri bu gerçeği 12 Eylül öncesinde sık sık tekrarladılar. Bir askersel darbe durumunda birakalım Ecevitler! Demirel'lerin de kendilerini kurtaramayacaklarını defalarca vurguladılar.

ŞİMDİ tekkellerin ve hatta sermaye kesiminin bütününü çıkarlarını olabildiğince korumaya gayret eden Demirel ve benzerleri; emperyalizmin en saldırgan kanatlarına bağımlı tekkeli sermaye kesimleri ile doğrudan ABD emperyalizmi adına hareket eden cunta karşısında, siyasal savaşına girişmiş görünüyörlar. Demirel'ler parti kurduklarını, cunta kapatıyor. Cuntayla sermayenin diğer kesimlerinin

MDP'YE TABAN BULMAK İÇİN CUNTA ESKİ DEMOKRATLARA UMUT BAĞLADI

Eski Demokrat'lara milletvekilliği hakkı tanımak için Cunta kendi Anayasasını ve kendi partiler yasasını çiğnedi.

Cunta Anayasasının 76. maddesi "ideolojik ve anarşik eylemlerden hüküm gıylenlere aklı uğramış olsalar dahi milletvekilli seçilmeyi" yasaklıyor. Cunta'nın Partiler Kanunu ve Seçim Kanunu da bu gibilerim milletvekilliği seçilmeyle hükümlerini getiriyor. Ne var ki Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Cunta partisi MDP kurucularından eski DP'li Necia Tekinel'in in kurucu olmasına dair kararın ortaldığı karşındı. Karara itiraz eden Tekinel'e, Cunta, siyaset yapılabile, parti kurucusu ve milletvekilli olabileme hakkı tanıdı. Cunta bununla da yetinmedi, özel bir karar yayınladı. 91 numaralı karara göre, eski Demokrat Partili'leri taşıyan "Yüksek Adalet Divanı'nın kararın mahkum edilenide ideolojik ve anarşik suç yüklemeleri. Bu durumdaki bunlar Anayasası'nın 76. maddesinin ve diğer yasaların ilgili maddelerinin getirdiği yasaklar dışında kalyorlar.

Böylece Cunta, Demirel kadrolarına ve eski AP'lilere siyaset yollarını sıkıştıyaya kapamak için cıbarların DP'lilere açıkla iltimas geçmiş oldu. Üstelik bunu yaparken kendi Anayasası'nı ve kendi koyduğu yasaların çiğnemeyi bile göze alıyor.

Öte yandan Cumhuriyet Başsavcılığı'nın kararında ısrarı olacağı ve Necia Tekinel'in kurucu üyeliğinin iptalini bir kez daha isteyeceği öğrenildi. Cunta ile, küçük büyük çeşitli konularda çelişkiye düşen kesimlere ve kurumlara, şimdi bir yenisi daha eklendi.

DP'lilere yapılan bu açık iltimasın altında belirli tekelci gruplar var. Öte yandan, Demirel'in seslenmeyi düşündüğü tabanın bölünmesi de amaçlanıyor.

le-şüne'nin karşı bir partisi. Bu partide "Cunta'nın alternatif partisi" adını verilmek de mümkün. Özal'ın IMF ilişkileri 24 Ocak'ta özdeğişimli görüşüne alınması Anavatan Partisi'nin varlık nedeninin bir başka yüzü de aydınlandı.

Kızısan "dalaş"

Su sıralarda Türkiye'de kuzusmı olan "dalaş" özünde sermayenin çeşitli kesimlerinin, Cunta'da temsilisilni bulan bir avuç tekelin siyasete sürdüğü askile-riyle, sermayenin sivilleşmeden yana kesimlerinin siyasal sözcükleri arasında. Burada eski AP kadroları önemli rol oynuyor. Demirel çevresinin ağırlığına kurulan ve görece serbest bir seçim olabilsit kitidara adlı görünen Büyük Türkiye Partisi'nin acele kapatılması konusunda, Demirel'in "ikinci takımı" olarak nitelenebilsit ve Tercüman ekibinin de bu defa tedbirli ve daha az gürültülü-destegini almış görünen Doğu Yol Partisi' de 34 kurucusundan, başkan dahil 30'unun veto edildiğini gördü. Erdal İnönü Başkanlığında kurulan, "sosyal demokrat" adı ve niteliğine rağmen liberal bir merkez partisi görünümünde olan, ancak demokrasi anlayışında Demirel kadrolarından çok daha ilerde bulunan SODEP'in en orulu ve en etkili kurucuları başta İnönü olmak üzere veto edildikten sonra, gösterilen yeni 21 kurucudan 13'üne daha veto geldi.

Küçüklere ne oluyor?

Haziran'ın ikinci yarısında, Evren'in, "Mantar gibi parti kuruyorlar", "İnat için parti kuruyorlar" feryatlarına neden olur biçimde, tümü sağda olduklarını açıklayan birçok küçük parti kuruldu; birçoğunun da kurulacağı haber verildi. Halen mevcut partiler MDP, HP, Ana.P., SODEP'den başka, (Cunta yetolarları sonra kapanmazlarsa) Doğu Yol, Yeni Doğu, Yeni Düzen Fazilet Partileri. 71 kurucusundan 62'si veto edilen Yüce Görev Partisi'nin durumu ise ilginç. Bu partinin kadroları 12 Eylül'ün hemen ertesinde, 12 Eylül'ün Atatürkçülüğü doğrultusunda kurdukları "Atatürk Atılım Birliği" ile, partili düzene geçişte 12 Eylül'ün partisi olmaya hazırlanırken bir süre sonra rüzgârın başka yönden esmesiyle saf dışı kaldılar. Cunta'nın MDP ile birleşme emirlerini de dinlemeyince, başta Parti Başkanı Baha Vefa Karatay olmak üzere 71 kurucusundan 61'i veto edildi ve parti kapandı. Cunta, Yüce Görev Partisi'ne "ötekilerin anladığı da sık kapı kullanamızna ne oluyor" diye öfkelenmiş ve "iyi bir ceza" vermişti.

Özellikle Federal Almanya'da Türkiye'de

duruma. Buna karşılık, Evren'in aynı yıl yarmada ve tedbirlerine rağmen kimilerinin siyasal parti kurmakta direnmesiyle, kapatılan veya kapatılmaya düzeyele veto edilen partilerin ise çoğunlukla devanda diretmesi Cuntacıların sınırlarını genişletmeye zorluyor. Yakın bir gelecekte, "Biz söyledik anladılar, hak ettiler" diyerek siyasal parti kurma izninin geri alınması da ağırlıklı bir olasılık.

Her parti kapatmada, her veto da, Cunta ve özellikle onun başı Evren biraz daha ypranıyor. Kitlelerin gözünde diktatörlerin gerçek yüzleri biraz daha belirginleşiyor. Evren'in yeni partiler kurulmaması, özellikle MDP'ye iltihak isteyen her konuşmasından sonra birkaç partinin daha ortaya çıkması, yığınların gözünde papaların prestijini sarsarak ve emirlerine karşı gelinebilsit düşüncesi yaygınlaşırken, yığınların siyasal havanın boğulduğundan şikayetleri de artıyor. Bu ortam ise, demokrasi sayıyapılmanın önünde yeni olaklar açıyor.

Bugüne kadar 402 parti kurucusundan 253'ü veto edildi Veto-Toto'da kim kazanıyor

Evren, Türkiye kazan o keppe yaptığı gezilerden birinde "Veto hakkını kötüyle kullananlarcağımızdan emin olabilsit" demişti. Her zamanaki gibi, bu "asker sözü" de yalan gibiydi. Paşa kalıplıca biz parti kurdukuz, herkes de gelir diye düzünü cunta başlan buca destile ve aski tehlike rağmen kendi partileri MDP'nin yığınlarıdan oy alamayacağına, kitidat partileri alamayacağına göre, ellerinde tuttukları veto kütünü salladılar.

Partilerin kurulmaya başladığı gündün 9 Temmuz'a kadar, birisi (Büyük Türkiye Partisi) tümüyle kapatılan ve 68 kurucusu siyaset dışı bırakılan 8 partinin 402 kurucusundan 253'ü veto edildi. Bu hesaplama yapıldığı sırada, veto süreleri henüz dolmamış olan Yeni Düzen ve Fazilet partilerinin durumu ise belli değildi.

AP'nin Demirel'ci kanatlarının ağırlığındaki Büyük Türkiye Partisi'nin kapatılmasından sonraki en önemli veto olayı Erdal İnönü Başkanlığındaki SODEP'in 37 kurucusundan, İnönü dahil 21'inin veto edilmesi oldu. O zamana kadar, cunta'nın veto yetkisini çok özel durumlarda kullandığı konusunda olanlar SODEP yetolarından sonra gerçekleştire yüz yüze geldiler. Diktatörlüğün "muhalet partisi"

siyasal sayıyapıya girişmiş görünüyorlar. Demirel'in parti kurduğuna, Cunta sermayenin diğer kesimlerinin siyasal sözcükleri arasında bile küçük çaplı bir siyasal savaşım sürüyor. Hatta, bir zamanlar Demirel'in ve tüm gericiğin pek bozulduğu "parlamento dışı muhalet" yapmakla tehdit ediyorlar cuntağı.

KÖTÜ mü? Hayır, iyi. Cunta karşıındaki güçler ne kadar genişlerse cuntağı alaşıp etmek o kadar kolaylaşır. Cunta, hain kesimden gelirse gelisin, halkın, kitlelerin gözünde ne kadar yıpratılsa, cunta-ya halen destek olan kesimlerde bile tereddütler belirlir. Bu bakımdan, siyasal çatışma ne kadar kızışsa o kadar iyidir. Ama YETERLİ midir? Hayır ve asla hayır. Son günlerin gelişmeleri, cunta karşıındaki güçlerin Demirel'lere kadar gelmesime, sadece ve sadece bir olanaaktır. Bu olanaaktan yararlanmak ise işçi sınıfı öcülüğünde Türkiye demokrasi güçlerine düşer. Çünkü Demirel'ler ve benzerlerinin eninde sonunda varacakları nokta "bıracık geblilik" tir ki, yeni bir canavaranı doğurdu mukadderdir.

TÜRKİYE demokrasi güçlerinin, aslında pek çok olan ortak noktalar da, ortak hedeflere birliği. Demirel'in tabanına bile seslenme olanağı olan suç günlerde, olağanüstü önem taşımaktadır.

rolünü verdiği Halkçı Parti bile, hiç beklemediği halde 7 veto aldı. Cunta-ya yakınlığı ve cunta çizgisini sonuna kadar taşıyıp etmesime tanınan "Atatürk Atılım Birliği" başkanı Baha Vefa Karatay, paşaların MDP'ye katıl emrine uymayarak "iki kişilik gösterisi" yapmanın cezasını Yüce Görev adlı partisinin 71 kurucusundan 62'sinin veto edilmesiyle gördü.

Bunu izleyen günlerde "veto" mekanizması kamuoyunun gözünde ciddiyeetli ve kaybetmeye başlayarak bir çeşit inatlaşma

ve oyun olarak görülmeye başlandı. Partiler kuruluyor, cunta veto mekanizmasıyla partileri işlemek hale geliyor, partiler ise yeni kurucuları buluyorlar, bunlar da yeniden veto ediliyor.

Halkçı Parti'nin ilk turda veto edilen 7 üyesinin yerine gösterdiği yeni 7 üyesin dördü daha veto edildi. SODEP'in veto edilen 21 kurucusunun yerine aldığı yeni 21 kurucusun 13'ü trpanı yedi. Kapalıların Büyük Türkiye Partisi'nin yerine Demirel'in ikinci kanatı tarafından kurulan Doğu Yol Partisi'nin 34 üyesinden başkanı dahil 30'u daha cuntanın himni- na uğradı.

Yetoların bir özelliği de keyifliliği. Bu yüzden parti kurucuları kurucu üyelerini seçerken vetoedun kurutalabilsit sağlan dayanaklara sahip oluyorlar. Cunta-ya ve arındıkları gözde dönmüş tekelere göre "solcu" sayılabilsit kişiler yanında, hiç umulmadık "makbul" kişiler bile veto edilebiliyor. Asıl ölüp ve amaç cuntanın "iki buçuk" partisi dışında parti kurmaya öcündene ders vermek... Bu tehlikeli oyuntu naha ne kadar sürücü, cuntanın mu vetodan, partilerin mi veto edilmekten daha önce usanakalacak sorusu, cevabını önmüştüğü günlerde bulacak.

VETO LİSTESİ

Parti adı	Kurucu üye sayısı	Veto edilen üye sayısı
MDP	41	3
Halkçı P.	32+7	7+4
SODEP	37+21	21+13
Yüce Görev	71	62
Ana. P.	37	7
BTP	68	68
Yeni Doğu	54	38
Doğu Yol	34	30

BİR PORTRÉ

Kim bu
Richard Perle?

- Reagan yönetimi Muş ve Batman'da kurulacak iki askeri üs için 67 milyon dolarlık harcama yapacak

Haziran ayı sonunda yapılan Türk-ABD Ortak Savunma Grubu toplantısına başkanlık etmek üzere Türkiye'ye gelen ABD Savunma Bakanı uluslararası güvenlik politikasından sorumlu yardımcısı Richard Perle, Amerika'nın Türkiye'nin doğusunda, Muş ve Batman'da iki hava üssü kurma hazırlığı içinde olduğunu söyledi. Türk ABD Ortak Savunma Grubu'nun yapılan son toplantısı ve Perle'nin açıklamaları, Cuntayla ABD arasında topraklarımız ve halkımız üzerinde süregelen pazarlığın noktalınması niteliğindeydi.

Perle, *Hürriyet* gazetesinin birinci sayfasında kocaman harflerle yer alarak açıklamasında "Doğu'da güç boşluğu var" dedi. Türkiye hakkında en küçük bir değeriendirme yapan yabancı karşısında, "milli gurur", "içişlerimizize kağıtarmaya" vb. biçiminde horozlanırlar, Perle'nin bu sözlerini onaylamakla yetinildi. Dışişleri Bakanı İler Türkmen, Perle ile her konuda tam bir görüş birliği içinde olduklarını söyledi.

ABD Savunma Bakanı yardımcısı Türkiye'nin Doğu'sunda güç boşluğu var denen neyi kastediordu?

Perle şöyle diyordu: "20'den fazla Sovyet tümeni Kafkaslar'da hazır bulunduruluyor. Oysa Türk silahlı kuvvetlerinin Doğu'daki caydırıcı gücü yeterli değil..." Bu sözlerin anlamı apaçık. Perle Doğu'ya, Sovyetlere saldırı amacıyla askeri güç yığma ve üsler yapılımasını öneriyor, önemle kalmıyor, zorluyor. Nitekim aynı konuşmada Perle, Doğu'da Muş ve Batman Havaalanlarının NATO alıyıp harcamaları çevresinde gerekli modernizasyona kavuşturulacağını, iki ülke arasındaki en önemli ortak sorunun Türk silahlı kuvvetlerinin modernizasyonu olduğunu bildirdi.

Perle'nin gazetelere aktırdıkları, işin sadece "açıklanabilir" tarafı. ABD'de yayınlanan *The Washington Post* gazetesi ABD'nin Mısır'da "acil durumda kullanılmak üzere" gizli bir hava üssü kurduğunu ve Reagan yönetiminin aynı türden acil tesisleri Türkiye, Fas, Liberya ve Honduras'da da kurmayı planladığını yazdı. ABD'nin en büyük gazetelerinden *International Herald Tribune* gazetesi ise haberi şöyle verdi: "Mısır'daki üs Reagan yönetiminin denizaltı ülkelerde yapmayı başlattığı üslerden birisi. Yönetim, benzer acil tesisleri Fas, Türkiye, Liberya ve Honduras'da da geliştirebilir... Reagan yönetimi ayrıca, Liberya'da bir havaalanı geliştirmek ve Türkiye'de iki havaalanı inşa etmek istiyor."

Perle, konuşmasıyla ABD gazetelerinde

Yeni bir savaş kıskırtmacılığı: Türkiye'nin doğusunda "boşluk" varmış!

ABD, Doğu Anadolu'da iki hava üssü daha kuracak

yerelen bu haberleri doğrulamış olduğu gibi "Türkiye'nin Doğu'sundaki boşluğu" kimin tarafından, kime karşı doldurulacağını da açıkladı. Böylece Türkiye, "Soğuk Savaş" döneminden bu yana, ilk kez ve artık sadece Orta Doğu bahane edilerek değil, açık açık Sovyetlere karşı ABD'nin ileri karakolu durumuna itiliyor.

Türkiye topraklarını ve Türkiye halklarının çıkarlarını emperyalizmin ve ABD'nin saldırılarını ve savaşçı kesimlerinin emellerine peşkes çeken Cunta, savaş tehlikesinin her an büyüdüğü ve barışın korunmasının bir numaralı sorunu haline geldiği dünyamıza, Türkiye'yi, gözünü bile kırpmadan ateşe sürüyor.

Ordu üst yönetiminde "terfi pazarlığı" bitti ve...

EVREN, EVREN'İ EMEKLIYE SEVKETTİ

"İnsan zamanında çekilmesini bilmeli", "İste koltuk meraklısı olmadımın ispatı" gibi kendini öve öve bitirmeyen sözler arasında, cunta başı Evren kendi kendini Genel Kurmay Başkanlığı'ndan emekli etti. "Cumhurbaşkanı" ünvanını silah zoruyla gaspetmiş olan Evren, Genel Kurmay Başkanı Evren'in Genel Kurmay

KISA... KISA...

Her ay 28 bin işsiz daha

Türkiye'de çalışan nüfusun yılda ortalama 245 bin kişi artmasına karşılık işsiz sayısı 335 bin artış gösteriyor. Böylece her ay işsizler ordusuna 28 bin kişi daha katılıyor. Türkiye'de, halen, çalışabilir nüfus

1981 yılının Mart ayında beri Pentagon'da birdenbire bir "Türk dostu" daha türeyverdi. ABD'nin Türkiye'ye yapacağı askeri yardımların artırılmasının baş savunucusu o. Türkiye'ye savaş uçaklarının satılmasının, savaş uçacı sanayii kurulmasının savunucusu o. Sözlümüne büyüyen Sovyet tehdidi karşısında Türkiye adına cuntadan daha çok telaşlanan o.

Dünyada savaş rüzgarları estikçe ortaya Türk dostu Perle'ler çıkmaya başladı.

Kimdir bu Perle? Amerika'da siyasal bilim dalında yüksek öğrenim yaptı. Mezun olur olmaz bir süre silah şirketlerinin danışmanlığını yaptıktan sonra, 1989 yılında, henüz 27 yaşındayken ABD hükümetine girdi.

Ardından ABD Senatosu'na ayağını attı ve Senato'nun Askeri Hizmetler Komitesi'ne bağlı alt komitelerden birisinin önemli üyelerinden biri haline geldi.

1980 Mart'ında Senato'dan ayrıldı,

ama boş kalmadı. Senato'daki görevi ona "herkesin bilmediği bir sürü bilgi" kazandırdığı gibi, "etkili ve yetkili" kişilerden önemli dostlar da kazandırmıştı. Bu bilgilerin ve ilişkilerin silah şirketlerinin hizmetine sundu. Abington Corporation TRW'ye, Tamerek Ltd'e, Türkiye'ye savaş uçağı satmak için diğer savaş teknolojileri rekabet eden Northrop'a danışmanlık yaptı.

Abington Corporation TRW'den 140 bin dolar (350 bin DM) aldı. 1980 yılının sonbaharında Soltam adlı bir İsrail silah şirketinin danışmanlığına yapmaya başladı. Bu Soltam şirketi ABD silah teknolojilerinin lisans satın alıyıcı, bu lisans altında çeşitli silahlar üretiyor, sonra da bunları "İsrail silahları" olarak tekrar ABD hükümetine satıyor. Perle bu şirkete de yardımımlarını esigermiş. Kasım 1980'de 90 bin dolarlık (225 bin DM), Mart 1981'de kaçak geçen zaman içinde de bir 50 bin dolarlık (125 bin DM) almıştı.

Mart 1981'de Pentagon'daki bugünkü görevine getirildi: ABD Savunma Bakanı'nın uluslararası güvenlik politikasının sorumlu yardımcısı. Bir kaç ay sonra, Ekim 1981'de kanser Leslie Barr ABD Ticaret Bakanlığı'nda önemli bir görevde atlandı. Ve kar-koca etkilerinin ve ilişkilerinin kullanılarak, Allah bilir hangi savaş teknolojileri çıkarılan için, ABD şirketlerinin Libya'da petrol çıkarma işlemlerinin durdurulmasını sağladılar. Gerekçe şuydu: "Libya petrolü ABD'nin ulusal güvenliğine zarar veriyordu".

Perle şu sırada Northrop uçak şirketinin de temsilciliklerini yapıyor. Northrop'tan bir iş karışıldığında ne aldığı kesin olarak bilinmiyor. Ama 10 Şubat-1 Mart 1980 tarihleri arasında 18 günük bir hizmet karşılığ 10 bin dolar (25 bin DM) almıştı. Türk-ABD Ortak Savunma Grubu'nun başkanlık eden Richard Perle, Türkiye'nin Northrop şirketinin ürettiği F-20 uçaklarını satın alması için son toplantıda doğrusu epey gayret gösterdi.

"Kafkaslar'daki 20 Sovyet tümeni karşısında Türkiye'nin doğusunda güç boşluğu vardır" buyurmuş sayın Perle. Dışişleri Bakanı Türkmen de bu sözlerle ayınen katılmış. Yıldı 1 milyar dolar alabilmek için ABD'nin her dediğine boyun eğen Cunta'nın Dışişleri Bakanı'nın had-dine mi düştüğü bu "Türk dostu"nun sözlerine katılmamak?

may Başbakanı Evren'in Genel Kurmay Başkanı Nurettin Erşin devrettiği yolundaki kararnameyi imzaladı. Asker elbiselerini çıkardı ve Atatürk'ün askerlikten ayrıldığı sırada giydiği sivil elbiseye benzer bir kostüm içinde pozlar verdi. Evren'in "sivilleşmesi" nedeniyle görkemli törenler düzenlendi.

Şimdi Genel Kurmay Başkanlığı'nı aynı zamanda eski bir MİT'çi olan Orgeneral Nurettin Erşin üstlenmiş bulunuyor.

Politikadan nefret eden pasalar

Evren Genel Kurmay Başkanlığı'ndan ayrılmış sırasında attığı nutuklarda "Türk Silahlı Kuvvetleri politikaya alet edilmeli. Politika batabilir batırılmaz" dedi. Başzına kadar politikaya batmış olan emir komuta zincirinin en üst halkasında yer alıyarak gerici, sövnet tekeller adına savaş yaptıkları bir ordunun politika batabilirliği dışında kaldığını söyleyen cunta başının maksadı açık: Her zamanki gibi adam kandırarak, yığınların bilincini köreltme-yiş çalısmak...

Pasaların politikadan, yani toplumdaki kişileri sınıfların kendi siyasal örgütleriyle iktidar savaşını vermelerinden ötürü kuyuyor. Şu sıralarda en nefret ettikleri kimseler, siyasal yelpazelerin neresinde yer alırlarsa alırlar, kendi atadıkları resmi politikacılar dışında siyasal şahnesine çıkmaya cüret eden kişiler.

Güvenilen dağlara kar yağınca

Cunta başı, geçtiğimiz onbeş gün boyunca Türkiye'nin Doğu sınırında ortasına doğru yaptığı "propaganda" gezirlerinde, diktatörlüğün demokrasi oyununun gerekçesini kendi ağzından açtı vurdu.

Hakkari'de yaptığı konuşmada seçim-

lerden söz ederken, normal bir seçim propagandasının bedelinin hapisle ödenecğini şu sözlerle, gayet açık dile getir-di: "Seçimlerden önce bazıları gelip sizlere diyebilirler ki, gerek bize oy kullan-sanız, biz iktidara gelecek şunu yapaca-ğız, bunu yapacağız... Bu gibi basıya-panlar çeşitli haller cezalarını çarpılacak-lar."

Oysa Evren'in baskı dediği, bir siyasal partinin seçim kampanyası boyunca doğal olarak yapacağı ve yapması gerekenden ibaretti. Gerekte baskı yapmanın kendisin-den başkısı olmadı da ortadaydı.

Evren, cunta Anayasası'nda bile de-mokratik hayatın vazgeçilmez öğeleri ola-rak nitelenen siyasal partileri küçümse-miş, kurulan partileri "mantar" diye adlan-dırarak gösteriyordu. Evren, çeşitli yerler-deki konuşmalarında şu sözleri tekrarlay-ıyordu: "Bu kadar çok parti meklemekte fayda değil zarar getirir dedik. Şimdi inadı-na mütemadiyen parti kurduyorlar. Mütemadiyen aynı istikamette ve paralel-parti kuruyorlar. Parti enfasyonu baş-ladı. Bakıyoruz her gün bir parti çıkıyor,

yarden bir mantar çıkar gibi. Elbette biz bu oyuna gelmeyeceğiz."

Nihayet Evren 3 Temmuz'da Bilecik'te yaptığı konuşmada baklayı iyice ağzın-dan çıkardı, veya kaçırdı: "...Hatta aksi taraftaki partilere oy verin diyorlar. On-ları Anayasa oylamasında nasıl mahkum ettiyseniz 6 Kasım'da yapılacak seçimler-de de yine mahkum edeceğiz."

Böylece Türkiye'nin "tarafsız Cumhur-başkanı" "karşı taraftaki partiler" ve "on-lar" (terimleriyle, kendilerinin bir taraf ola-rak parti kurduklarını, cunta partisi-nin karşısındaki bir partiyeye oy vermenin suç olduğunu kendi ağzıyla açıklamış olu-yordu.

Bu arada, cuntanın maşası MDP Genel Başkanı'nın, kendisinin de bir siyasal par-ti görünümünde olduğunu unutarak söy-lelediği "Ortalığı karıştırmak için parti kuruyorlar" sözleri Evren'in sözlerinin yankısı gibiydi.

Türkiye'de buralıml demokrasiyi sivil yönetimde geçişin bile yolları baka-baca kap-nırken, cunta başı elbise değiştirerek si-dilleşiyordu...

dünya 28 bin kişi daha kahkaha, Türkiye'de, halen, çalışabilir nüfus-un beşte biri işsiz.

Biga Merkezli deprem zarara neden oldu

Merkezi Biga olan ve İstanbul'a kadar tüm Batı bölgelerinde hissedilen deprem üç kişinin ölümüne, pek çok kişinin yaralanmasına ve binaların yıkılmasına yol açtı. Halk sokaklara dökülürken, panik yüzün-den yalanlanlar da oldu.

Kişİ başına gelir 1978'in altında

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün verilerine göre, Türkiye'de, 1983 yılın-da kişi başına düşen gelir 1978 yılının çok altında kalıyor. Paranın de-ğerinin düşmesi ve büyük enfasyon yüzünden, kişi başına gelir 1978 yılın-da 30 bin liradan 1983'de 230 bin lira civarına yükselmiş görünmekle birlikte gerçek hiç de böyle değil. Dolara oranlandığında, 1978'de 1.196 lira olan kişi başına gelirin 1983'de 896 dolara kadar düştüğü, aynı yükselişin arttığı açıkça görülüyor.

Gelirler arasında 4 bin kat fark var

Türkiye'de, ödenen vergilere göre hesaplandığında, en düşük gelir ile en yüksek gelir arasında 4 bin kat fark olduğu saptandı. Bu yılın vergi rekortmeninin vergi beyannamesine göre ayda 60 milyon 322 bin lira olan brüt geliriyle ayda brüt 15 bin lira olan asgari ücret arasında ki fark 4 bin kat. Ancak tekellilerin vergi ka-pırma ve düşük gelir gösterme yön-temleri ile kural kesimdeki asgari ücretin de altında geliri hesabı katıldığına, aradaki farkın dev bu-yutlara ulaştığı ortaya çıkıyor.

Okula 6 yaşında başlanabilecek

İlkokullara başlama yaşı, 7'den 6'ya indirildi. Yapılan yasal düzenleme ile, Türkiye'de çocuklar, bu yıldan itibaren 6 yaşında ilkökula başlayabilecekler.

Cuntanın barış düşmanlığının aynası olan bir dava

Barış Derneği davasında savunmalar başlıyor

Barış Derneği davası cuntanın gerçek yüzünü dost düşmana en açık gösteren sıkıyönetim davalarından biri olma niteliğini koruyor. Hiç bir suç kanıtına dayanmadan, Türkiye'nin en seçkin demokrat aydınlarını sırf barıştan yana oldukları için yargılamaya kalkışan cunta, davanın uluslararası demokratik kamuoyunda görüldüğü sert tepki ve tutukluların serbest bırakılması için açılan etkili dayanışma kampanyaları sonucunda Barış Derneği davası tutukluların serbest bırakmak ve tutuklusuz yargılamak zorunda kalmıştı.

30 Haziran günü yapılan duruşmada esas hakkındaki görüşünü bildiren askeri savcı, aralarında Başkan Mahmut Dikerdem'in de bulunduğu 28 yönetici için 8 ile 15 yıl arasında hapis cezası, ayrıca ömür boyu kamu hizmetlerinden yoksun bırakılmalarını ve Barış Derneği'nin mahkeme kararıyla kapatılmasını istedi.

Sıkıyönetim savcısı, esas hakkındaki görüşünde, Türkiye Barış Derneği'nin Türk Ceza Kanunu'nun 141. maddesine uyduğu iddiasını bir kez daha yineli. Cunta savcısı, "Neticte ve talep" bölümünde, Barış Derneği'nin "SSCB'nin en faal cephe örgütü olan Dünya Barış Konseyi ve SSCB Komünist Partisi'nden aldığı talimatlar doğrultusunda barışı kullandığını" ileri sürerek, "Türkiye'de aynı paralelle faaliyet gösteren partilerden TSP, TSP, demerkekler İGD, İKD, TÜTED, TÖB-DER, TİM-DER, PİM ve sendikaların DISK'e bağlı sendikaları birlikte hareket ederek, devamlı surette Sovyet Rusya yanlısı olarak komünizm propagandası yapma mevketleri içerisinde anarşist kökleşip birlik beraberliği bozarak mevcut meşru anayasal düzeni yıkarak, onun yerine komünist bir düzen getirmek için faaliyet göstermiştir" dedi.

Türkiye'nin en seçkin aydınları bu davada askeri yargıların karşısında demokrasiye olan inançlarından bir adım geri çekilmiyor. Buna rağmen yada bu yüzden askeri savcı esas hakkındaki mitalaasında barış savaşçıları hakkında hapis cezası istediğini ısrar etti.

Savcının 8 ile 15 yıl hapis cezası istediği Barış Derneği yöneticileri şunlar: Şerafettin Dikerdem (Dernek Genel Başkanı, emekli Büyükelçi), Reha İsvan (İstanbul eski Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ın eşi), Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı'ndan emekli, Orhan Apaydın (İstanbul Barosu Başkanı), Erdal Atabek (Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı), Harun Aykut Güler (TÜTE Genel Başkanı), Tahsin Usluoğlu (memur), Haluk Tosun (ODTÜ'de öğretim üyesi), Şefik Asan (öğretmen), Aybars Ugan (mühendis), Ali Taygun (rejisor), Uğur Kökten (mühendis), Metin Özek (İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde eski öğretim üyesi), Niyazi Dalaycı (gazeteci), Ataoğlu Behramoğlu (şair, TYS Genel Sekreteri), Medet Serhat (avukat),

Ali Sirmen (gazeteci, yazar), Gençay Şayan (ODTÜ öğretim üyesi), Arslan Elgin (elektrik yük. müh.), Orhan Taylan (ressam), Nefin Tarhan (Köy-Koop eski başkanı, eski milletvekili), Hüseyin Baş (gazeteci), Mustafa Gazal (eski milletvekili), İsmail Hakkı Öztören (eski milletvekili, öğretmen), Nurettin Yılmaz (eski milletvekili), Gündoğdu Özser (Konuk Yayınevi sahibi), Semra Özdemir (sinema sanatçısı), Kemal Anadol (eski milletvekili), Melih Tümer (İstanbul eski İTİA Siyasal Bilimler Fakültesi Dekanı).

Barış Derneği davasında, önümüzdeki günlerde savunmalar başlayacak ve Türkiye'nin barış savaşçıları, Türkiye barış ve demokrasi savaşını tarihine savunmalarında da yeni yüzyılları hediye edecekler.

AYDIN ENGİN Tirmiş

Şimdi daha geniş... Şimdi daha zor...

"Paşalar Amerika'ya yanaştıkça zulüm ziyade artıyor..

Bu sözler, bizcileyin sürgünde yaşayan ve bizcileyin siyasal sığınma olanagide etmiş bir MSP'li tanıdığa ait. Bu siyasal saptamada sırfal özün gözardı ediliği ortada. Ama doğruluğu da ortada. MSP'li "tanıdık" sınıf güdüsüyle görüyor gerçeği.

Eğer bugün cunta gerileşme sürecinde nitef bir sıçrama yapıyorsa, bunda Reagan'ın savaş ırmıdından saldıran ve maceracı çizgisinden payı açık. Karman-çorman değil ama karmaşık bir etkileşim zinciri Türkiye tekeli sermayesinin iç çelişkilerini derinleştirir, derinleştiriyor. Cuntadaki zorbalığı, gerileşmeyi, Federal Almanya'da CDU/CSU ağırlıklı hükümet ortaklığının daha da pervasılaşmasından, İngiltere'de Thatcher'ın emekçilerin kazanımlarını budamakta daha da ataklaşmasından vb. bağımsız ele alamayız.

Bir köşe yazısının sınırlarını zorlamak pahasına yargıyı derinleştirmeyi deneyelim:

Vietnam yenilgisinden sonra gitgide muslukları daralmaya başlayan ABD ekonomisi, Afganistan ve İran'daki çekişmelerle de yitirince, soğuk savaş alabildiğince hızlandırdı. Azgın bir silahlanmaya gitti. Silahlanma ekonomiyi geçici ama ciddi bir hareketlilik getirdi. Çığın silahlanma giderlerini karşılamak için, ABD, askeri devlet harcamalarını artırdı. Artan harcamaları karşılamak için de piyasaya bol bol devlet tahvilı pompaladı.

Yani ABD devleti, tasarruf sahiplerine tahvil vererek dolar topladı ve borçlandı, silahlanma ırmıdındaki borçlanmanın boyutu büyüdü. Borçlanılmak için ABD devleti

mak isteyen kurtlar için düşen, sendeleven kurdu yemek kanunı değil mi?

(Son iki yılda alınan her önemli ekonomik kararda tekellerin bir kesiminin çiyak çiyak baskırın, bir başka kesiminin - hiç kuşkusuz daha Amerikancı, daha saldırgan, daha savaş kışkırtıcı, daha sömürücü, daha zorba kesiminin - düşgün dernek kurmasını hatırlayalım.)

E, peki bütün bunlardan sonra ne yapmış cunta? Ne yapmışı SODEP'i, BTP'li, Doğu Yol Partisi'ni felç etmesin de? Ne yapmışı tekelleşmemiş burjuvazinin, hatta tekellerin öteki kesimlerinin siyasal çıkarlarını koruyup kollayacak partilere demir yumruğunu indirmesin de? Ne yapmışı idam isteklerinde yeni patlamalar yapmasın da? Ne yapmışı emekçi halkın kaba milliyetçi (şöven) duygularını kamçılamak için Piri Reis adlı derme çatma gemiyi Ele sulanına salıp "Arman Dikkat! Kaçpe Yunani Aslan ordusu" kampanyaları başlatmasın da? Ne yapmışı Irak içlerine ordular salıp Kürt halkını katlederek Ortadoğu'da fetihlere kıyışın provasını yapmasın da? Ne yapmışı Avrupa'daki göçmen işçilerin serbest dolaşım hakkını 400 milyon dolara, hem de silahlanma yolunda harcanacak 400 milyon dolara kıllı bile kıpırdamadan satmasın da? Ne yapmışı geri dönüş primlerini SGK kanalıyla tekellere peşkeş çekmek üzere döviz olarak cebine indirmesin de?

Bütün bunlardan ne çıkar? Çapanoğlu çıkar, bela çıkar, har çıkar. Ama en önemlisi devrimlere önüne çok daha geniş savaş olanakları, çok daha zorlu görevler çıkar...

Cuntanın - yıkılası - dayanakları alabildiğince zayıfladı. Türkiye topluluğu, ne kadar kırılganlık artık

Uluslararası Hür Sendikalar

Konfederasyonu Cunta'yı suçladı

● Türk-İş'in de katıldığı Oslo'daki kongrede sendikal özgürlüklerin yok edildiği vurgulandı ve cuntaya karşı bir dizi "yaptırım" önerildi

Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu'nun 23-30 Haziran 1983 tarihleri arasında Oslo'da yapılan 13. Kongre'sinde Türkiye'deki askeri cuntanın anti-demokratik tutumunu kınayan bir karar alındı. Özellikle sendikal haklara getirilen yasak-

ları eleştiren bu kararda aşağıdaki noktalar kanındı:

Sendikal faaliyetlere getirilen yasakların halen yürürlükte olması; asker şiddet olayına katılmaması olanların askeri mahkemelerde yargılanmalarına devam edilmesi;

aralarında sendikacıların da bulunduğu binlerce politik tutuklunun hapsede olması; sendikal hareketi, eylemleri güvensizlik ve şiddet havası; sansürün yaygın olduğu muamele ve işkencinin polislerin olağan sorgu yöntemi haline gelmesi; demokrasiyi yeniden kurmak şöyle düşünür, tam tersine otoriter bir rejim kurma amacını güden (yani kurulan Sosyal Demokrat Partisi'nin yöneticilerinin veto edilmesi bunun açık göstergesi) Anayasa ve kanunların Milli Güvenlik Kurulu'na kabul edilmiş olması; İLO standartlarının ve Türk işçilerinin yolları yürüttükleri mücadele sonucunda elde ettikleri hakları çiğneyen hükümleri ihata eden bir Anayasa ve Sendikalar Kanunu'nun kabul edilmiş olması.

Aynı kararda şu talepler de öne sürüldü:

Aralarında DISK'in, DISK ve DISK'e bağlı sendikaların da bulunduğu sendikal örgütler hakkında açılan davaların son verilmesi ve tutuklu sendikacıların serbest bırakılması.

Sendikalar ve sendikal faaliyetlere getirilen kısıtlamaların kaldırılması; Milli Güvenlik Kurulu'nun sendikalar ve toplu sözleşme konularında getirdiği kısıtlamaları kaldırması; Türkiye'deki ve dışındaki tüm demokratik güçleri cuntanın anti-demokratik önlemlerini ortadan kaldırması işi mücadeleyle çağırıldığı kararda Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu'nun Türkiye'deki tüm demokratik güçlerle işbirliğinde bulunacağı ve Türkiye Anayasa, sendika ve toplu sözleşme mevzuatına getirilen kısıtlamalara karşı yürüttüğü mücadelede Türk-İş destekleyeceği belirtildi. AET'ye de kapsamlı üzere demokratik ülkeler hükümetlerinin Türkiye'ye yapılan iktisadi yardımları demokratik ve sendikal hakların yeniden tanınması şartına bağlanmalarını istenmekte, askeri rejime Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'nda açılan davalar yoluyla baskı yapılmasının gerekliliği savunulmaktadır. Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu'nun Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'yla birlikte Türkiye'deki baskı rejiminin kadrine uğrayan sendikacıları ve onların ailelerini yardıma devam edileceği söylenmektedir.

DISK'in de Yücel Topal ile görüşme olarak temsil edildiği Kongre'ye Türk-İş, Sevgi Yılmaz başkanlığında bir heyetle katıldı.

ahvalı altında olanlar faizler arttı. Tahvil, Küksek faizli Reagan tahvillerine, ABD'nin yanı sıra Avrupa'nın da tasarrufları (ve gelir) olarak akma başladı. Bu ABD'ye bağımlı gelişmiş kapitalist ülkelerde (Fransa, Federal Almanya, İngiltere) yatırımları olumsuz yönde etkiledi. Yatırımlardaki duraklama hatta gerileme, Avrupa'nın emperyalist ülkelerinde süregelen bunalmı boye derinleştirdi, işsizliğin boyutlarında patlamalar yarattı. Keza ekonomik büyüme yavaşladı, durdu. Kimilerinde sıfır altına indi.

Kapitalist sistemin ekonomik bunalmı aşırı boyutlarda arttı, derinleşti, keskinleşti.

Federal Almanya'da, İngiltere'de daha gerici partilerin işbaşına gelmelerinin aynı günleri, aylara rastladığını gözden kaçırılmak gerek. Ve keza Türkiye'de Evren cuntasının 1980'de iktidarı gaspedişini...

Saçından tranağa kadar emperyalizme bağlanmış Türkiye tekeli sermayesinin kapitalizmin bunalmının derinleşip keskinleşmesinden nasiplememesi mümkün mü?

Örneğin Türkiye'nin tekstil ürünlerine Ortak Pazarın ardarda ambargo koymasını, Türkiye'nin dışarıdan Avrupa ülkelerinin bunalmı içinde azalmasını "yabancı düşmanlığı"yla mı açıklayacağız?

Ve kapitalizmin (hele tekelleşmiş kapitalizmde) bunalmı derinleştiği, yani kârlar tehlikeye girdiği, pazarlar kısıldığı, emekçilerin haklarını, kazanımlarını budamaktan öte yolları düşünülmesi?

Ve kurtlar sofrasında av alanı daraldıkça, avlar azaldıkça, avlar kalderi bir kemik kaldıkça, avlat kal-

munun çok geniş kesimleri artık cuntanın karşısında oldukları; karşı çıkabilecek konumları ulaştı. Cuntadan umut bekleyen kesimler şimdi sadece hoşnutsuzluğu, umut kırıklığını değil, somut, sınıfsal çıkarlarını beslediği direniş konumlarına yöneliyorlar...

Toplumun yalancı güç taşıyan kesimleridir bunlar. Örgütlülük düşerler - gevşer ama - yüksek kesimlerdir. Bunun yanı sıra direnişçi konumlarına geçemeyen kesimler-örneğin kimi tekeli grupları, kimi tekeli burjuva katmanları - en azından cuntanın çürüyüp yıkılmasına kollarını kavuşturup, ellerini ovuşturup seyrilci kalmaya yatkınlarmışlardır...

Şimdi daha geniş bir cephe var cuntanın karşısında. Desteklenebilecek ve destek alınabilecek toplumsal güçlerden oluşan bir cephe.

(Türkiye'den bir mektupta, bir arkadaşımız şöyle diyor: "SODEP'ler bize "Halki bile olmanız etiniz ne budunuz ne?" diye bakıyorlardı. Şimdi süngüleri düşük. "Bizim hesap tutmadı. Siz ne yapmayı düşünüyorsunuzuz?" diye soruyorlar. Sorarlardan "Aman medet, aman bize bir yol, bir yöntem!" der gibi bir halleri vardı desem bana inanır mısın?". Biz cevap mektubumuzda "İnanın" dedik. Siz olmanız ne derdiniz?)

Ve şimdi görevler daha zor, daha zorlu. Ne tuhaf değil mi? Cuntanın tabanı daraldıkça, destekçileri azaldıkça, örgütlenemez, başlaşıkları kuramaz gereken toplumsal güçler genişledikçe görevlerimiz daha da zorlaşıyor. Bu da diyalektik, keyifli bir çiviye olma gerek...

CUNTA MAHKEMELERİNDE...

PKK UYRFA DAVASINDA 5 İDAM KARARI DAHA

239 sanıklı PKK Uyrfa-Vanşehir grubu davası sona erdi. 5 kişi ölümlü, 4 kişi de ömür boyu hapis cezasına çarptırılarak, ölümlü cezası verilen 4 sanığın cezaları, yaşlanın küçük olması nedeniyle 20-24 yıl bapce çevrildi. Aynı davanın 114 sanığı için 3 ile 24 yıl arasında hapis cezaları verilirken, 112 kişi de beraat etti.

61 İDAMLı YENİ DEV-SOL DAVASI AÇILDI

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde "Dev-Sol 4" adlı yeni bir dava açıldı. 254 sanıklı bu davada, sanıklardan 61'i için idam isteniyor. Yeni Dev-Sol davasıyla birlikte, İstanbul 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde çeşitli Dev-Sol davalarında yargılananların sayısı 1023'ü, idam istenenlerin sayısı ise 263'ü buldu.

41 İDAM İSTEMLİ YENİ BİR DEV-YOL DAVASI AÇILDI

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde 77 sanıklı ve 41 idam istemli yeni bir Dev-Yol Davası açıldı. Haklarında TCK'nın 146/1 maddesinde idam istenen 41 sanıktan başka, diğer sanıklar için de 15 yılı kadar hapis cezası isteniyor.

SOMUT DERGİSİ SORUMLULARI HAKKINDA DAVA AÇILDI

Haftalık Somut Dergisi'nin eski sahip ve Genel Yayın Yönetmeni Mustafa Kemal Ağaoglu ile sorumlu Yazışmaları Müdürü Hayati Aslıyazıcı'nın "Hükümetin manevi şahsiyetini alenen tahrik ve tezyif etmek" iddiasıyla yargılanmalarına İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde başlandı. 18 Mart 1983'de yayınlanan Somut Dergisi'ndeki bir yazıdan yargılanan Ağaoglu ve Aslıyazıcı hakkında 2-10 yıl arası hapis isteniyor.

AZİZ NESİN BERAAT ETTİ

20 yıl önce ilk baskısı yapılmış olan "Az Gittik, Uç Gittik" adlı kitabında komünizm propagandası yaptığı gerekçeyle, bir süreden beri yargılanmakta olan yazar Aziz Nesin İstanbul 5 Numaralı Ağır Ceza Mahkemesi'nde beraat etti.

ANKARA'DA 6 İDAM İSTEMİ DAHA

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde başlanan 16 sanıklı THKO/Türkiye Devrimci Yolu grubu davasında, sıkıyönetim savcısı 6 idam istedi. Diğer sanıklar için de 3 ile 15 yıl hapis talep edildi.

Çağ Yayımları

Oylar Dizisi: 1 Barış kim tehdit ediyor

Kitabı çıktı

Fiyatı 15 Fransız Frankı
Ödemeli gönderilir

Toplu isteklerle %33,3 indirim yapılır
Ödemeli dışındaki kitap istekleri için aşağıdaki adresimize mektupla yada telefonla başvurarak geniş bilgi alınabilir.

Çağ Yayınları

23, RUE FAIDHERBE
75111 Paris
Tel: (1) 3742328

Karlsruhe Başkonsolosluğunun aşırı sağcı Türk örgütleriyle işbirliğini belgeleriyle açıklıyoruz

Aşırı sağcılar ihbar ediyor konsolosluklar da koğuşturuyor

Avrupa'daki Türkiye konsolosluk ve elçiliklerinin ilerici ve demokrat çizgideki Türkiye'ye karşı faşist ya da gerici gruplarla sıkı bağlar kurduğu belgeleryle kanıtlandı. Son olarak Güney Almanya'da Horb kentinde etkinlik gösteren "Horb ve Cevresi Türk Sosyal, Kültür ve Spor Cemiyeti" yöneticileri Karlsruhe Başkonsolosluğu'na yazılı bir rapor göndererek bölgede demokratik etkinlikler gösteren ilerici ve demokratlar ihbar ediyor. Türkiye Postası'nun ele geçirdiği ihbar raporunda, gerici muhbirlerin konsoloslukların yanısıra Alman polisi ile de işbirliği içinde oldukları ortaya çıktı. Bu arada bu tür ihbar raporları için bizzat konsoloslukların "yazılı" istemde bulundukları da belgeleri.

Horb'daki gerici Türk Democu'nun başkanı Ahmet Yıldız imzasıyla taşıyan ve geçen yıl Kasım ayında verilen ihbar mektubunda adı geçen 17 demokrat ve ilerici Türküyle, Karlsruhe Başkonsolosu Haydar Berk imzası ile "Siz aittir bir evrak teslim almak" bahanesi ile konsolosluga çağrıldılar. Burada sözkonusu Türkiye'lerle tek tek görüşen Başkonsolos Haydar Berk tarafından yazılı ve sözlü ifadeler alındı ve kendilerine "Hakkınızda soruşturma açılmıyor" dendi.

Ihbar raporunda ne var?

Türkiye Postası muhbirinin ele geçirdiği rapor şöyle başlıyor:

"T.C. devletine yürekten bağlı olarak ve bulunduğumuz ülkenin yasalarına uyarak, görevlerimizi politik cereyanların dışında sürdürmekte olan cemiyetimiz çevresinde son yıllarda devlet düşmanı, vatan hainlerinin bozguncu çalışmalarını dikkalet çekmekteyiz.

İki yıl kadar önce Horb'da kurulan il-ticacılar kampı da bozguncu çalışmalarını artırmaya sebep olmuştur. Üzerinde Rus bayraklarının yer aldığı çeşitli propaganda

-2-

26. Nisan 1983

HORB ve CEVRESİ TÜRK SOSYAL, KÜLTÜR ve SPOR CEMİYETİ'NE
KONSOLİTOLUĞU'NA KAPILARIDIR.

T.C. Devletine yürekten bağlı olarak ve bulunduğumuz ülkenin yasalarına uyarak, görevlerimizi politik cereyanların dışında sürdürmekte olan cemiyetimiz çevresinde son yıllarda devlet düşmanı, vatan hainlerinin bozguncu çalışmalarını dikkalet çekmekteyiz.

Sen gönderdiğiniz Alman polisi bu konularla ilgili olarak il-ticacılar kampı ile beraber çevremizde onların militanlığı yapan şahısların adlarını ve ilgili ek bilgileri konsoloslukluğunuzdan gelen yazı üzerine derhaye arz ediyoruz. Yayınlardan bazı örnekler ekliyoruz.

Ihbar raporunun sonu ise şöyle bitiyor:

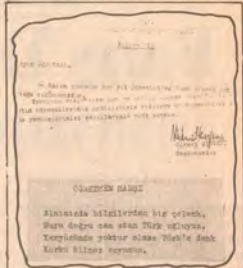
"Cevremizdeki Türk toplumunun birliği ve sergisi, ayrıca önemli olarak Milletimizin ve Devletimizin esenliği için işbu raporu saygılaanla arz ederek yardımlarınızı talep ederim."

Ihbarın altında da muhbir Ahmet Yıldız'ın ev adresi, başkanı bulunduğu derneğin adresi ve telefon numaraları bulunmaktadır.

Yazılı olarak kendisinin istediği ihbar raporunu geçen yılın sonunda Alman Karlsruhe Başkonsolosu Haydar Berk Mayıs ayının sonunda, ihbar raporunda adı geçen 17 demokrat Türkiye'yi "kandırarak" Başkonsolosluga çağırdı. Başkonsolos tarafından imzalanmış davet yazısında aynen şöyle deniyor:

"Şahsınıza ilgili bir hususu görüşmek üzere (siz aittir bir evrak teslim almak) aşağıda gösterilen gün ve saatlerde Pasaportunuz ve Nüfus Hükveti'ni cüzdanınızla birlikte Başkonsololuğumuza gelmeniz ve bu yazıda beraberinizde getirmenizi selamlanla rica ederim."

Ihbar raporundan farkısız olarak, bir Türkiye ve imla yanlışlarıyla dolu bu çağrı mektubunu alan yurttaşlardan Başkonsolosluga gelenlerle Başkonsolos bizzat görüştü ve yurttaşlarımızdan sözlü ve yazılı ifade aldı. Daha sonra da "Hakkınızda so-

Konsolosluklar öğretmenleri gerici marş ve antlara zorluyor

Federal Almanya'da çalışan ve Federal Alman hükümetleri tarafından görevlendirilen Türküyle öğretmenler her yıl 24 Kasım'da konsolosluklar tarafından düzenlenen sözde "Öğretmenler Günü"nde gerici çirkin bir andı içmeye ve ırkçı görüşlerle düzenlenmiş "Öğretmenler Marşı"nı söylemeye zorlanıyorlar.

Frankfurt Başkonsolosu Hikmet Şengün'ün imzasıyla taşıyan belgede sunduğumuz gibi bir çağrı yazısı olan öğretmenler, ve işme toplantısında bu gerici ötekileştirmeye zorlanmaktadır aksi takdirde haklarında soruşturma açılacağı kendilerine belirtilmektedir.

Öteki belgede görüldüğü gibi öğretmenler zorla söylenilmek istenen marşa şöyle dizelere de yer almaktadır:

"Almanlarda bilgilersen bir çelenk! Nura doğru can atan Türk öğrenci! Yeryüzinde yoktur olmaz Türk'e denki Korku bilmez sayımız."

Öğretmenlere okutulan ve metninde ise kaba milliyetçi görüşlere yer verilmekte.

bayrakların yer aldığı çeşitli propaganda yazıları ve broşürleri sık sık posta kutularına atılmakta, olur olmaz yerlere büyük-
tüklüklü afişler yapıştırılmaktadır. Bir çok ev duvarlarına, köprü ve benzeri umu-
mi yerlere çeşitli komünist sloganlar yazıl-
maktadır.

Türk toplumunun Almanlarla olan iyi ilişkilerine zarar verecek yabancı düşmanlı-
ğa yol açan bu faaliyetlere cemiyetimiz her zaman sınırlı imkanlarıyla da olsa kar-
şı olmuştur. Cumhuriyet, devlet büyükle-
rimiz, Türk bayrağına, İstiklal Marşı'na
karşı gelenlere mani oluca çalışmalarını
oluşturduğu mahallî gazetelere aleyhinde
yazılar yazdırılmaktadır ve bîz de gere-
ken açıklamaları kamuoyunun aleyhine oluş-
masını önlemek bakımından yapmak zo-
runda kalmaktayız".

Herb'daki gerici Türk örgütüne Başkonsolosluk'un da düzenli rapor verildiği açıklan-
ıyor. Üstelik rapor Başkonsolosluk'un isteği üzerine düzenlenmiş ve bölgedeki ilerici Türki-
yelilerle ihbar ediliyor (üstte). Raporu alan Karlsruhe Başkonsolosluk'u da sindürümüş belgeyle
Türkiyelilerle konsolosluk'a çağırıp haklarında soruşturma açıldığını bildirdi (altta)

Alman polisiyle işbirliği

"İhsan" adlı bir öğretmen tarafından ka-
lınme alındığı bildirilen, Herb ve çevresi
Türk Sosyal, Kültür ve Spor Cemiyeti Baş-
kanı Ahmet Yılmaz tarafından imzalanın
ihbar raporunda yukarıda gözlendiği gibi
bozuk bir Türkçe ve bir diz ilmi yanlış
ile dolu bir anlatım kullanılmış. İhbar rapo-
runun yukarıda aktardığımız paragraflar-
dan sonraki bölümünde ise Alman polisi
ile açık işbirliği içine girdiği ögünlerle
açıklanmakta. Bu bölümde aynen şöyle

deniyor:
"Son günlerde Alman polisi bu konularda
ciddi olarak ilgilenmeye başladı. Bir komi-
ser evime gelecek benimle görüştü. Bilgi aç-
verişinde bulundu. Çeşitli yayın örneklerin-
den bazıları kendisine gösterdim. Birçoğu on-
da vardı. Polisi bu gibi faaliyetlerinden
şüphelendiği kişilerden eveleri aradı. Polisin
bilginlerin ve elindeki isimlerin isabetli ol-
duğuna da gördüm. Bizde sonra polisten mu-
saade olarak şehirden çıkiri yazılan sildik.
Polis ve Alman'lar çok çemün oldular."

Federal Almanya'daki pekok bölgede

Herne'de Türkiyeli gençler bedelli askerlik sorununu tartıştı

11 Temmuz'da Herten kenti, Theo-
dor-Heuss okulunda, Hertenli genç-
lerin girişimiyle bedelli askerlik soru-
nu üzerine bir toplantı düzenlendi. As-
kerlik bedelinin indirilmesi için genç-
lik kuruluşlarının aktif çalışmasını
amaçlayan toplantı çağrısını, Herne
Gençler Grubu, Datteln Gençleri Ti-
yatroy Grubu, Hochlarmark Yıldızspor,
Recklinghausen Folklor ve orkestra
grupları, futbol takımı destekledi.

Herten futbol ve voleybol takımlar-
ındaki gençlerin uzun çalışmalar so-
nucu örgütlenen toplantıda, gençlik
grupları bedelli askerlik sorununu ön-
ce kendi üyeleri arasında tartıştı. Da-
ha sonra çalışmalarda birlik olmanın
ve hak aramanın önemini üzerinde du-
rularak ortak bildiri hazırladı. Bu or-
tak bildiriyi kendi bölgelerinde dağıtan
gençlik grupları ayrıca konuyla ilgili
afişlere de yaptılar.

Türkiye'deki gelişmiş geçmiş hükü-
metlerin yurt dışındaki gençlerin so-
runlarını gözmeği bir yana "onların ba-
şına büyük bir belayı" bedelli askerlik
belasını yükledi" görüşüne yer verilen
konuşmayla açılan toplantıda yüzlerce
genç, bedel sorununu çeşitli yönleriyle
sorgulayarak, bedel paralarının nerele-
re harcandığını, çok çocuklu ailelerin
ne yapması gerektiğini, bedel miktar-

Askerlik bedelinin ödenmezlik düzeyinde yüksek olduğu, yurt dışında askerlik çağı-
rılan Türkiyeli gençler için onu bir "kolaylık" olmaktan çıkardığı ve ekonomik bir
yük haline getirdi. Buna karşı Avrupa'daki tüm gençler tepki gösteriyor ve bunu
eylemleriyle gösteriyorlar. Kalkışmaz Recklinghausen, Herne, Herfgen, Gelsenkirchen,
Oberhausen yöresi gençleri bu konuda başı çekmekte

nu tartıştı. Bedelin indirilmemesi halin-
de her olanağı ve yolu deneyerek mü-
cadele etmeye kararlı olduklarını, bu-
nun için de gençlik kuruluşlarının ak-
tif çalışması gerektiğini belirttiler.

Konsolosluk temsilcilerinin çağrılı
olup katılmadıkları toplantıda, askerlik
çağında iki çocuğu olan 50 yaşındaki
bir Wanne-Eickel işçisi, bir öğretici,
bir işsiz olan iki öğrencinin su anda
askerlik bedelinin ödemelerini mümkün
olmadığını belirtirken, "Herde iş bulup
çalışırlarsa ve gözleri keserse öderler

bedeli. Değişile नियतim çoklu çocuğu
alı Türkiye'ye gitmek. Bedel parasını
hükümetle yedireceğimize kendimiz
yürü" dedi.

Gençlik kuruluşlarının birlikte hare-
ket etmesini için Kuzey Ren Westfalya
çapında yayınlanabilecek ve çalışma-
lara yatabilecek bir Temsilciler Grubu'
nun oluşturulduğu toplantı, kültür böl-
ümünde Gelsenkirchen Folklor Eki-
bi, Krefeld Korusu ve Datteln Tiyatro
Grubu'nun beğenilen gösterileriyle
son buldu.

ifade oldu. Daha sonra da "Hakkımızda so-
ruşturma açıldığını" dedi.

Muhbirlerin ayda bir rapor verdiklen ve
bugüne kadar en 6 rapor ilettikleri bil-
diriliyor. Bu duruma yüzlerce Türkiyeli,
gerici unsurlar ve kuruluşlar tarafından ih-
bar edilmiş durumdur. Üstelik aynı kişi-
ler hakkında Alman polisi de gizli soruş-
turma yürütmekte.

Yurttaşların ötekli işlerini yaparken dur-
maksızın zorluklar çıkaran Başkonsolos-
luğun yasal olarak görevli olmadıkları
alanlarda çalışmaları ilgi çekici. Ancak da-
ha da ilgi çekici olan Başkonsoloslukların
ve konsoloslukların bu yasadışı etkinlikleri
sırasında bölgede aşırı sık çözümlü ya-
da cunta destekçisi olan tanınmış kişiler
"muhbir" olarak kullanılmaları...

Münster Konsolosluk Gelsenkirchenli "ülküçülerle" içiçe çalışıyor

Bir süredir çalışmalarını donduran Gel-
senkirchen Ülkü Ocakı yöneticileri yeni-
den etkinlik göstermeye başladılar. Gel-
senkirchen'in Horst yöresinde bir cami
derneği kuran aşırı sağcı elebaşı MSP pa-
ralelinde etkinlik gösteren "Millî Görüş"
derneği üye ve yöneticileri ile çatışma ha-
lindedir.

Buna karşılık Münster konsolosluğu ile
Gelsenkirchen'i aşırı sağcıların oldukça
yoğun ilişkileri içinde oldukları gözleniyor.
Nitekim Gelsenkirchen Ülkü Ocakları
Derneği'nin başkanının yeğeni ve eniştesi
Münster konsolosluğunda memur olarak
işe alındılar. Türkiyelilere karşı kaba ve kötü
tutumları ile tanınan bu kişi memur yurt-
taşlar arasında tepkilere yol açtı.

Öte yandan konsolosluktan gelen ve ad-
lanının ilhan ve Alim olduğu ileri sürülen
kimisi görevlilerle birlikte Gelsenkirchen'li
aşırı sağcı Türkler birlikte kahve ve camile-
ri dolayış anti-komünist yayınları dağıtıyo-
lar ve ilerici işçiler hakkında istihbarat top-
layıyorlar.

Nitekim son günlerde Münster konsolo-
sluğunda ilerici Türkiyelilere zorluk çık-
arıldığı gözlenmekte. Olağan zorlukların
ötesinde kişiler hakkında yasadışı sorular
içeren soruşturmalarda yürütülüyor ve keyfi
olarak pasaportları el konulmaya kalkışıl-
yor.

izlenim

Stuttgart Konsoloslukunda..

Haziran 1983. Günlerinde Cumartesi.
Stuttgart Başkonsoloslukunda bir iş-
miz var. İşimiz cabuk bitirip, aynı gün
yapılan yürüyüşe katlabilmek, ön ara-
ları kapmak amacıyla sabah saat 5'de
konsolosluk kapısında nöbete dikildik.

Kapılar açılıyor, o adap ilkelerele sig-
mayan aramadan sonra içeri giriyoruz.
Başlıyor işimiz dertlerimiz. Bilimler a-
nımsarlar Stuttgart Başkonsoloslukun-
nun müraacaat bölümünde oldukça ün-
lülü bir memur vardır. "Kapıcı" derler
ona. Herhalde fazla diktatör olduğun-
dan konsoloslukta çalışanların en eskilerin-
denidir. Cunta'nın başa geçmesiyle
birlikte, daha bir terbiyesizleşmiştir.

İçerde dairelerin kapıları önünde sı-
ralarımsız aldık bekliyoruz. Kapıcı bize
doğru geliyor, sinirlerimiz gergin, biliyo-
ruz davranışlarını.

"Günaydın, beyim." diyor, içimizden
birkaçı.

"Susun be. Ne bu gürültü? Burası
bababızın ahırı değil!" diye, başlıyor bi-
zim kapıcı..

Yanımıza tekrar bir vatandaşı yaklaşı-
yor, bu konuşmalar olurken sinirinden
dışarı kaçıyor.

"Dövecektim herifi, ama ele ne ge-
çer ki? Atalar için, sonra çok çocuk
çok kaçı. Sinirinden bayılacak gibi oldum
kendimi dışarı son attım diyor.

Noterlik kapısında arası gelen iki in-
sanlar sevinçle içeri yöneliyorlar, dışarı
çıktıklarında suratları bayağı asık.

"Bir davetiyeyle atılacak olan bir imza
ve mühür için 66 mark olur mu ya,
kardeşim, soygunculuğu bu diyor biri.

"Olur ya. Dua etki parayı alı işi-
ni yapmışlar, ya yapmasalardı ya diyor
ekilior bir başkası.

Vatandaşlar para ödemek için vez-
neye yöneliyorlar. Sinaya giriyorlar. Ey-
vah! Kapıcı geliyor yine.

"Hadi bakalım, işi olmayan dışarı çık-
sın. Dışarda hava güzel, bari nefesle-
rinizle burayı kokutmayın!

Kaçdığını alı bize aynı anda kapı-
dan çıkan bir bayan vatandaşı:

"Kölemiz biz bel Kapıcıyı bunu
yaparsa, Konsolosluk davetleri kimbilir ne-
liye yapar?" dedi. Başımız sallayarak ken-
disine hak verdim. Gülmüsed, yanımız-
dan geçti gitti...

şuşlümelenmiş olmasına rağmen kesileşimleşmiş benzeri. Nitekim ortada "resmi" bir yasa yokken, Federal Çalışma Bakanı Blüm ile Türkiye hükümeti ve cunta sorumluları konuyla ilgili görüşmelere oturdular. Bu,

SENDİKACI GÖZÜYLE

Dönüş yardımı (!)

Geçtiğimiz haftaların yerli ve yabancı basınında üzerinde en fazla durulan konulardan biri de, Federal hükümetin yabancı işçilere sunduğu "kelle primleri"yi. Tasarı, Bonn hükümetinden geçerek, Çalışma Bakanı Norbert Blüm tarafından basına açıklandı.

Dikkat edilmesi kurnazca hazırlanmış hemem görülen bu tasarı, 1983 Ekim ayı ile, 1984'ün sonbaharına kadar olan zaman sınırlaması içinde iflas ve diğer nedenlerle işsiz kalacak veya bu zaman zarfında en az 6 aydır kısıp çalışmaya devresine girenleri kapsama alıyor. Neden zamanla sınırlı? Neden tüm işsizleri kapsama alınıyor? Bunu daha sonra açıklayacağız. Şimdi tasarınn kendisine bir bakalım.

Tasarı, ülkelerine temelli dönüş yapmak şartıyla, yabancı işçi başına 10 bin 500 Mark ve Federal Almanya'daki her çalışk başına 1500 Mark öngörmekte ve sadece Ortak Pazar dışı ülkeleri (Türkiye-Portekiz) kapsama almakta.

Bir kere bunun adı yardım falan değil. Doğrudan doğruya, piriçay aylıklar gibi ayıklanarak, Çalışma Bakanı'nun ve bazı yayın organlarının alaylay pullayıp "dönüş yardımı" diye önmüştü sürdürdüğü 10.500 Mark, özünde Federal Almanya'daki yabancı işçilerin ücretlerinden kesilen ve kendi paraları ve faizleri de devlet bakanın cebinde kalan dö mallardır. Bu paralar, yabancı işçi işsiz kaldığında kendisine işsizlik parası olarak ödensin diye, buradak çalıştıkları yıllar boyunca, yine yabancı işçinin, "işsizlik sigortası aidatı" adı altında aylık ücretinden kesilmektir. Bir yıl işsizlik parası bile dönuş yardımı olarak yutturulmaya çalışılan 10.500 Mark çok fazla tutar.

Çalışma Bakanı, tasarıyı 20 bin kişinin yararlanacağı tahmin ediyor ve bu halde, bütçeden yılda 220 milyon Mark çıkacağını, buna karşılık çocuk ve işsizlik parasından tasarruf yoluyla 320 milyon Mark kar edileceğini söylüyor.

Bütün bunlardan sonra sormak gerek:

Kim, kime yardım ediyor?

Şimdi neden zamanla sınırlı, neden tüm işçileri kapsama almayı konusuna gelelim: Hazırlanan tasarı, her ne kadar Ortak Pazar dışı ülkelerin işsizlerinde diye satılmak isteniyorsa da, gerçek hedef Türkiye'dir. Zaman sınırlamasına gelince, Çalışma Bakanlığı neden Ekim 83 ile 84 yıl sonbaharı arasında ısrar ediyor? Neden tasarıyı halen işsiz olanlara da geçerli kıl-mıyor? Bu soruyu yanıtlamak için müneccim olmaya hiç gerek yok, biraz düşünmek yeterli...

Federal hükümet ve Çalışma Bakanı, Federal Almanya'da halen 120 bin Türkiye-linin uzun zamandır işsiz olduğunu bil-mektedir. Aynı makamlar, 6 Mart 83 seçimlerinden önce vatandaşlara vaat ettikleri iş piyasası gelişmesinin gerçekleşmeyeceğini, tam aksine daha da berbatlaşacağı da-gayet iyi bilmektedirler. Bu durum karşın-da onlara bulunan tek pare, halen işsiz olanların şimdilik de olsa bir yana bira-kıp, yeni işsiz kalacak yabancılarla özünü tergalhail hazırlamak, onları geri dönmeye özendirilirdir.

Kapalı kapılar ardında yapılan hesapla-rara göre, halen işsiz olanlar zaten "er yasa-gı" gerisi demekle zorunda kalacaklardır. Nasıl mı? Gayet basit: Uzun zamandır işsiz ol-masına rağmen burada kalması başaran ya-bancılar arasında "oturma izni" biten Ortak Pazar dışı yabancı, yeni bir işyeri bulup oturma iznini uzatmazmış ve geçimini te-min edici başka bir gelir kaynağı yoksa, ne yapacaktır? Bu durumda olan yabancılarının sayısı zannedildiği kadar az değil.

Federal İşçileri Bakanı Bay Zimmermann'ın hazırlattığı yabancılar yasasında-ki değişiklik tasarıyı bu görüşümlüyle onay-la-mıyor mu? Bu tasarı, "Kendisinin ve alle fertlerinin geçimini temin edemeyen yabancılara oturma izni verilmesi" deniyor mu? Bunun dışında, kendi gayreti ile yeni bir işyeri bulan Ortak Pazar dışı yabancıya, "Önce yerli işçiler, sonra Ortak Pazar ülke-lerinin işçileri, c- dan sonra sen" demiyor

mu? Bunların da sayıları az değil.

Bütün bunlardan sonra, Ortak Pazar dışı ülkelerin işsizlerinin ve özellikle Türki-yeli işsizlerin düşüğü durumu tahmin edilebilir mi musunuz? Şimdi anlaşıldı mı "er ya da geç" in nasıl olacağı?

Diğer önemli bir konu da, zaman sınırlamasının konumması ve dönüş teşvik yardımlarının halen işsiz olanlara da geçerli kılınması halinde, uzun zamandır işsiz olup da, bir yıllık işsizlik parası alması hakkı paktan bitmiş olanlar da "yeter gayri" de-yip, 10.500 Mark'dan yararlanarak ülkesi-ne dönmeye isteyeceklerdir. Bu da, hükümetin işine gelmemektedir. Bu nedenle önlenmesi gerekir. Zira: Bir yıl işsiz bir zamandır işsiz olanlara bugüne kadar ödlenen "işsizlik yardımı veya sosyal yardı-m" karpı, Ekim 83'den sonra işsiz kalacak-ların ülkelerine geri dönmeleri sağlanamadı takdirde, bir yıl boyunca kendilerine işsizlik parası ödenmektedir. Bilindiği gibi işsizlik parası, uzun zamandır işsiz olanla-ra ödenen "işsizlik yardımı veya sosyal yardım"dan çok yüksektir. Bu da zaten kalıcı dönüşün olan federal bütçeye yeni ye-ni delikler açacaktır. İşte zaman sınırlama-sının bir nedeni de budur. Sözün kısası, amaç; Bir taşla iki kuş vurmaktır. Federal hükümet bunu gayet iyi bilmektedir.

Bütün bunlardan sonra 10.500 Mark'dan yararlanmak isteyenlereki dönüşlerin-de ülkelerinde neler bekliyor? Biz bu konu-da hiç bir şey söyleyemiyor, sözü Türk İş-Genel Başkanı Vekili ve Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer'in 27 Haziran 83 tarihli Milliyet Gazetesi'nde çıkan beya-natına bakalım:

Gerçi dönüş yardımı olarak birleştirilen 10 bin 500 liralık her gurbetçilerin ancak İstanbul'da kadar gelebileceğini de kaydederek, şöyle diyor Kemal Özer: "Gerçi dönuş i-çerimizi burada çok sayıda problem bekli-yor. İşçilerinizin 10 bin 500 Mark yardımına kapılmamalarıni tavsiye ediyoruz". Doğru söze ne diydik? Söylemesi on-dan, uyması bizden.

Ümit KÖSEÖĞLU

Yukarıda iki gazete kipiını sunuyorum. Bir Türkiye Postası'nın, öteki Türkiye tekeli-basının en büyüğü Hürriyet'in, Türkiye Postası'nın 10 Nisan 1983'te duyurduğu haberi, Hürriyet iki buçuk ay sonra iflas emek zorunda kaldı. Tekeli başın şimdiki bu kezaletle kalb bulmaya cabalıyor. Türkiye Postası ise bu "kazık"ın ayrıntılarını açıklaması sürdürerek

YORUM

Etkili bir sergileme için

Gerçi dönüş özendirme (!) primleriyle ilgili hemen her şey açıklandı. Konu şu derece somuttur. Yüzbinlerce Türkiye'li göçmen işçiyi yakıcı ve dolayış ilgilendirmektedir. Ortada ne Cunta'nın, ne de Federal Hükümetin saklamasına pek de olanak bulunmayan gerçek bir "kazık" bulunmaktadır. Batı Avrupa'daki ileriç örgütler açısından dönuş primlerinin yola çıkarak pek çok kan alıcı konuyu derinlemesine yığınlarla anlatmak için çok elverişli koşullar doğmuştur.

Sıraşıyla gidersek:

● Dönüş zorlaşan Türkiye'li emekçilere, dönüş primi yada beklemekten ödennmiş emekçilik primleri karşılığında bu ülkede nelerini bırakmak zorunda kaldıklarını tüm boyutlarıyla anlatmak kolaydır. "Biz Federal Alman işçi sınıfının da bir parçasıyız" belgisini yükselten örgüt ve kuruluşlar, yeni uygulamanın bu sınıfın arasına kama sokmak olduğunu somut verilerle ortaya koyabileceklerdir.

● Bu uyarılara rağmen dönüş kararı olan yada razı olan göçmen işçiler için, dönüş primi hakkının (!), aslında hak filan olmadığını, kendi alimlerinden kesilmiş emekçilik ve işsizlik sigortası primlerinin şimdi sadece yedi aylık tutarının elimize tutuşturulduğuna atnatabiliriz.

● Keza prim ödenenlere göçmen işçilerin neden 1 Ekim 1983 - 1 Haziran 1984 arasında işsiz kalınlarına sınırlı olduğu sorusu analışış yinelenmelidir. Bugün işsiz durumda olan ve dönmek isteyen onbinlerce emekçinin sadece kendi yattıkları emekçilik primlerinin beklidenmeden ödenmesi, işverenlerce yatırlan bölümünün Federal Alman ihtarık kasasına zoria "armağan edilmesi" de etkili bir hareket noktasıdır.

Cunta döviz darboğazını bir ölçüde hafifletmek için ABD emperyalizminin Batı Avrupa'daki en sadık müttelifi Federal Almanya ile kapalı kapılar ardında parçaları bağlamış ve primlerin enflasyonun resmi adımla bile yüzde 30'un üstünde yürüdüğü Türkiye'de ödenmesi kararlaştırılmıştır. Böylece:

● İşçilerin alın terlerini zorla, kapitalist dünyanın en çürük paralarından biri olan Türk lirasına dönüştürülmektedir.

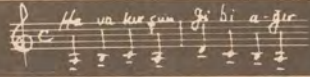
● Hele emekçilik primleri işçilere Türk lirası olarak bile ödenmemekte ve SSK'dan emekli maaşı bağlama karşılığı primlerin tümüne Cunta el koy-maktadır.

● Cunta başta savaş uçağı sanayii olmak üzere çilgin bir silahlanma kampanyası içindedir. Yani işçi primleri arasında ABD silah tedariklerine peşkeş çekilecek ve bu silahlar komşu ülkelere karışır birer tehdit aracı olarak kullanılacaktır.

● Barış savaşımı üstüne Türkiye insanına hayatta sıkı bağları olan "canlı aittesyon" götürülebilmekte şimdi bu noktada iyi bir olanak elde edilmüş bul-nuyor.

Cunta döviz olarak el koyacağı dönuş primlerini savaş sanayine, ölüm araçlarına, Ortadoğ'da savaş maceralara kullanacaktır. ABD silah tekeli-lerinin kasasına aktacaktır. ABD'nin emperyalist, savaşçı, soldarın tekelleri ile Federal Almanya'da benzer çizginin şıyasal temsilcilerini de bannırdan CDU/CSU Hükümeti ve Evren Cuntası arasında ki "kader" ve "yönem" birliği şimdi canlı ve somut olarak sergilenmektedir.

Tahsin İncirci ile söyleşi

1970'li yıllarda Batı Berlin birçoklarımız için Kafkasa'nın ardında büyütl bir diyar olagelmıştır. Plakları, ses bantları elden ele dolaşan Batı Berlin Türk İşçi Korosu'nun varlığı da Batı Berlin'in hayallerindeki bu büyütlüne bir şeyler katarı doğrusu.

Bu koronun yaratıcısı ve yalnızca bir sanatın olayı olmakla kalmayıp Türkiye işçi sınıfının tarihinde de tartışmaz yer olan bestelerin sahibi Tahsin İncirci'yle konuşmaya giderken yol boyunca bunları düşünüyorduk.

Tahsin İncirci, Gazi Eğitim Enstitüsü'nün müzik bölümünden mezun olmuş. Konya Ereğli'si'nin lisesinde bir yıl öğretmenlik yaptıktan sonra eğitimini sürdürmek üzere burslu olarak Federal Almanya'ya gelmiş. Bir yıl sonra da, 1963'de Batı Berlin'e geçerek Devlet Yüksek Müzik Okulu'na kaydolmuş. Mezun olunca, 1969'da askerliği yapmak üzere Türkiye'ye dönmüş. Göz bozukluğundan "çürüğe" çıkartılana kadar, altı ay boyunca İsparta Orduvî'nde subaylara Teodorakis'i dinletmiş.

-Ne olduğunu anlamıyorlardı, ama sevdiler. O kadar ki, Teodorakis Orduvî'ni baş "istek parçası" oldu.

Sonra operada kemancı olarak iş bulmuş. Ama Milli Eğitim Bakanlığı, "Senin mecburi hizmetin var, Opera'da çalışamazsın" diye tutmuş. 1973 yılında tekrar Batı Berlin'e gelmiş. Gelir gelmez de Türk İşçi Korosu'nu kurmuş. Bu koro sonradan ATTF İşçi Korosu, daha sonra da Batı Berlin Türk İşçi Korosu adlarını almış.

-Bu koro, Türkiye tarihinde ilk defa "İşçi Korosu" kavramını kullanan bir kolektif olmanın onurunu taşıyor.

-Koro'yu kurmak düşüncesi nasıl doğdu?

Nasıl kuruldu?

-1973'de Batı Berlin'e gelirken zaten kafamda bu düşünce vardı. Amacım "politik müzik" yapmak. O zaman Batı Berlin'de

Sırf halk türküsü söylemekle birşey olmaz. Bizim sorunumuz başka. Sanatın evrensel boyutlarını kendimize ölçü almamız, burjuva sanatçılarıyla boy ölçüşebilmemiz.

İşçilerin, emekçilerin zevkini geliştirmekle görevliyiz. Onları sanatımızla şöyle bir silkelemeliyiz. Temcit pilavı gibi aynı şeyi sun Allah sun... Devrimci sanatçının tutumu bu olamaz.

“Sıkılmış yumruk yapmak yetmiyor”

alır, kullanır; eğer iyi kullanılabılırsa... Mesele orada! Ben saz için eser yazmıyorum. Ama halk müziğine yakın parçalarda sazı da kullandım.

-Sazı yeterince mi buluyoruz?

-Sazı küçümsemek gerekir. Ama sazı ileriye götürecek eser yazılması gerekir. Bu olmadıkça saz ilerlemez. Saz için konçerto bile yazılabilir. Neden yazılmıyor? Enstrüman bu, Sazı, onu planı gelişmeye zorlayan eserler vermek lazım. Saz, sadece türküyü eşlik ettiği zaman gelişmez.

Türkiyeli besteciler üzerinde duruyoruz. Ahmet Adnan Saygun, Cenal Erkin... İncirci bu bestecilerin hiçbirini değeri. Biz sanatçılarımızın evrensel boyutlarda sanat yapıldıklarına ve modern bir Türk müzik okulu kurduklarına işaret ediyor.

-Anladığımız her şey burjuva sanatı deyip geçemeyiz. Bunlara sahip çıkmamız. Türkiye'de demokratik bir rejim kurulduğunda bu sanatlarımız ilk elde tutacağımız kimseler olabilir. İşçi sınıfı hareketinin gelişmesiyle birlikte Türkiye'de yeni olan şey, "politik şarkı" olayının gelişmesidir. Yani müziği sınıf savaşımında bir araç olarak kullanma olayı ortaya çıktı. Timur Selçuk, Ruhi Su, Selda, Aşık İhsani, Cem Karaca, vb. bu politik şarkı olayını

miş kadrolardan oluşması gerekir ki, yürüsün. Koro'yu her dinleyişinde seyirci yeni bir kalite bekler. Bu da benim sanatsal sorumluluğum içine girer. Ve bir sanatçı olarak ben kötü bir parça sunamam.

Ben herşeyden önce bir sanatçıyım. Sonra da gangue olmuş bir sanatçıyım. Demek

Temcit pilavı gibi aynı şeyi sun Allah sun... Adanmış sanatımızla şöyle bir silkelemeliyiz. Bunu yapamıyoruz, o zaman yalnızca eğlence olursun, vakit geçirici olursun, fonda bir şey olursun.

-Yurt dışındaki Türkiye sanatının göre-yi sizce nedir?

-Bütün sanatların en ileri olduğu yer Avrupa'dır. Bu, Avrupa'da yaşayan sanatçı için büyük bir avantajdır. Bundan yararlanmalı, kendisini yetiştirmelidir. Kendi dilinde ürün verirken Avrupa'da o daldaki uluslararası kriterin altına düşmemelidir. Profesyonel Türkiye sanatından beklenen budur. Türkiye sanatçıları olarak sanatın evrensel boyutlarını kendimize ölçü almak zorundayız. Folklor olarak kendimizi tanıtmaya devri bitmiştir. Sanatımız evrensel düzeyde tanıtmamız gerekiyor, bunu kavramalıyız.

Tahsin İncirci, yurt dışında yaşayan sanatçının yurt dışındaki Türkiye'li sanatçılarınla ilişkisini onlara seslenen eserler vermesi gerektiğini söylüyor. Ve bunu yaparken de her zaman Türkiye ile olan bağın kurmanın zorunluluğunu ekliyor. Ama şimdi yeni olan bir şey var, 12 Eylül darbesi var; ve bu, kendi koşullarını getiriyor. -Simdi en büyük ihtiyaç, yurt dışındaki

de çok yakıcı bir sorundur.

Koro'nun seçkin bir kaç kişisiyle bir şarkı grubu oluşturmuş İncirci. Kendisi artık koro yönetmenliği değil, kemancı aktif müzik yapıyor. Bu şarkı grubu son olarak Amsterdam ve Rotterdam'da konserler vermiş. Üni gittikçe parlayan Türkiye sanatçı Özyay grubun solistliğini yapıyor. Bu arada, İncirci, piyano için eserler yazıyor. Ocak ayında Recklinghausen'de yapılacak bir festivalde çalınmak üzere senfonik orkestra için bir eser hazırlıyor. Ayrıca kendi yazdığı bir kaç enstrümantal parçayı ve yeni şarkıları içeren bir plak yapmaya hazırlan-

Bütün sanatların en ileri olduğu yer Avrupa'dır. Bu, Avrupa'da yaşayan sanatçı için büyük bir avantajdır. Türkiye sanatçıları olarak sanatın evrensel boyutlarını kendimize ölçü almak zorundayız. Folklor ola-

Sazı küçümsemek gerekir. Bu olmadıkça saz ilerlemez. Saz

reji yönetimideki Batı Berlin Türk İşçi Korosu, 1980 öncesi verdiği konserlerde

Varşova Paktı ülkeleri yöneticileri Moskova'da toplandı

Sosyalist ülkeler NATO'yu roketlerin yerleştirilmemesi için anlaşmaya zorluyor

28 Haziran'da, Sovyetler Birliği, Polonya, Bulgaristan, DDR, Macaristan, Romanya ve Çekoslovakya'nın Başbakan, Savunma ve Dışişleri Bakanları Moskova'da bir araya geldiler. Cenevre silahsızlanma görüşmelerinde bir ilerleme kaydedil-

mediği, ABD ve birkaç müttefiki tarafından körüklenen silahlanmanın uluslararası ilişkileri gerginleştirdiği konuları üzerinde duran yöneticiler, gerilimin azaltılması ve savaş tehlikesinin bertaraf edilmesi için, 5 Ocak 1983'te Prag'da yap-

ılan toplantı sonucu açıkladıkları önerileri yinelediler. Bunların NATO üyesi ülkeler tarafından benimsenmesini istedikler.

● Batı Avrupa'ya yeni atom roketlerinin yerleştirilmesinin engellenmesi için, Cenevre'de anlaşmaya varılabilmesi yolunda hergeyin yapılması,

● Nükleer silahlara sahip ülkelerin, özellikle ABD ve Sovyetler Birliği'nin nükleer silahlanmayı dondurması,

● Atom gücüne sahip tüm devletlerin, atom silahlarını ilk kullanan ülkelere imama-yı taahhüt etmesi,

● Uzaya her çeşit atom silahının yerleştirilmesinin engellenmesi,

● Varşova Paktı ve NATO ülkelerinin 1 Ocak 1984'den itibaren silahlanmayı arttırmamalarını ve bu alanda artırılacak olan fonların belirsizlikle ulus ülkelere yardım olarak verilmesi,

● Kuzey Avrupa'da, Balkanlar'da ve Avrupa'nın diğer bölgelerinde atom silahlarından anırtılmış bölgeler oluşturulmasını önerdiler. Tüm bu konularda sosyalist ülkelerin NATO ülkelerinden yanıt beklemedikleri ve her konuda görüşmeye hazır olduklarını açıkladılar.

Dünya barış hareketinin temel hareket noktalarını ve mücadele alanlarını bir kez daha belirleyen bu toplantıya Türkiye basınında ya hiç yer verilmedi, ya hiçbir somut sonuç alınmadı, hatta sosyalist ülkelerin kendi aralarında bile bazı konularda anlaşamadıkları sıradan bir toplantı olarak görüldü. Oysa, Moskova toplantısı ABD, Japonya ve Avrupa'nın pek çok ülkesinde ciddi yayın organlarında yer aldı. Genellikle de, sosyalist ülkelerin gerilimi azaltma yönünde görüşmelerine hazır olduğunu gösteren bir belge olarak değerlendirildi.

Roketler yerleştirilmediği takdirde anlaşma olanaklıdır

Temmuz ayı başında Sovyetler Birliği'ni ziyaret eden Federal Almanya Başbakanı Helmut Kohl ile SBKP Genel Sekreteri ve Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Yuri Andropov arasında yapılan görüşmede, üzerinde en fazla durulan konu Avrupa'ya yerleştirilmesi planlanan roketler oldu.

Görüşme sırasında Andropov, Batı Avrupa'ya yeni ABD roketlerinin yerleştirilmesinin gerektirilmesi belirtilerek, Kohl'un savunuculuğunu yaptığı ABD politikasını Sovyetler Birliği ve müttefiklerine karşı radikal bir politika değişikliği olarak nitelendirdi. Andropov, "ABD'nin roketleri yerleştirmesinden sonra, Cenevre görüşmelerinde Sovyetler Birliği'nin taviz vermediği uman politikacılar yanlışlıyor. Bu durumda Sovyetler Birliği savunmasını zayıflatmayacak,

kendisinin ve müttefiklerinin güvenliğini için her türlü önemi olacaktır" dedi.

Avrupa'nın yeni atom silahlarıyla doldurulmasından, Federal Almanya'nın ne çıkar umduğunu anlayamadığını söyleyen Andropov, Sovyetler Birliği'nin atom silahlarının sayısını azaltma yönünde her zaman anlaşmaya hazır olduğunu yineledi.

Bu açıklamalar karşısında "Ben roket tir-yakisi değilim", "Biz de sınırlı bir atom sa-vasının mümkün olduğunu inanmıyoruz" demek zorunda kalan Kohl, öte yanda Federal Almanya dış politikasının bir gereği olarak NATO ikili kararına uymak zorunda olduklarını belirtti. Dışişleri bakanlarının yaptığı görüşmede ise Genscher, Cenevre silahsızlanma görüşmelerini ABD'nin bal-taladığı konusunda Gromiko'nun illeri sür-düğü tezi kabul etmedi.

Türkiye Postası

15 GÜNLÜK GAZETE SAYI: 9 15 Temmuz 1983

1979'da Hayber Geçti'ndeki Pakistan askeri kamplarında bir başka ABD görevlisi: Carter'in güvenlik danışmanı Zbigniew Brzezinski. Pakistan sınırındaki bu kamplarda 10 binlerce Afgan karşı-devrimci eğitildi

ABD Dışişleri Bakanı Afgan karşı devrimcilerine yardımın süreceğini açıkladı

Temmuz ayı başında Pakistan'ı ziyaret eden ABD Dışişleri Bakanı Schultz, Hayber Geçti'ndeki bir Afgan mütteci kampını da ziyaret etti ve buradaki karşı-devrimci yetelileri "yürekli" mücadelerinden ötürü kutladı, "mucadeledeniz yalnız değilsiniz" diyerek kendilerine ABD desteği konusunda garanti verdi.

Schultz Pakistan'ı ziyaretinden önce Afganistan sorunu üzerine Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko'ya yazdığı bir mektupta, Afganistan sorununun Birleşmiş Milletler'in önerileri çerçevesinde çözümlenmesini yana olduğunu belirtmiş ve ABD'nin bu sorunu diplomatik görüşmeler yoluyla çözmeye hazır olduğunu açıklamıştı. Hemen ardından Afgan karşı-devrimcilerine de teminat vermesi, ABD'nin bağımsız, bağlantısız Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin işlerine karşımayı sürdüreceğini, politik bir çözümün yana olmadığını bir kez daha gösterdi.

Sovyetler Birliği ise geçen yıl sonu Birleşmiş Milletler'de yapılan Afganistan'a ilişkin toplantıda, Afganistan'dan askeri birliklerini tümüyle geri çekmek için ABD ve diğer ülkelerin Afganistan'ın işlerine karşılığını son bulması gerektiğini ve bölgedeki huzursuzluklardan önemli ölçüde ABD'nin sorumlu olduğunu işaret ederek, ABD'nin bölgede Afganlı teröristlere 217 milyon dolar yardımda bulunduğunu açıklamıştı.

Boşuna desteklemiyor

Filiz KARDAM

Yunanistan'daki ABD üsleri Türkiye'ye nakledebilir mi? 6. Filo yine Türkiye limanlarına mı demir atacak? Yanıtları, ABD'nin Akdeniz'de egemenliğini nasıl koyacağına ve güçlendirilmesine bağlı olan bu sorular, ülkemizi bekleyen tehlikeler açısından da güncel ve önemli.

ABD'nin Akdeniz'de Amerika kıtası dışında dünyanın hiçbir bölgesinde olmadığı kadar büyük yaşam alanı çıkarılan olduğu bir gerçek... Akdeniz havzasındaki Amerikan varlığının simgesi ve özü ise 6. Filo. Türkiye'de İlerici-devrimci genç-

liğin, ölümü göze alma pahasına, limanlarımızı sokmak için direndiği ünlü "Katil 6. Filo", 6. Filo'nun ve ABD'nin, Afrika kıtasına müdahaleler de içinde olmak üzere Akdeniz'deki tüm operasyonları, Akdeniz'i çevreleyen 200 kadar Amerikan üsüyle desteklenir. Bu üsler çoğu NATO ükesi olan yedi ülkeye yerleştirilmiştir.

Bu ülkelerden en Batı'daki Portekiz, ABD'nin Afrika ve Ortadoğu'ya müdahale için Hava Kuvvetlerinin zorunlu iniş yapması gereken üslere sahip olan ülkedir. Ancak Portekiz halkı üsleri istemediğini her fırsatta gösteriyor. Nitekim son seçimlerde ABD Çevik hükümeti bu üslerden yararlanılmasını isteyen gerici partilere oy vermedi.

NATO'nun, Akdeniz'deki silahlarını büyük bir kısmını barındıran İspanya'da ise halk, ABD üslerini istemediği gibi NATO'dan çıkmasını zorluyor. 1985'de İspanya'da NATO üyeliği konusunda halk oylaması yapıldı.

Ote yandan topraklarında 50'den fazla ABD üssü barındıran İtalya, özellikle Sicilya'ya yeni ABD roketlerinin yerleştirilmesi ile öne mi daha da atarsak, olandaki ise aynı. Ancak burada da halk, ABD üslerine, roketlerine karşı hareket halinde. ABD ile yakın ilişkiler içindeki savaş ve

silahlanma yanlışları partileri desteklemiyor.

ABD 6. Filo'nun ve üslerine karşı en etkin eylemler komşumuz Yunanistan'da yapıyor. Papandreou Hükümeti üslerin adım adım kapatılmasını yönelik bir tasarıyı ABD'ye sunmuş durumda. Dahası, Yunanistan, kendi ülkesinden Arap ülkeleri-ne karşı girişimde bulunulmasına izin vermiyor.

Yunanistan üslerini kapatırsa, hele bir de İspanya NATO'dan çıkarsa, ABD açısından, Güney Balkanlar'da, Ege Denizi'nde, Akdeniz'de ve özellikle Yakın Doğu'ya müdahale için bir boşluk doğmayacak mı? Bu olasılıklar karşısında ABD şimdiden önlemlerini alıyor. Türkiye'de Mısır'da, Fas'ta yeni hava üsleri kuruyor. Yunanistan'a anlaşma sağlanamadığı takdirde buradaki üslerini de Türkiye'ye taşıma planları yapıyor.

"Yunanistan üslerini kaparsa, Kıbrıs ABD'ye askerel olarak verilebilir mi? Bu soru geçtiğimiz günlerde Newsweek dergisi muhabiri tarafından yasal Cumhuriyetçilerin konumunda olan Rum kesimi ilettili Kıprıanoğlu'na yöneltilti. Başgimsiz, başlatırsız, üslerden arınmış, iki bölge, iki toplumlu Federal Kıbrıs Cumhuriyeti" tezini ortadan kaldırıyor. Üsler konusunda hiç değişimlere ile ise, iktidar çevrelerini üslerle verilmeyi yeni bir vizisi niteliğini taşıyor.

Bir diğer önemli olumsuzluk ise, tasarı hazırlayanların gerçek niyetlerinin ortaya çıkması. İki politik ortada kitelerin gübünden dolayı Denktaş hükümeti, pahalıdan önemi ölçülmez artışı, ücretlerin düştüğü kesimlere milliyetçilikle sınırlı. 13 Mayıs'ta BM'de alınan addan tüm yabancı askerlerin çekilmesi yönünde bir karar bakanı ederek, toplamlarını gözlemlemek keşti, aynı devlet kurma yönünde girişimleri bulunulacağı açıkla-
Türkiye'de yalnızca cuntanın konuştuğu ve cuntanın da ABD ağızla konuştuğu koşullarda, Türkiye'de çok şey yaptırılmak olansık. ABD, diktatörlüğü boşa desteklemiyor. Akdeniz ülkelerinde bang ve demokrasi hareketinin peşliği, parlamentare demokrasi ortamında partileri, hükümetleri etkilediği koşullarda, Akdeniz'de ABD egemenliğinin ve çıkarlarının korunması ve ABD'nin Ortadoğu ülkelerine müdahalesinin kolaylaştırılmasında en büyük rol Türkiye'ye düşüyor.

Denktaş Kıbrıs'ı bölme yönünde yeni adımlar attı

15 Haziran'da Hürriyet Gazetesi'ne verdiği demeçte, "Referandum yoluna çıkmıştır. Bu yolda ilerlemek zorundayız" diyen KTFD Başkanı Denktaş, aynı devletin konusuna bir adım daha atarak, Federe Meclis'in 17 Haziran tarihli oturumunda meclisten bir "self-determinasyon" (kendi kaderini tayin) karar tasarıyı geçirdi. Cumhuriyetçi Partisi Partisi'nin anı milletvekili ise, Türk toplumunun "self-determinasyon" ilan etme hakkı olduğunu, ancak bunun aynı devlet kurma yönünde değil, Kıbrıs'ta egemenliği ortak ama yönünde kullanılması önererek, aynı bir yasa tasarıyı sundular.

Bu tasarımlar ardından, referandum yasa da mecliste sunuldu. Ancak müzakere, Denktaş'ın Temmuz ayı başında Brleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar ile yapacağı görüşme nedeniyle ertelendi.

Kıbrıs'ta, Kıbrıs Türk halkının kendi kaderini bizzat belirleme hakkı olduğunu savunan hükümet tasarıyı, önemli olumsuzluklar ve eksiklikler taşıyor. Tasarı, 5 Kasım 1976'da kabul edilmiş olan "başgimsiz, başlatırsız, üslerden arınmış, iki bölge, iki toplumlu Federal Kıbrıs Cumhuriyeti" tezini ortadan kaldırıyor. Üsler konusunda hiç değişimlere ile ise, iktidar çevrelerini üslerle verilmeyi yeni bir vizisi niteliğini taşıyor.

Bir diğer önemli olumsuzluk ise, tasarı hazırlayanların gerçek niyetlerinin ortaya çıkması. İki politik ortada kitelerin gübünden dolayı Denktaş hükümeti, pahalıdan önemi ölçülmez artışı, ücretlerin düştüğü kesimlere milliyetçilikle sınırlı. 13 Mayıs'ta BM'de alınan addan tüm yabancı askerlerin çekilmesi yönünde bir karar bakanı ederek, toplamlarını gözlemlemek keşti, aynı devlet kurma yönünde girişimleri bulunulacağı açıkla-
Türk lirisini KTFD'de resmi para birimi ilan etti. Hattırlanacağı gibi bu gelişmeler karşısında, Türkiye'deki cunta hükümeti de böyle bir tepkiyi haklı karşıladıklarını belirterek bir anlamda Denktaş'a yekn yakı. Sınıd Denktaş, böyle bir meclis karardından gerek BM yetkilileri ile yapacağı görüşmelerde, gerekse Rum

kesimi yönetimi ile masaya oturduğu zaman güç alması hesaplıyor.

Ote yanda CTP önerisi, Kıbrıs sorununu bölge barışını tehdit ettiğinden, Kıbrıslı Türk ve Rumların ortak istemlerinden, daha önce bu konuda yapılan anlaşmalardan ve 1963 Aralık ayında bu yana geçen süre içinde iki toplumun kendi yönetimlerini oluşturmış oldukları geçinden yola çıkıyor. Kıbrıs Türk toplumunu egemenlikte ortak çıkarak, azınlık statüsüne düşürmeyecek biçimde, başgimsiz, başlatırsız, iki bölge, iki toplumlu, Federal, laik bir cumhuriyet öneriyor. Kıbrıs'ın tümüyle yabancı askerlerden ve üslerden arındırılması öngörüyor.

Bölgede yaratılan gergin havanın hemen ardından ilk önce Rum basınında, daha sonra Türkiye basınında adanın Türk kesiminde büyük askeri tesisler inşa edildiği, bunların arasında gerektiğinde Türkiye tarafından kullanılabilir bir havaalanının da bulunduğuna haberler çıktı.

Brleşmiş Milletler, Kıbrıs'ta egemenliğin, başgimsizliğin, bütünlüğün korunması ve iki toplum arasında görüşmelerin sağ-

lıklı bir biçimde yürütülebilmesi için adanın tüm yabancı askerlerin çekilmesi öneriyor. Denktaş'ta 5 Temmuz'da Cenevre'de yaptığı görüşmede de BM Genel Sekreteri Perez de Cuellar, görüşmelerin sürdürülmesini istediklerini, iki toplum arasında görüşmelerin bir federasyon oluşturmak için yapıldığını, dolayısıyla masaya oturan tarafların birbirlerinin eşitliğini kabul etmeleri gerektiğini belirtti. Başgimsiz devlet ilanının ertelenmesini istedi.

Ortak açıklama

Prag 83 Barış Kurultayı'na katılan AKEL, CTP, TKP gibi partilerin, sendikaların ve sanatçıların yer aldığı Kıbrıslı Rum ve Türk delegeler, yapıldıkları ortak açıklamada ise Kıbrıs'ın yabancı askerlerden arındırılması, bölgede gerginliği artıran bir yer olmaktan çıkması, başgimsiz, başlatırsız, toprak bütünlüğüne sahip, federal yönetimi bir ada olması için, politik parti ve kitle örgütlerinin temsilcileri olarak iyi ilişkiler sürdürmekten yana olduklarını dünya kamuoyuna duyurdular.

İTALYA'DA HRİSTİYAN DEMOKRATLAR AĞIR YENİLGİYE UĞRADI

İtalya'da 26-27 Haziran günleri yapılan genel seçimlerde, en güçlü parti durumundaki Hristiyan Demokratlar, yüzde 5 oranında oy kaybederek, 2. Dünya savaşı'ndan bu yana en ağır yenilgiye uğradılar. Hristiyan demokratların oylan özellikle 112 Cruise roketinin yerleştirilmeceği Sicilya'da en fazla düşüşü gösterdi. Hristiyan Demokratlar'ın 1979'da yüzde 38,3 olan oyrarı, yüzde 32,9'a düşerken, ülkenin ikinci büyük partisi olan Komünist Partisi yüzde 30 ovrarıyla olan oyrarını korudu. İtalya'da işsizliğin yüzde 10 civarında olduğu, bütçe açığının 60 milyar dolar olduğu, enflasyonun yüzde 16'ya ulaştığı, gider ücretlerin düştüğü, Hristiyan Demokrat Parti yöneticilerinin pek çok skandalda kışkırtıcı koşullarda, muhafazakarların protesto edenler oylarını daha çok Sosyalist Parti'ye, ya da merkez veya merkez sağ bir

politikala izleyen küçük partilere yöneltiler. Sosyalist Parti'nin oylan yüzde 11,4'e yükselirken, diğer küçük partiler de yeni bir güç olarak politik sahneye çıktılar. Seçimlerde İtalyan Sosyal Hareketi denilen partinin yüzde 6,8 oranında oyrası olmasın son yıllarda neo-faşist hareketteki gelişmeleri yansıttı.

Bu durumda İtalya'da, sayısal olarak ele alımdığında Hristiyan Demokrat olmayan diğer partilerin hükümeti oluşturma olanağı doğdu. İtalyan Komünist Partisi de, Hristiyan Demokratlar dışındaki partilerle bir "demokratik alternatif" hükümeti kurulmasını istiyor; ancak Sosyalist'ler ve diğer küçük partiler buna yanaşmadığı için İtalya'da yeni hükümetin diğer küçük partilerin Hristiyan Demokratlar'la 5'li bir koalisyon biçiminde olması ihtimali daha fazla.

28 Haziran'da Varşova Paketi ülkelerin yöneticileri Moskova'da toplandı

“Silahlanma harcamalarını (azaltalım, tasarruf edilen paraları) geri kalmış ülkelere yardım olarak verelim”

● Sosyalist ülkelerin “geri kalmış ülkeler zirvesi”nde yaptığı öneriyi ABD ve öteki emperyalist devletler reddettiler. ABD bununla da yetinmeyerek, geri kalmış ülkelerin anti-emperyalist bir girişimi ve örgütlenmesi olan UNCTAD'ın dağıtılmasını istedi.

“Geri kalmış ülkeler zirvesi” olarak anılan Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı'nın altıncı dönem toplantısı, 6-30 Haziran tarihleri arasında Yugoslavya'nın başkenti Belgrad'da yapıldı. Konferansa 4.350 delegeye gelen 165 geri kalmış ülkelerin yanı sıra, gelişmiş kapitalist ülkelerle sosyalist ülkelerin temsilcileri de katıldı.

UNCTAD'ın altıncı dönem toplantısına Dış Ticaret Bakanı Alexei Manushla başkanlığında bir heyetle katılan Sovyetler Birliği, ABD ve öteki gelişmiş kapitalist ülkelerle senelecek, “önümüzdeki yıldan itibaren silahlanma harcamalarını indirilmesi ve buradan tasarruf edilecek paraların geri kalmış ülkelere ekonomik yardım olarak verilmesi önerisini” getirdi ve “Sovyetler Birliği”nin böyle bir anlaşmayı imzalamaya hazır olduğunu” bildirdi.

Öte yandan, UNCTAD Konferansı'nın son günlerinde rastlayan 27-28 Haziran tarihlerinde, Moskova'da olağanüstü bir toplantı yapan ve Varşova Paketi üyesi ülkeler olarak anılan Avrupa Sosyalist topluluğu da birbirleriyle işi aynı karara vararak, “1 Ocak 1984 tarihinden itibaren silahlanma harcamalarını azaltılmasını” istedikler ve “artacak paraların geri kalmış ülkelere yardım olarak verilmesi” önerisini getirdiler. Bilindiği gibi, 27-28 Haziran tarihinde Moskova'da yapılan bu toplantıya Sovyetler Birliği, Polonya, Bulgaristan, DDR, Macaristan, Romanya ve Çekoslovakya Komünist ve İşçi Partileri birinci sekreterlerinin yanı sıra, başkan, savunma ve dışişleri

Sosyalist ülkelerin önerisi ve geri kalmış ülkeler

bakanları katıldı.

Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin önerisi, “dünya çapında bir yuymuşama”nın sağlanması ve “gerginliklerin azaltılması” yanında, geri kalmış ülkelerin dış borç yükünden kısa sürede kurtulması ve bu ülkelerin ekonomik kalkınma ve sanayileşme yolunda önemli adımlar atması sonucunu getirecekti. Sözgelimi, Sovyetler Birliği ve Sosyalist ülkelerin önerisi doğrultusunda, NATO ve Varşova Paketi üyesi ülkelere öteki kapitalist ülkelerin 1984 yılı için planlanan 800 milyar dolar tutarındaki askeri harcamaları, eğer 1980 yılının 500 milyar dolarlık düzeyine indirilebilirse, yılda 300 milyar dolarlık bir tasarruf sağlanabilecek ve bu para geri kalmış ülkelere karşılıksız yardım olarak verilebilecekti.

Üçüydü milyar dolarlık karşılıksız yardımın yolda yüzde milyar dolarlık bölümünün dış borç ödemelerine ayrılmayacağı, bu gibiyi kısa bir sürede (faiz almamak koşuluyla), geri kalmış ülkeler dış borçlarının tümünü ödeyebileceklerdi. Geri kalan yüzelli milyar dolar da, ekonomik kalkınma ve sanayileşmeye ayrılacağına, geri kalmış ülkelerin kalkınma hızı büyüküklüleri, yılda yaklaşık yüzde 5 oranında artırılabilirkti. Geri kalmış ülkelere kalkınma hızının yılda yaklaşık yüzde beş oranında artırılması ve bunların dış borçlarından kurtulması, bu ülkeler halkları için şu olumlu sonuçları getirecekti.

● Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin önerisi kabul edilseydi, geri kalmış ülkelere yılda 300 milyar dolar yardım yapılabilecekti. Bu yardımla geri kalmışlar beş yılda tüm dış borçlarından kurtulabilecekler ve yıllık kalkınma hızı büyüklüğünü yüzde 5 artırabileceklerdi.

● Geri kalmış ülkelerin emperyalist sisteme olan bağımlılıkları önemli oranda geriletebilecek ve emperyalist sömürü sınırlandırılacaktı.

● Yıllardır ekonomik kriz içinde kıvrılan geri kalmış ülkeler, bunaldım çıkış yolu bulabileceklerdi.

● Kalkınma hızının yüzde 5 oranında artırılmasıyla, bu ülkeler ekonomik kalkınma ve sanayileşme doğrultusunda ciddi adımlar atabilecekler ve çok uzun olmayan bir dönemde işsizlik, açlık, sefalet, çetimsizlik ve pahalılık gibi birçok cananlığı sorunun üstesinden gelme olanağına kavuşabileceklerdi.

Geri kalmış ülkeler ne istiyor, ABD ve öteki emperyalist ülkeler ne diyor

UNCTAD'ın altıncı dönem toplantısında, ABD ve öteki emperyalist ülkeler, yalnızca Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin önerisini reddetmekle kalmadılar, onları aynı zamanda, geri kalmış ülkelerin “Yeni Bir Ekonomik Düzen”in oluşturulmasını doğrultusunda bütün istemlerini de kabul edilecek bulanak geri çevirdiler. ABD bununla da yetinmeyerek, geri kalmış ülkelerin anti-emperyalist bir girişimi ve örgütlenmesi olan UNCTAD'ın dağıtılmasını ve bu ülkelerin sorunlarını IMF'ye “çözümlemesi”ni istedi.

Neydi geri kalmış ülkelerin istemleri ve “Yeni Bir Ekonomik Düzen”in kurulması ne anlama geliyordu? Bu isteklerin tümü, birbirleriyle yakından ilişkili ve ana konudan olumsuzaktı. Birincisi, 1975 yılından beri geri kalmış ülkelerin

ri kalmış ülkelerin dış borçlarının çok büyük miktarlara ulaşmasına neden olmuştu. Bunun sonucunda, birçok geri kalmış ülke, bir yandan süresi gelen dış borçlarını ödeyemez bir duruma gelmiş; öte yandan da, bu ülkeler derin bir ekonomik bunaldım içine düşmüştü.

● Nitekim, geri kalmış ülkelerin 1975 yılında 180 milyar dolar olan dış borçları, yüksek faiz oranları sonucu, 1982 yılı sonuna gelindiğinde yaklaşık dört kat artarak 700 milyar dolara ulaştı.

● 1975 yılında, geri kalmış ülkelerin, yılda ödemeleri gereken dış borç miktarı 25,8 milyar dolar iken; 1982 yılına gelindiğinde bu miktar beş katına fazla artarak 131,3 milyar dolara yükseldi.

● 1975 yılında, ana paraya oranla ödenen yıllık faiz oranı yüzde 56'ydu. Nitekim, 1975'de ödenen 25,8 milyar dolarlık dış borçun, 16,5 milyarını ana para ve 9,3 milyar dolarını da faiz ödemeleri oluşturmuştu.

● 1982'de ise, ana paraya oranla ödenen yıllık faiz oranı, yüzde 84,4'ye yükseldi. 1982 yılında, ödenen 131,3 milyar dolarlık dış borçun 71,2 milyarını ana para ve 60,1 milyar dolarını da faiz ödemeleri oluşturdu.

İkinci olarak, geri kalmış ülkeler, gelişmiş kapitalist ülkelerle olan dış ticaret ilişkilerinde karşılıklı olarak fiyat eşitliğini sağlanmasını istiyorlar. Bu ülkeler, gelişmiş kapitalist ülkelere sattıkları malların fiyatlarının sürekli düşürülmesinden ve onlardan satın aldıkları malların fiyatlarının da sürekli yükseltilmesinden her yıl on milyarlarca dolar zarara uğramaktadırlar.

● Bilindiği gibi, geri kalmış ülkelerin sattıkları malların fiyatları, yalnızca 1981

Bir çok geri kalmış ülke süresi gelen dış borçlarını ödeyemiyor

1983 yılında en çok dış borç ödemesi gereken ülkelerin, sırasıyla Meksika, Brezilya, Arjantin, Venezuela, Güney Kore ve İsrail olduğu açıklandı. AID (Antiimperyalistisches Informationsbulletin) adlı derginin Haziran sayısında belirtildiğine göre, 1983 yılında Meksika'nın 43,1; Brezilya'nın 30,8; Arjantin'in 18,4; Venezuela'nın 19,9; Güney Kore'nin 15,7 ve İsrail'in 15,2 milyar dolar dış borç ödemesi gerekiyordu.

Ancak, dış borç kriziyle birlikte derin ekonomik bunaldım içine bunalan bu ülkelerin hiç birisinin, 1983'de dış borçlarını ödeyemeyebileceklerine kesin gözüyle bakılmaktadır. Çünkü, ödemesi gereken dış borçun miktarı, bu ülkelerin döviz gelirlerinin yaklaşık yüzde 90'ını oluşturan dışsatım gelirlerinden daha büyük boyutlara ulaşmış bunalımdadır.

● Nitekim, Brezilya'nın toplam dışsatım geliri 26,3 milyar dolar olmasına karşılık, 30,8 milyar dolar dış borç ödemek zorundadır.

● Meksika'nın toplam dışsatım geliri 34,2 milyar dolar olmasına karşılık, 43,1 milyar dolar dış borç ödemesi gerekmektedir.

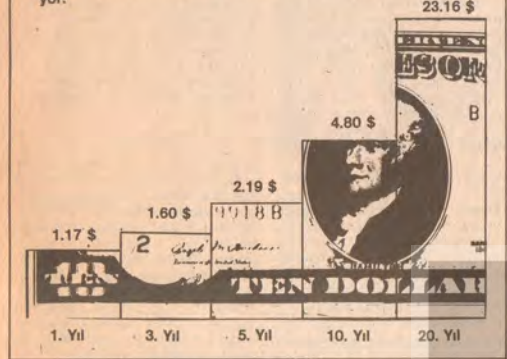
● Arjantin'in dışsatım geliri 12 milyar dolar olmasına karşılık, 18,4 milyar dolar dış borç ödemesi gerekmektedir.

Türkiye'nin döviz gelirlerinin üçte biri dış borç ödemelerine adiyor

BİR DOLAR NASIL YİRMİÜÇ DOLAR OLUR

Yüzde 17 faiz oranıyla dış borç olarak emperyalist ülkelerden geri kalmış ülkelere giden her dolar:

- Beşinci yılın sonunda 2,19 dolar
- Onuncu yılın sonunda 4,80 dolar
- Onbeşinci yılın sonunda 10,50 dolar
- Yirminci yılın sonunda 23,16 dolar olarak geldiği ülkeye geri dönüyor.

Ulusal gelir beş yıl öncesinin de gerisinde

1983 yılı başında, Türkiye'de kişi başına düşen ulusal gelirin beş yıl öncesinin de gerisine düştüğü açıklandı. Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yapılan açıklamaya göre, 1968 yılı fiyatlarıyla Türkiye'de kişi başına düşen ulusal gelir 1983 yılı başında 4 bin 796 liraya gerileyerek 1978 yılının da altına düştü. 1978 yılında, kişi başına düşen ulusal gelir miktarı, 4 bin 852 liraydı.

Türkiye'de kişi başına düşen ulusal gelirin dolar cinsinden hesaplanması durumunda, gerilemenin çok daha büyük boyutlarda olduğu gözleniyor. Nitekim, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün istatistiklerine göre, 1978 yılında 1196 dolar olan Türkiye'de kişi başına düşen ulusal gelirin büyüklüğü, 1983 yılı başında 1007 doları düşmüş bulunmaktadır.

Beş Yıllık Plan geri çekildi

Dünya Bankası'nın isteği üzerine Ulusu hükümeti, Beşinci Beş Yıllık Plan'ı geri çekti ve böylece, plan bir yıl ertelenmiş oldu. 1984-1988 yıllarını kapsayan Beşinci Beş Yıllık Plan'ın bu yıl ertelenmesini ve 1984 yılı için "geçiş programı" hazırlanmasını öngören yasa tasarısı Danışma Meclisi Başkanlığı'na sunuldu.

Bilindiği gibi, Nisan ayı başında Beşinci Beş Yıllık Plan çalışmaları tamamlanmış ve Ulusu hükümeti tarafından planın esaslan kamuoyuna açıklanmıştı. Mayıs ortalarında tam plan yasalaşmak üzereyken, Dünya Bankası'nın "Türkiye Raporu" yayınlanması ve raporda bazı hedeflerin tasvip edilmediği belirtilerek planın geri çekilmesi istenmişti. Dünya Bankası, özellikle yatırım ve kalkınma huzuna ilişkin hedefleri yüksek bularak, bu rakamların indirilmesi istemişti.

1975 yılında beri geri kalmış ülkelerin içine düştükleri dış borç burunlaşma çözümleri konusudur. Geri kalmış ülkeler, ödeyemez duruma düştükleri dış borçların bir bölümünün silinmesini, geri kalan bölümüne ödeme kolaylıkları getirilmesini, faiz oranlarının düşürülmesini ve sosyalist ülkelerin önerisi doğrultusunda "silahlanma harcamalarının indirilmesine ve bu paraların geri kalmış ülkelere aktarılmasını" istemektedirler.

● Bilindiği gibi, aslında yüzde 12 gibi çok yüksek olan dış borç faiz oranları, Reagan'ın yüksek faiz politikasıyla yüzde 17-20'ye tırmandırılmış ve bu durum, ge-

satıklan malların fiyatları, yalnızca 1981-1982'de yüzde 17 oranında düştü ve böylece hammadde fiyatları, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en düşük düzeye indi.

● Gelişmiş kapitalist ülkelerin bir taraftan hammadde fiyatlarını düşürmeleri, öte yandan ise, geri kalmış ülkelerin dışsatım mallarına yeni engeller koymaları, bu ülkelerin dışsatımının düşmesine ve dış ticaret açıklarının artmasına neden oldu.

● Sonuçta, geri kalmış ülkelerin kalkınma hızı miktarı 1980, 1981 ve 1982 yıllarında yüzde 1,5 oranında geriledi.

gidiyor

IMF'nin yaptığı hesaplamaya göre, Türkiye 1984-1988 dönemini kapsayan önümüzdeki beş yıllık sürede, 17 milyar 800 milyon dolar tutarında dış borç ödeyecektir. Böylece, Türkiye'nin toplam döviz gelirinin yaklaşık üçte biri dış borç ödemelerine ayrılacak.

IMF'nin yaptığı projeksiyonlara göre, 1983 yılında 26 milyar dolar olan Türkiye'nin dış borç ödemesi, 1985 yılında 3,7 milyar dolar ve 1986 yılında da 3,9 milyar dolara yükselecek.

"DIŞ BORÇ TUZAĞI" NDA SOYUP SOĞANA ÇEVİRİLENLER

On yıl sonra geri kalmış ülkelerin dış borçları altı kat artacak

- 1983'de 700 milyar dolar olan geri kalmış ülkelerin dış borçları, 1992'de 4 trilyon 403 milyar dolara yükselecek.

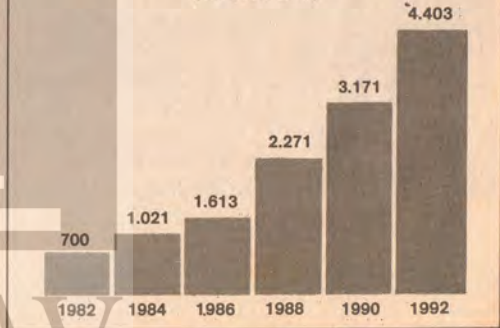
1 trilyon 600 milyar dolardır. Böylece, geri kalmış ülkelerin on yıl içinde aldıkları "taze para"nın miktarı, yalnızca 287 milyar dolar olmaktadır.

● 287 milyar dolarlık bu "taze para"ya, 1983 yılı başındaki 700 milyar dolarlık dış borç eklendiğinde, dış borç ana para-

nın toplamı 987 milyar dolar olmaktadır.

● İşte bu 987 milyar dolarlık "ana para", on yıl gibi kısa bir sürede 4 trilyon 403 milyar dolar olarak geri dönmekte ve böylece, emperyalist ülkeler 3 trilyon 416 milyon dolar dış geliri elde etmiş bulunmaktadır.

GERİ KALMIŞ ÜLKELERİN DİŞ BORÇLARI (MİLYAR DOLAR)

UNCTAD'ın Belgrad'da yapılan son Konferansı'nda belirtildiğine göre, 1982 yılında geri kalmış ülkelerin dış borçuna para ve faiz ödemeleri, 131,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. 1983 yılında ise, bu ülkelerin dış borçlarını ödeyebilecekleri ve dış ticaret açıklarını karşılayabilecekleri için, 160 milyar dolar yeni dış borç ödemeleri gerekmektedir.

Yıllık faiz oranının yüzde 17 olduğu koşullarda, yukarıdaki veriler esas alınarak yapılan hesaplamaya göre, 1983'de 700 milyar dolar olan geri kalmış ülkelerin dış borç miktarı, 1992 yılına gelindiğinde yaklaşık altı kattan fazla artarak 4 trilyon 403 milyar dolara yükselecektir.

Bu hesaplamaların ortaya koyduğu sonuçlar, "dış borç tuzağı"yla emperyalist dünyanın geri kalmış ülkeleri soyup soğana çevirdiklerinin açık kanıtı vermektedir.

● 1983-1982 döneminde, geri kalmış ülkelerin ödemeleri gereken dış borç toplamı 1 trilyon 313 milyar dolardır. Bulmaları gereken yeni dış borç miktarı ise,

12 Eylül serasının üç gülü: Enka, Okumuş ve Kozanoğlu-Çavuşoğlu Holding

Temel malların üretimi tekellerin elinde

Türkiye'de üretilen 29 temel maddenin 76 büyük işletmenin tekelinde olduğu ve bu işletmelerin tamamının yakınının da 15 dolayındaki holdinge ait bulunduğu açıklandı. İzmir Ticaret Odası'nın yaptığı araştırmaya göre, ilgili 29 temel maddenin her birinin üretiminin tamamını, 1 ila 6 büyük şirket kontrol etmektedir.

Sözgelimi ilgili araştırmaya göre, Türkiye'de pencere camı, jilet, televizyon tüpü, motor blokları, su sayacı, zincir ve tırpan üretiminin yüzde 100'ü tek şirket tarafından üretilmektedir. Aynı şekilde, akümülatör, kurşun kalem, sihi tesat, çelik boru, el aletleri, torpa parçaları ve biçer-döver üretiminin tamamı ise, ilk büyük şirket tarafından kontrol edilmektedir.

Ayrıca buzdolabı, çamaşır makinası, otomobil, otobüs, radyator, televizyon ve elektrik ampulü üretiminin yüzde 100'ü üç büyük şirket tarafından gerçekleştirilmektedir.

İzmir Ticaret Odası'nın 14 Haziran tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde yayınlanan konuyla ilgili görüşüne göre, "tek el durumunda olan sanayi dallarında fiyat artışlarının genel fiyat artışlarının çok üzerinde seyrettiği" belirtilerek, "tekelleşme ve tekellerin faaliyet artırma eğilimlerine karşı önlem alınması" ve bu amaçla, "zararı kaybetmeden acele olarak yasa çıkartılması" istendi.

● 1980 yılında 1142, 1981 yılında 2312 ve 1982 yılında da 2178 şirket büyüklerle rekabete dayanamayarak iflas bayrağını çektiler

Son üç yıl içinde hızla büyüyen Okumuş Holding, Enka Holding ve Kozanoğlu-Çavuşoğlu Holding üçlüsü, her biri kendi işkollarında tekel olan 62 büyük şirketi ele geçirdi. Ele geçirilen bu 62 büyük şirketin 30'u Okumuş Holding'e, 19'u Kozanoğlu-Çavuşoğlu Holding'e ve geri kalan 13'ü de Enka Holding'e katıldı.

Bu üç büyük holdinge beraber, aralarında Koç, Sabancı ve Çukurova Holding gibi en sivililerin yer aldığı bir avuç büyük sermaye grubu, bir yandan bir çok şirketi ele geçirirken, öte yandan da yüzlerce şirketin iflas etmesine neden oldular. *Nokta Dergisi*'nin 19. sayısında yer alan araştırmaya göre, 1980 yılında 1142, 1981 yılında 2312 ve 1982 yılında da 2178 şirket büyüklerle rekabete dayanamayarak iflas bayrağını çektiler.

Yutmanın yolu ve yöntemleri

İlgili holdingler, şirketleri ele geçirmede en çok şu üç yöntemi kullananlardır. İlk olarak, devlet desteğini yitiren ve piyasadan kredi bulamazlar para sıkıntısından bunalmışa giren şirketler, önce büyük holding bankaları tarafından çok yüksek faiz oranlarıyla borçlandırılıyor. Ve bu şirketler, çok kısa bir sürede bankalara borçlarını ödeyemez duruma düşüncü, bunlara el konuyor.

İkinci olarak, büyük holdingler zor durumdaki şirketlere, hisse karşılığı kredi açıyorlar. Verilen borçlar süresinde ödenmeyince de, hisse senetleri ve dolay-

ısıyla şirketler ele geçiriliyor. Üçüncü olarak, bu yollarla yutulamayan ve boyun eğmeyen şirketlerin bütün kredi kaynakları kesilerek bunların iflas etmeleri sağlanıyor. Sonuçta, mahkeme kanalıyla satışa çıkarılan bu şirketler, büyükler tarafından kellepir fiyatına ele geçiriliyor.

Yutanlar ve özellikleri

Yüzlerce şirketi yutan az sayıdaki büyük holdinglerin yapılarında ve örgütlenme biçimlerinde, son üç yıllık dönemde ve özellikle 12 Eylül devriminden sonra önemli değişiklikler oldu. Birinci olarak, bunlar özel bankaların tümünü ele geçirdiler. İkinci, bu holdingler devlete ait banka ve işletmelerle karşılıklı ilişkilerine girdiler.

Bunun yanında, önde gelen 15-20 dolayındaki büyük holding, Türkiye tarihinin hiç bir döneminde görülmemiş boyutta devletten maddi yardım alarak, dışsatım yöneldiler ve Türkiye'nin dış ticaretinin önemli bir bölümünü ele geçirdiler. Sözgelimi, önde gelen Enka, Sabancı, Koç, Çukurova, Okumuş ve Transitrül Holding'den oluşan altı büyük sermaye grubu, 1982'de gerçekleştirdikleri 938 milyon dolarlık dışsatımla Türkiye'nin toplam dışsatımının yüzde 17'sini ve sanayi malları dışsatımının da yüzde 27,4'ünü kontrol ettiler.

Ayrıca, son üç yıllık dönemde bir çok şirketi ele geçiren bu holdinglerin bir temel özelliği de, bunların yurt dışına ser-

maye ihracına başlamış olmaları ve özellikle Ortadoğu ülkelerinde başta inşaat sektörü ve tekstil olmak üzere değişik alanlarda yatırımlara girişmeleridir.

Okumuş Holding'in ele geçirdiği şirketler

Batlılar Giyim, Zetip, Altın Mekik, Tekstil Boya, Okumuş Suni Sentetik Elyaf ve Tekstil, Süpürçem, Yatsan, Herteks Tekstil, Sesa, Tekston, Trafozan Transformator, Metay Ticaret, Gülman Elektrik, Güllük Elektrik, Gülsan Elektrikli Gereçler, Filtra Transformator, Gülsen Servis, Hak Dış Ticaret, Okumuş Yatırım ve Sanayi Ürünleri Pazarlama, Sanpa Tarım ve Sanayi, Okumuş İnşaat, Odesan Okumuş Denizcilik, Hak Pazarlama Yatırım, Hak Oto, Oktas Otomotiv, Dansan, Okay İç ve Dış Ticaret, Mihhat Muhasebe Bilgi İşlem, Waltan A.G., Son Havadis Gazetesi.

Üç holding 62 büyük şirketi ele geçirdi

Kozanoğlu - Çavuşoğlu grubunun ele geçirdiği şirketler

Odibank, Aroma, Meysu, Meybuz, Güneysu, Ankon, Güney Gazetesi, Türk Haberler Ajansı, Elektronal Elektrik, Teletrans, Telekanson, Baktas Kablo, Anadolu Lift, Selpast, Meltem Denizcilik, Fife Okul Malzemeleri, Karben, Kereziz Pazarcı, Smaı Yatırımlar Finansman.

Enka Holding'in ele geçirdiği şirketler

Kelebek Mobilya, Burtrak, Güney Sanayi, Tonoç Kan, Elektro Metal Kan, İzayun, Eces, Ege Metal, Parsan, Parsat, Demetec, Mavi Çelik, Eltek.

Cuntanın "yüni ya kulum" dediği holdinglerin başında, Okumuş Holding geliyor. Okumuş Holding, üç yıl gibi kısa bir sürede, her yola ve yöntemle bayıranarak otuz büyük şirketi ele geçirdi. Namıdular gölgesinde dört nala yotalan Okumuş Holding, şimdi tektistiden Onomatix endüstriine, mobilyadan elektrik üretime, inşaat sektöründen dış ticarete kadar ekonominin tüm alanlarında kök budak salmış bulunmaktadır.

Kelepir firma kapatma şampiyonu Okumuş:

"El değiştirme ekonomisi için çok yararlıdır"

BÜYÜĞÜN DE BÜYÜĞÜ VAR

En büyük elli işletmenin 16'sı Koç ve Sabancı'nın

● 1982 yılında, Koç ve Sabancı Holdingleri en büyük elli işletmenin 16'sını oluşturdu.

ÖZLEM ÖZGÜR Gündem

● 1982 yılında, Koç Sabancı Holding'e ait işletmelerin üretimini sabit fiyatlarla yüzde 22 oranında arttı. Oysa aynı dönemde, Türkiye'nin net sanayi üretimi, ancak yüzde beş oranında arttırılabildi.

1982 yılının gazetelerine kabaca bir göz atıldığında, aşağıdaki haber başlıklarından yüzlercesine rastlamak olanaklı olmaktadır:

● Yirmi bini aşkın işçiyi istihdam eden yirmialtı fabrika üretimi durdurdu. (Cumhuriyet, 29 Temmuz 1982)

● Kırkaltı fabrika yan fiyatına müşteri bekliyor. (Güneş, 28 Ağustos 1982)

● Dokuma sanayi bunalımı 415 bin işçi devre dışı bıraktı. (Milliyet, 30 Temmuz 1982)

● Tekstil talebi azlığı ve sermaye yetersizliği bunalımı sürdüktü. (Cumhuriyet, 29 Temmuz 1982)

● Devletin yardım isteyen özel şirket sayısı 150'ye çıktı. (Güneş, 18 Ağustos 1982)

● 200 işçi şirkete de yardım kuyruğuna girdi. (Güneş, 28 Ağustos 1982)

"Tuzu kuru" olanlar

Derin ekonomik bunalım koşullarında, birçok irili-ufaklı işletme iflas bayrağını çekerken, yada "kodaman" holdingler tarafından yutulurken, onbeş-yirmi dolayındaki büyük holdingin Türkiye ekonomisinin kumanda kulelerini bir bir ele geçirdikleri ve üretim miktarlarını büyük oranda arttırdıkları gözlenmektedir.

Nitekim, geçtiğimiz günlerde yayınlanan Türkiye'nin en büyük özel işletmelerinin 1981 ve 1982 yıllarına ait üretim rakamları, bu gerçeğin çok açık kanıtları vermektedir. İlgili verilere göre, Türkiye'nin en büyük özel işletmelerinde üretim artışı

KOÇ HOLDİNG'E AİT İŞLETMELERDE ÜRETİM ARTIŞI (Milyar Lira)

	1981	1982	Artış %
1. Arçelik	23	24	4
2. Aygaz	13	20	54
3. Bozkurt	6	9	50
4. Doğuş	6	13	116
5. Otosan	14	23	64
6. Oto-Yol	7	13	86
7. Tofaş	10	17	70
8. Demir-Döküm	6	7	17
9. Türk-Traktör	13	24	84
Toplam	98	150	53

ye'nin en büyük özel eli işletmesi, 1981 yılında 426 milyar lira olan üretim miktarını 1982'de 605 milyar liraya yükselterek, üretimlerini yüzde 42 dolayında arttırmışlardır.

Bu en büyük eli işletmenin dokuz Koç Holding'e ait bulunmaktadır. Koç Holding'in sahibi bulunduğu dokuz büyük işletmenin, 1981'de 98 milyar lira olan üretim miktarı, 1982'de 150 milyar liraya yükseldi. Böylece, Koç'a ait işletmelerin üretim artışı, yüzde 53 olarak gerçekleşti. Bu sabit fiyatlarla, net yüzde 22'lik üretim artışı demektir. Oysa, aynı dönemde, Türkiye'nin sanayi üretimi ancak yüzde 5 oranında büyüyebilirdi.

En büyük özel eli işletmenin yedisi ise, Sabancı Holding'e ait bulunmaktadır. Sabancı Holding'in sahibi bulunduğu bu yedi büyük işletmenin 1981'de 64 milyar lira olan üretim miktarı, 1982'de 98 milyar liraya yükseldi. Böylece Sabancı'ya ait işletmelerin üretim artışı, yüzde 52 olarak gerçekleşti. Bu sabit fiyatlarla, net yüzde

22'lik üretim artışı demektir.

Öte yandan, Türkiye'nin bu en büyük özel eli işletmesinin tamamına yakınını Koç, Sabancı, Çukurova, Enka, Okumuş ve Çavuşoğlu-Kazanoglu Holding gibi bir avuç finans-kapital grubun kontrolünde olduğu görülmektedir.

Bunlardan Koç Holding'in dokuz büyük işletmesi, 1982 yılında gerçekleştirdiği 150 milyar liralık üretim miktarıyla, Türkiye'nin en büyük eli işletmesinin toplam üretimini yüzde 25'ini kontrol etmektedir.

Aynı şekilde, Sabancı Holding'e ait yedi büyük işletme, 1982 yılında gerçekleştirdiği 98 milyar liralık üretimle, Türkiye'nin en büyük eli işletmesinin toplam üretimini yüzde 16'sını elinde bulundurmaktadır.

Koç ve Sabancı Holding birlikte ele alındığında, şu "ilginç" sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

● Türkiye'nin en büyük eli işletmesinin 16'sı Koç ve Sabancı'ya ait bulunmaktadır.

● Koç ve Sabancı'ya ait bu 16 işletme, 1982 yılında gerçekleştirdikleri 248 milyar liralık üretimle, Türkiye'nin en büyük eli işletmesinin toplam üretimini yüzde 41'ini kontrol etmektedirler.

● 1981 yılında ise, Koç ve Sabancı Holding'e ait bu 16 işletme, Türkiye'nin en büyük eli işletmesinin toplam üretimini yüzde 38'ini kontrol etmekteydiler.

● Koç ve Sabancı'ya ait olan bu 16 büyük işletmenin üretim miktarı, 1981'de 162 milyar iken, 1982'de 248 milyar liraya yükselerek, yüzde 53 oranında üretim artışı gerçekleştirmiş oldu.

Cunta serasının gülleri

Devlet Malmaze Ofisi, adı üstünde bir kamu kuruluşudur. Onun görevi, devlet dairelerinin, bürokrasinin toplu işlenmesini, kartıyeye, sandalyeden masaya, her türlü ihtiyacını piyasadan satınalıp gerekli yerlere dağıtmaktır.

Bu devlet kuruluşu, yüzde 15 hisseyle Koç Holding'in buzdolabı, camışır makinası ve televizyon üreten Arçelik A.Ş.'ye ortak edilmiştir. Devlet Malmaze Ofisi, "neden Koç'un ortakları arasına katıldınız?" dersiniz? Yoksa, şu sıcak yaz aylarında, bürokrasinin soğuk su ihtiyacı mı karışılacak?

Makina Kimya Endüstrisi de (MKE), keza devlet kuruluşlarındandır. Bir başkasıdır. Bu kuruluşun görevi, ordu-nun gerek duyduğu silah ve malmazeyi üretmektir. Bu devlet kuruluşu, TOFAŞ'tan Keban Holding'e, Azim Cıvata'dan T.O.E'ne ve daha birçok tekelin yanısıra, yine Koç Holding'e ait Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.'ne yüzde 30 hisse ile ortak edilmiştir.

MKE, "neden Koç'un ortakları arasına katıldı?" dersiniz? Acaba, ordu-nun traktör ihtiyacı bu yolla mı karışılacak? Yoksa omzu kalabalıklar şimdiki de tamm kesimine mi girmek istiyorlar?

Bu örnekler çoğaltmak mümkün. Ve "Türkiye Postası"nın önümüzdeki sayılarında, bir avuç finans-kapital cetvelinin devlette giriştiği bu ilişkiler, ayrıntılarıyla ele alınacak ve sergilecektir.

Ama, ben şimdiden şunları söyleyeyim. Ve konunun bir yanına, "azıcık" açılıp getireyim. 1970'li yıllarda başlayan devlet kuruluşlarını tekel-lere ortak etme eylemi, cunta döneminde hızla ilerliyordu. Ve önde gelen kamu kuruluşlarının tümü, tekelilere ortak edildi.

Böylece, tekelci devlet kapitalizmine tırmannanın bir yanını oluşturan bu uygulamayla, devlet olanaklarını tekelilerin en sıvırlarına aktarmanın yeni bir yolu daha bulundu. Şimdi, 10-15 dolayındaki en büyük holdinge ait işletmeler, sermaye artırımının sermayesi, yüzde on liradan 10 milyar liraya/üskütlüyle ve bir işletmenin sermayesi, yüzde 30'u da kamu kuruluşuna satılıyor. Ve 10 milyar liranın yüzde 30'unu oluşturan 3 milyar lira, kamu kuruluşu tarafından Koç'un kasasına aktarılıyor. Ama, Koç efendi tahahhü ettiği sermaye artırımını bir türlü yerine getirmiyor ve onun vaa'dı kağıdı üstünde kalıyor.

İşte bu yöntemle, milyarlar devlet kasasından alınarak, tekelilerin en sıvırlarına sunuluyor...

Dahası var. Kamu kuruluşları, tekelere ortaklık ilişkisiyle bağlanınca, finans-kapital cetvelinin başına yeni bir "devlet kuyru" daha konuyor. Bu yöntemle, kamu kesiminin tüketim ve yatırım harcamalarına ayırdığı paraları tekelere akması sağlanıyor. Söğemli, Devlet Malmaze Ofisi, Koç Holding'e ait Arçelik A.Ş.'ne ortak edilmekte, Koç'un cebine girerken, ortaklık payından alınan milyarlarla sırak kılmalıyor. Aynı zamanda, Koç'un pazar forunu da çözümlüyor ve Devlet malmaze Ofisi, Koç Holding'in hatırı sayılır müşterilerinden birisi oluyor.

Yakında, tekelci sermayenin en sıvırları ve kamu kuruluşları, daha bir sarmas-dolaş olacak. Cunta serasının gülleri, yeni yeni arpalkılara kavuşacak. Geçtiğimiz günlerde, yıldızları sözü edilen, "KıTilerin yeniden düzenlenmesi" diye anılan "yasa tasarı", cuntanın oluru alarak, sessiz-sedassız yasalaşverdi.

Evet, KıTilerin yeniden düzenlendi. Bu yeni "düzen"le, bir tek "yenilik" getirildi: Bundan böyle Bakanlar Kurulu Kararı'yla, KıTilerin tamamı ya da belli bir bölümü özel sektöre devredilebilecek. Ne güzel düzenleme değil mi?

Nükleer savaşa karşı barış ve yaşamak için! Nükleer savaşa karşı barış ve yaşamak için! Nükleer savaşa karşı barış ve yaşamak için!

21-26 Haziran tarihinde Prag'da yapılan Nükleer Savaş Karşı, Barış ve Yaşam için Dünya Kurultayı'na, savaş isteyen güçler tarafından çıkartılmak istenen tüm engellere karşın dünyanın yüzü aşkın ülkesinden ve birçok uluslararası kuruluşan temsilciler katıldılar. 3600 delegeyi aşan, çeşitli ülkelerden, değişik meslek gruplarından kişilerin, parlamenterlerin, her daldan sanatçının ve büyük dinlerin temsilcilerinin biraraya geldiği toplantı, barış hareketinin bugün varmış olduğu yığinsallığı, yaygınlığı yansıttı

Dünyadaki tüm kaynakları barış ve yaşamak için kullanalım!

A.Derin

● Kurultay'a katılan çeşitli ırk ve milliyetlerden, farklı politik ve felsefi inançlardaki delegeler, 1843 ulusal, 108 uluslararası, 11 hükümetlerarası örgütün temsilcileri di

"İnsanlık tarihinin en kritik dönemini yaşıyoruz. En küçük bir hatalı adım atıldığında dünya nükleer savaş uçurumuna yuvarlanabilir."

Prag 83 Nükleer Savaş Karşı Barış ve Yaşam için Dünya Kurultayının kapanışında yayınlanan çağrı bu yukarıdaki cümlelerle başlıyor.

132 ülkeden 3600'ü aşkın barış savaşçısının katıldığı, çeşitli siyasi görüş, din ve kültürden insanların aralarındaki ayrılıkları bir kenara atarak barış konusunda, bir hafta boyunca, fikir alış verişinde bulundukları bu dev forum dünyanın içinde bulunduğu durumu işte bu kadar tehlikeli görüyor.

Acaba bu endişe nereden kaynaklanıyor?

Kurultay belgelerinde yer alan ilk gözlem 2. Dünya Savaşı'nı bitişinden bu yana savaşsız geçen 38 yılın silahlanma yarışını yavaşlatmadığı; tam tersine atom silah-

Atom silahlarını dünyada ilk üreten ve kullanan ABD'deki bazı güçler, günümüzde de bu silahları, çıkarlarını korumak ve dünyaya hakim olmak için bir araç olarak görüyorlar. Bu güçler bugün Avrupa'da mevcut askeri dengeyi, 1983 yılının sonundan itibaren Batı Avrupa'ya yeni tip roketler (Cruise ve Pershing-2) yerleştirerek kendi lehlerine bozmak istiyorlar.

Reagan yönetiminin bu maceracı politikasını sosyalist ülkelerin cevapsız bırakmayacağı, dengeyi koruyucu bazı önlemler alacakları çok açık. Böylece yeni bir silahlanma yarışı turuna girilmiş olacak.

Silahların her geçen gün daha mükemmel, daha öldürücü olmaları bu yeni silahlanma turunu daha da tehlikeli kılıyor. Bunun yanı sıra Reagan yönetimi sınırlı "nükleer savaş" ya da "uzun süreli nükleer savaş" gibi yeni savaş doktrinleri ve yürüttüğü kesif propaganda aracılığıyla kamuoyunda, nükleer bir savaşın olanak dışı olmadığını, "kubul edebilir" ve "kazan-

PRAGA 83

CHINESE PEOPLES' REPUBLIC FOR PEACE
CHINESE LAO CHINESE PEOPLES
CHINESE PEOPLES' REPUBLIC FOR PEACE
CHINESE PEOPLES' REPUBLIC FOR PEACE

Barış köyünün sakinlerine şimdi çok da ha büyük görevler düşüyor. Barışada bulundukları sürece kararlılıkla, coşkuyla, şarkıyla, türküyü, dansla dile getirdikleri *Barış İçinde bir Gelecek* istemlerinin gerçekleşmesi için savaşmak. "Hangi koşullarda olunursa olsun tüm dünyada verilen barış kavgasına katkıda bulunmak."

İkileer savaşa karşı barış ve yaşamak için! Nükleer savaşa karşı barış ve yaşamak için!

hakları

edilen belgede, silahlanmaya dünyada her yıl 650 ila 700 milyar dolar harcadığı belirtiliyor. Bu miktar ise az gelişmiş ülkelerin tüm borçlarına eşit.

Yine aynı belgede, silahlanmanın halkın sosyal ihtiyaçlarının karşılanmamasının başlıca nedeni olduğu açıkça belirtilmiştir. Askeri harcamaların artışı sosyal harcamalardaki kesintiler sayesinde mümkün olabiliyor.

Yukarıda söylenilenler 1983 yılının ne kadar kritik bir yıl olduğunu bir kere daha gözler önüne seriyor. Bu nedenle ki kurultayın kapanış belgesinde tüm dünya halkları 1983 yılının silahlanma yarışında yeni ve çok tehlikeli bir aşamanın başlangıcı olmaması için mücadeleye çağırılıyor. Bu belgede belirtildiği gibi savaşın, silahlanma yarışının önlenemeyen barış hareketinin kararlılığına, etkinliğine ve birliğine bağlıdır. Güçlü bir barış hareketi uluslararası durumun düzelmesinde belirleyici bir faktör olabilir, hükümetlerin politikalarını barışçı yönde etkileyebilir.

Prag 83 Barış Kurultayı'nın en dikkat çekici yönlerinden biri de Reagan yönetimine güdülen çatışma politikasının yarattığı uluslararası gerilime, emperyalist güçlerin uluslararası barış hareketini bölme çabalarına rağmen, çok geniş bir katılım sağlanmış olması. 132 ülkeden, çeşitli

“Nükleer Savaşa Karşı Barış ve Yaşam İçin Dünya Kurultayı”na Türkiye de, ilercil örgütlerden 25 Türk ve Kürt barışsever ile katıldı. Türkiye Postası muhabirli, Türkiye delegasyonunun bir bölümüne, Kurultay hakkındaki izlenimlerini ve Kurultay'ın Türkiye devrimci hareketine katkısı konusundaki düşüncelerini sorma olanağı buldu. Kendileriyle görüşülen delegelerin bu konudaki görüşlerini özetleyerek aktarıyoruz.

Tektaş AĞAOĞLU
(TSİP PB Üyesi)

Prag Barış toplantısı çok büyük kitlesel kabiliyetle sahip bir toplantı oldu. ABD'den gelen çok büyük sayıda delegasyon da dahil olmak üzere bütün katılanlar dünyada savaş tehlikesinin en gerici NATO çevreleri ile birlikte çalışan ABD yönetimi tarafından trmendirildiğini, sürekli gündemde tutulduğunu belirtmekten geri durmadılar. ABD ve diğer gerici çevreler tarafından gündeme getirilen savaş tehlikesinin sürekli diri tutulması Türkiye'de yaşayan Türk ve Kürt halklarını da çok yakından ilgilendiriyor. Türkiye halklarının başına bir süreden beri tünemiş olan faşist cuntanın, Amerika'nın en yakın ve itaatkar mütteliklerinden biri olduğunu dünyaya alem biliyor. Bu cunta Türkiye'nin dış politikasını şimdiye kadar hiç görülmemiş ölçülerde Amerikan yönetimine angaje etmiştir. Bu durumda, barış için mücadele, dünya çapında barış için mücadele -ki dünya siyasetinde bugün dünya halklarının önünde en birinci görev durumundadır-, Türkiye'de Türkiye halklarının bu cuntadan kurtulmalarını sağlama görevi

Barış savaşı ile demokrasi savaşı birbirinden koparılmaz

gütleri olarak biraraya gelmiş ve Kurultay'a topluca katılma yönünde karar almışlardır. Şunu söylemek olanaklıdır: Bu Kurultay'a varolan koşullar içerisinde en geniş perspektifi içeren, en geniş açılımı taşıyan biçimde Türkiye katılımı bulunmadır. Katılanlar arasında güzel bir uyum sağlanmış ve birlikte bir çalışma ortamı yaratılmış, böylece barıştan yana çalışmalarında önemli bir adım atılmış bulunmaktadır. Öyle zannediyorum ki bu Kurultay'a katılan Türkiye barışseverler Türkiye'deki barış hareketinin geleceğe yönelik potansiyel gücünü yansıtmıştır. Bu potansiyel harekete geçirme arzusu da Kurultay'a katılanların ortak arzusu olarak, ortak eğilimi olarak gözlemlenmiştir. Bu Kurultay ve Kurultay'a katılımımız bize bir kez daha göstermiştir ki, politik görüşleri değişik de olsa, değişik katmanlardan ve yerlerden de gelseler, insanların üzerinde birleşebilecekleri ortak bir zemin vardır, o da barış zemini.

Türkiye delegasyonundan bir grup Kurultay'da.

Sıtkı ÇELEN
(KOÇKAK)

Burada Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketlerinin bu denli geniş bir platformda temsil edilmeleri olumlu bir adım, ilerisi için ümit verici bir durumdur. Bunun dışında emperyalizme karşı olan tüm insanın nükleer bir savaş tehlikesine karşı

ortak bir mücadele içinde bulunmaları elbette ki olumlu bir olay. Yalnız bu toplantıda bizim arzuladığımız ve göremediğimiz bir olay vardır. Bugün ABD emperyalizminin Türkiye'ye ve Türkiye Kürdistanı halklarına karşı yönelik olan saldırıları dünya barış konseyi toplantısında yeterince ele alınmamıştır. Uluslararası platformlarda Türkiye'nin ve Türkiye Kürdistanı devrimci hareketinin hiçbir şekilde ele alınmaması ve değerlendirilmemesi, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı devrimci hareketinin içinde bulunduğu konumdan kaynaklanan bir eksiklik.

Metin GÖKALP
(KKDK)

Bu, hangi ulustan olursa olsun, hangi siyasi düşünceden olursa olsun, insanların biraraya gelerek dünya barışının sağlanması konusunda yapmaları gereken bir eylemdir. Bu doğrultuda atılan adımlar ve elde edilecek mevziler, bütün dünya ulusları için önemlidir.

Yusuf HASANÇEBİ
(Gerçek ile Dayanışma)

Bu toplantı bütün buraya katılanlar üzerinde olumlu izlenimler bırakmıştır. Türkiye barış güçlerinin mücadelesine katkı

Kurultay Divanı'nda Türkiye Temsilcisi TİP Genel Başkanı **Behçet BORAN**

Prag barış toplantısı hakkında mak

Barış sorununun nükleer savaşı ön-

OKUYUCU POSTASI

Neden iki ayrı gazete?

Önce hepinize şahsen teşekkür ederiz, zahmet edip gazetenin birer nüshasını yolladığınız için, adımızı protokol listesine aldığınız için. Düzenli olarak geliyor ve seveerek okuyoruz. Yalnızca ilk sayı geçmedi elimize. Eğer stokunuzda varsa, ondan da bir nüsha bekleriz, tam bir koleksiyona sahip olmak istiyoruz.

İkinci olarak, bütün içtenliğimizle kutlarız. Gazeteyi usta ellerin çıkardığı belli... Gerek teknoloji, gerek içeriğiyle profesyonellerce hazırladığını kendi söylüyor daha ele alındığı anda. Demokrat Türkiye'de hala sıkıntısı çekilen bir çok sorun Türkiye Postası'nda aşılmış. Bunu hiçbir kısıncaklı duymadan açıkça söyleyebiliriz. Çünkü her iki yayını da ne bu, ne şu klübün değil, hepimizin mali önceliği...

Üçüncü olarak da, gene bütün içtenliğimizle "teessüf ederiz"... Yahü madem sizde bu kadro ve olanaklar var, Demokrat Türkiye'de de aynık bir yayın çıkartacak olanaklar var, neden ayrı ayrı ya-

ynılar?... İkisinin de amacı aynı, çizgisi aynı... Madem 15 günlük bir gazete çıkarılabilecekti, neden iki güç birleştirilip haftalık bir yayın oluşturulmadı?...

Amma Berlin-ama Köln falan demeyin. Asıl nedenin bu olmadığını biz de biliyoruz. Ama bir türlü kabul edemiyoruz gönülden... Her "Klüp", birlikte çalışmayış nedeni olarak bir sürü şey sıralayabiliyor... Bu işlere biraz bulaşmış kişiler, bu nedenlerin çoğunu haklı da görebilirler. Ama bize - hepimize - dıştan bakanların vardığı hükmün doğruluğunu değiştiremeyecek bu nedenler: "Daha siz hala birbirinizi yalın"...

"Her toplum hak ettiği yönetimi bulur" diyen amcaya kızmak kaden gelmiyor. Bizim bu kaderi hak ettiğimizi kabul edemediğimiz için boğuşmaya devam edeceğiz gücümüzü kadıyla...

Hepinize en içten sevgilerimizle.

Melike Demirağ
Şanur Yurdatapın

Emekli albay
İbrahim Özkan

12 Eylül faşist darbesinden sonra ülkemizde hemen her köşebaşını emekli subaylar tutmuş durumda. Böyle bir olaya da Ege Üniversitesi yurtlarında tanık olmuştuk. 12 Eylül'den sonra yurt müdürlüğüne getirilen Emekli Topçu Albayı İbrahim Özkan tam bir manyak olup dürtülerini yurttaki öğrenciler üzerinde tatmin etmeye kalkışıyor. Korkunç bir baskı altında tutulan öğrencilere aralıksız olarak gece nöbetleri tutturmakta ve bir yerde herhangi bir olay olduğunda bir kişiye değil, bütün yurdu cezalandırmaktadır. Sözgelimi faşist cuntaya karşı bir duvara bir yazı yazıldığında, o duvarın olduğu kesimdeki bütün öğrencileri hafta sonunda dışarı bırakıyor. Bununla da kalmıyor denetlemeler bahanesiyle sabahın erken saatlerinde kızların odalarına giriyor, onları rahatsız ediyor. Dahası, öğrencilerin "cinsel duyulanı karmasını" diye yemelerine tipki askerlikte olduğu gibi "şap" kattıyor. Bu olay duyulduğunda zaman, öğrencileri topkayara, "Aranızda kimli homoseksüeller var. Onun için böyle haberi yayıyorlar" gibi algıza alınmayacak sözler söylüyor.

Tipki Hitler faşizminin homoseksüel ve delillerden yararlandığı gibi Evren faşizmi de bu tür insanlardan yararlanıyor. İbrahim Özkan yalnızca faşizmin bir kuklasıdır. Ama onu deşifre etmek gelecek için önemlidir.

Adının açıklanmasını istemeyen
bir okur/Frankfurt

Binlerce pul

Çok güç koşullar altında çalışıyor. Kezancağımıza, halkımızın kazanacağı inaniyor.

Türk ordusu Kürdistan yurtseverlerine saldırı ve Irak topraklarına girdi. Bunu protesto eden binliler ve pulları dağıttık, hem de binlerce ve binlerce.

Bir bardak çay içer misiniz?

Göppingen ve çevre kentlerin alışveriş merkezlerinde birer masa üzerine Türkiye Postası'nın değişik sayılarından örnekler diziliyor, büyük plakatlarla gazetenin reklamı yapılıyor. Bütün bunlar caddenin en işlek olduğu zamanlara rastlatılıyor. Ellerinde Türkiye Postası bulunan satıcılar, vatandaşlara yaklaşıyor "Bir çayımızı içmez misiniz?" diye soruyorlar, Türkiye Postası standında bir semaverle sürekli olarak çay pişiriliyor. Hemen hemen kimse bu çayı içmeyi reddetmiyor.

Göppingen'deki arkadaşlarımızın gerçekleştirdikleri ve geliştirdikleri bu yeni yöntemi ilgiyle izledik.

Soner Güller/Heilbronn

Devletin polisi
adam öldürürse

Danimarka'da 20 Haziran 1983 -a- zartesi günü Türkiye'li göçmen işçi Osman Polat, Kopenhag yakınlarındaki Frederiksund kasabasında sözüm ona "düzen ve nizâm" kollamakla görevli polisler tarafından hunharca vurularak öldürüldü.

Osman Polat 13 yıl önce geçimini sağlamak ve insanca bir yaşam sürdürebilmek için, kendi yazgısı ile başbaşa kalarak Danimarka'ya gelmişti. Osman Danimarka'da ırk ayrımcılığının her türünü yaşamış, hor görülüş, hakir görülmüş, ama resmi devlet ayrımcılığına tabi tutulacağına ve şu andaki

Mitinge 150-200 civarında göçmen işçi katıldı.

13 yıl önce Osman ve yüzbinlerce vatandaşın kendi yazgıları ile, başbaşa bırakarak zihniyet ve mitingde de kendini gösterdi. Karpo'daki Osman'ın tabutu başında Osman'ın son yolculuğunda saygı duruşunda bulunmak isteyen arkadaşlarına, Kopenhag'taki Hava Yolları müdürlüğü izin vermedi. İşte bize vatandaşlar diyen zihniyetin somut örneği.

Özgür Egemen/Danimarka

Abone fişi

En büyük devanalarımız abonelerimiz

İşverene boyun eğdirdik

4 Temmuz tarihinden beri 200 civa-

bu işi sen geçen yıl da yaptın.

4 Temmuz tarihinden beri 200 civarında Türkiye ve diğer yabancı işçi Craishheim'a bağlı Schainbach köyünde çilek toplamaya gidiyor. İşsizlikten yararlanırsın, ücret olarak karşısında 500 gr. çilek olan kutularda 10 tanesine 3,5 mark veriyor. Bütün arkadaşlar bu ücreti aldılar. Bunun üzerine işverenle konuştum. İşveren:

- Bu işi bulduğunuz şükredin, yoksa açlıktan öleceksiniz, dedi.

- Hemen şimdi çileğin kasası 4 Mark olmasın greve gideceğiz, diye cevap verdim.

- Bu işin sonu geçen yıl da yaptın, şimdi de yaparsın polis çağırırım, diyerek beni tehdit etti.

Arkadaşlara durumu izah ettim. Kadınlı erkekli 200 işçi tarlayı boşalttı, çıkıp tarlaların kenarına oturdu. "Biz çalışıyoruz" dedik.

Bunun üzerine işveren bana geldi. "4 Mark veriyorum, ama sen tarlaya girmeyeceksin" dedi. Ancak öteki arkadaşlar, ben çalışmazsam kendilerinin de çalışmayacaklarını söylediler. İşveren baktı ki çıkış yolu yok, boyun eğdi.

Fethi Baş/Rot-Brethelm

ce. 15-16 Haziran'da da aynı biçimde bildirir ve pullar dağıttık, işçi sınıfı ve emekçi halk üzerinde baskıları protesto ettik.

Bizim bu çalışmalarımız polisi öfkeden çıldırtıyor. Sokaklarda insanların çoraplarını elinde bulduru ve pul arıyorlar. Bu eylemlere penis bir sempati-zan çevresi katılıyor. Yanından umutlu olmak için her türlü neden var. Bunu iyi biliyoruz.

Savaşımızın başanlar dileriz.

İzmir

İÇİMİZDEN BİRİ

Pasaport uzatayım derken

Kohl hükümetinin işbaşına gelmesiyle birlikte Türkliyeliler özellikle ilticacılar her fırsatta gerekçesiz ya da sudan gerekçelerle sınırışı edilmektedir. Bu tür sınırışı olaylarından biri de geçtiğimiz yıl gündeme Mainz'da yaşandı. Kalp hastası, üç yıllık ilticacı 41 yaşındaki Maraşlı Hasan Ç'haneden alınarak sınırışı edildi.

"Türkiye'ye dönüşmesi gerektiği" söylendi ve hemen nezarete alındı

Öturma izni bitten Hasan Ç, oturma iznini uzatmak için yabancılar daairesine gitti. Kendisine "mahkemesinin sonuçlandı ve Türkiye'ye dönüşmesi gerektiği" söylendi ve hemen nezarete atıldı. Polis Hasan Ç'yi, "avukatından ya da mahkemenin kararının sonuçlandırıldığı dair yazı almadığını, polisin ülkeyi terk etmesini için herhangi bir bildirim yapmadığını" bildirmesine, itiraz etmesine, çevirmen istemesine rağmen

men nezarete tutulmaya devam etti. Hasan Ç "öyleyse izin verin eşyalarımı toparlayayım" diye izin istedi. Polis onu da vermedi. Zaten üç yıldır kalp hastası olan Hasan Ç, gece karnolda kalp krizi geçirince polisler onu hastaneye kaldırmak zorunda kaldılar. Hasan Ç'yi tedavi eden doktorlar, ağır kalp hastası olduğunu, ameliyat edilmesi gerektiğini söylediler. Polis, doktorların raporunu gözönüne almadan, hasta ilticacının yaptığı odanın önünde nöbet beklemeye devam etti.

İnsanlık dışı davranış

Doktorların, "ağır kalp hastasıdır. Ameliyat olması gereklidir" diye rapor verdiği Hasan Ç ile polisleri atlatarak hastanenin bekleme odasında konuştuk.

"Bunların yaptığı insanlık dışıdır" diye girdi söze. "Ben pasaport uzatmaya gittim. Hiç bir şeyden haberi yok. Hemen işleri aldılar. Zaten üç yıldır kalbimden rahatsızdım. Tedavi görüyordum. Gece kriz geçiriyordum. Buraya getirildim. Başımdaya ameliyordum. Tuvalete bile izinle gidiyordum. Katil gibi. Kaçak gibi. Doktorlar ameliyat olmam gerektiğini söylüyorlar. Yarn kesin rapor verceder. Ama polis başımdan ayrılmıyor. Eyim katil kaldı. Camaşır değiştirmek için bile eve bırakılmıyor. Avukatıma bildirdim. Korkma diyor, ama ben korkuyorum. Bunlar hastalığıma falan bakmadan, evime bile göndermeden beni sınırışı edecekler. Ne kanun tangorlar, ne insanlık".

Ve kısaca: Sonuç

Doktorların raporuna, avukatın itirazına, yasalara, insan haklarına rağmen Mainz polisi Hasan Ç' adli ilticacıyı kendisiyle hastane odasında konuşturmuş günün ertesinde sabah saat sekizde evine bile bırakmadan sınırışı etti. Bilene, bilmeyece, duyana, duymayana "Federal Almanya bir hukuk ülkesidir" diyene duyulur...

BALKAN
DEN UPLAUS AUF DEN PUNKT BRINGEN
REISEN

KOMŞUMUZ
BULGARISTAN'DA
YURTTAŞLARIMIZA

BURGAZ GÜNEŞKUMSALI'NDA ÖZEL YAZ TATİLİ PROGRAMI

Gezi ücretlerinden örnekler

Temmuz'da 1 hafta
uçak bile fullpansiyon
675,-DM

9 Eylül'den itibaren
2 hafta fiyatına 3 hafta
tatil yapın: 689,-DM

SİZLERE SUNDUĞUMUZ HİZMETLER

● Tatil programı

Berlin-Burgaz-Berlin uçak seyahati. Güneşkumsalı'nda otel ve üç öğün yemek. İsteniyen tatil süresince gruplar halinde tablodaki yiyecekler, bunların yemek yeme yerleri ve çeşitleri konusundaki istemleri gözönüne alınır, isteniyenler yemek kuponu (Essentia) verilir. Bu kuponla Balkan Turist'in tüm lokanta ve lokallerinde geçerlidir.

● Rehber

Sizleri havaalanında türkçe konuşan rehberlerimiz karşılayacak ve otellerinize yerleştireceklerdir. Rehberlerimiz tatiliniz süresince her konuda sizlere yardımcı olmanın zevk duycaklardır.

Lütfen broşür isteyiniz

Adres: Balkan-Reisen, Gneissenastr. 16
1000 Berlin 61, Telefon: 030/6911018-6918002

● Folklor eğlencesi

Balkan-Reisen konukları için Folklor dansları ile süslü bir gece düzenleyecektir. Bu eğlenceye giriş ve sunulan soğuk yiyecekler müşterileri için ücretsizdir. Ayrıca bu gece de rehberlerimiz sizlere Bulgaristan ile ilgili bilgiler vereceklerdir.

● Panorama gezisi

Güneşkumsalı'na geldiğiniz ilk ve ikinci günü yapılacak olan çevreyi tanıma gezisi ve kokteyli konuklarımız için ücretsizdir. Bu panorama gezisi sizlerin tatilinizi en iyi şekilde değerlendirmenize yardımcı olacaktır.

Metin Servet/Gingen-Fils

GÜLDÜŞÜN

Cumhuriyet Gazetesi'nin iki çizeri, Ali Ulvi ve Tan Oral demokrasiye ve özgürlüğe olan inançlarını üstüste yaymaldıkları karikatürlerinde övülesi bir sanatçı hüneriyle sergiliyorlar. En zor koşullarda dahi mizah sanatının hep illicil konumunda yer almasına, özgürlük ve demokrasi savaşçıların silahı oluşuna güçlü birer örnek olarak bu iki illicil çizimimizin geçtiğimiz günlerde çıkan iki karikatürünü köşemizde yayınıyoruz.

Kapan nasıl avlanır?

NATO ülkelerinden generaller bir araya gelmiş, aralarında Evren de var; sohbet ediyorlarmış. Bir ara biri ortaya değişiklik olsun diye bir soru atmış:

- Söyleyin bakalım, demiş, çok acele bir kaplan gerekse ne yaparsınız, nasıl bulup getirirsiniz?

Alman general biraz düşündükten sonra yanıtlanmış:

- Ormana giderim, demiş, büyükcek bir ağacın altına kocaman bir kuyu kazarım. Kuyunun üstüne dallarla, otlarla örterim. Ağacın dalına bir keçi budu asarım. But tam çukuru üstünde tabii. Sonra elime büyük bir ağ alıp ağacın ardına saklanırım ve keçi gibi bağmaya başlarım. Kaplan sese duyar gelir, etin kokusunu alır koşar ve tabii çukura düşer. Hemen ağı üstüne atar, yakalar getiririm.

Herkes pek beğenmiş. Ama Amerikalı dudak bükmüş:

- Tamam, tamam demiş, öyle de olur da çok zahmetli. Ben de ormana giderim. Çukura mukura boyverir, ağacın arkasına saklanırım. Başlarım keçi gibi bağmaya. Kaplan sese gelince birden ağacın ardından fırlar, çekirim silahımı, "dan, dan, dan" vururum kaplanı getiririm...

Onu da pek beğenmişler. Ama Evren'in suratında küçümseyici bir gülüş... Bir general ona dönmüş:

- Pek tutmadınız galiba paşam, demiş, siz olsanız ne yapardınız?

Evren kendinden emin gülümüş:

- Ne lüzüm var, demiş, taa ormanlara filan gitmeye. Ben çıkardım evimden. Bahçeden bir kedi yakalarım. Yatırırm falakaya, veririm elektrikli... nasıl olsa yarım saat sonra bir kaplan olduğunu itiraf edecektir...

BİLMECE-BULMACA-SATRANC

Bulmaca

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

Satranç

SOLDAN SAGA: 1- Lehin'in en önemli yapıtlarından biri, Ölü olmayan, Canlı 2- Üretim, Yapım 3- (Ters) İslamda dört mezhepten birinde olan 3- Gazete, dergi gibi kitle haberleşme araçlarından biri, Eski Türk boylarında hakan, kral, Temiz tertemiz 4- (Ters) Duvarcı ustasının atlelerinden, Eski dilde teknik, Anıt 5- Kapitalizmin, toplumsal ilerlemeyi sağlayan ve tekelci kapitalizmde orta

Bu sayımızda, İspanyol açılışını bir örnek üzerinde incelerken, aynı zamanda açılışların genel ilkelerini de göreceğiz. Okuyucu, burada verdiğimiz örnekleri tahta üzerinde oynatarak incelemelidir. Ancak, hep beyazlarla oynama şansımız olmadığımız düşünürsek, oyunu siyahlarla bizim oynadığımızı varsayarak incelemenin daha yararlı olabileceği gözüktüne alınmalıdır.

Örnek 1: İspanyol partisi (Marschall gambiti)

1. e2-e4, e7-e5 2. Aa1-f3, Ab8-c6 3. f1f1-b5, a7-a6 4. Pb5-a4, Ag8-f6 5. 0-0, f1f8-e7 6. Kf1-e1, b7-b5 7. Fa4-b3, 0-0 8. c2-c3, d7-d5 (Şekil 1)

(Siyah bu hamleyle e Piyonunu feda ediyor. Buna karşılık e-hattını kendi figürleri ve bir saldırı şansı için açmış oluyor.)

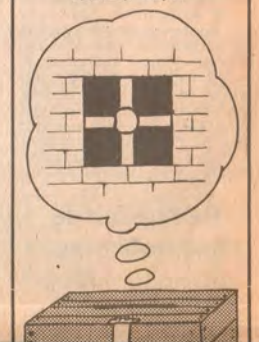
9. e4-d5, Af6-d5 10. Af3-e5, Ae6-e5 11. Ke1-e5, Fc8-b7 (Şekil 2)

(Bu durumda siyah normal olarak 11... e7-c6 oynar. Ama oyunumuzda beyaza b7-g2 diagonalı üstünden saldırıyı planlıyor.)

12. Kd5-e1? (Beyaz taleisini perçin çekmekle acele ediyor. 12. d2-d4 oynayabilir ve siyah 12... Fc7-d6 oynarsa, 13. Ke5-d5'e cevap verebilir.)

12... Fc7-d7 13. e2-d4 Yd8-b4

SERBEST SEÇİM

kelci kapitalizm orta-
dan kalkın yasalardan bir-
ri, Şili'de Allende dönemi-
minde komünistlerin yer
almadığı "sol" örgütlerden biri 6- Çök diğil.(Tersi) Soyadı Fabri olan ünlü bir Ma-
car sinema rejisörünün ilk adı, Kuzu sesi 7- İsrail'in ısgal altındaki (uttuğu ve Orta-
doğu'da akersel/ strateji bakımından kilit bölgelerden biri 8- Muğla'nın bir ilçesi.
Orta Anadolu'nun ilk çağlaraki adı 9- Federal Almanya'nın Belçika sınırına ya-
kın bir kenti. Osmanlı İmparatorluğu'nda Polonya'da verilen adı.(Tersi) Mideye
salgın yapan bezlerden biri 10- (Tersi) İtalyan televizyonunun kısıltım adı. Küçük
ve çok kıvrak bir deniz teknesi 11- Generalicele en yüksek rütbe Açılıp sağlığına
bakmaksızın bir yere oturma yada uzanma 12- İki kez kavrulmuş sebzecik. Orta
Amerika'da zengin bir kültür ve uygarlık yaratmış eski bir halk.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Orta Amerika'da Somoza adı diktatörün pençesinden
devrilmeye kurtulmuş ve halen ABD emperyalizminin açığı saldırısı altında bulunan
bir ülke (Türkcede okunduğu gibi) İkkel bir silah 2- 'Jerminal' romanının yazarı,
İleri ve özgürlük savunucusu bir Fransız sanatçısı. Eski Mısırlıların bir tanrı 3- Üze-
rinde uyunulan yer, döşek. Ankara'daki burjuva politikacılarının koyu renk elbisele-
ri için kullanılan alaycı deyim 4- Büyük balıkgi kaşığı. Babamızın kızkardeşi 5- Do-
ğu ve Orta Anadolu'da Ermeni din adamlarına böyle denirdi. Faiz karşılığı bir
alatılan 6- (Tersi) Türkiye'de üretilmiş mallara konan kısıltı. Oynak -baştan
çıkarıcı kadınlar için kullanılan bir sıfat. (Tersi) Bir emir 7- (Tersi) Dili bir parça
tutuk olan -başı harfleri söyleyemeyen. Doğal bir alet 8- (Tersi) Amacına ulaşmış.
Değerli bir (Tersi) Namus -haya, utanma duygusu 9- (Tersi) Hatıra, Federal Al-
manya televizyonunun ikinci kanalının kısıt adının Türkçe okunuşu 10- (Tersi)
Andri Thomas olan ünlü bir Alman yazar. Yeni doğum yapmış kadın 11- Tavla
oyununda iki. El ile direk arası. Bir konuda savunulan -ileri sürülen görüş 12- Doğu
Anadolu'da bir ilçe. Telsiz telefon -teleks gibi habertemse araçlarında uluslararası
kontrol harfleri. Önün tersi 13- İsim. Süre, kullanın süresi. Türkcede bir harfin
okunuşu 14- Gemilerin taşıdığı yer. Kimi Anadolu ağzlarında dokuma tezgahı-
nın bir bölümüne yada iplik bükülen araca verilen adı.

Bilmece

Aşağıda alfabe sırasına göre düzenlenmiş heceleri yalnız birer kere kullandınız. soruların
yanıtlarını bulunuz. Bulduğunuz sözcüklerin ilk harfleri sırasıyla okunduğunda, Cunta
mahkemeleri önünde baş ağmeyen yirektil bir demokratın adı ve soyadı çıkacaktır.

A - BAD - CI - CIR - DOS- DRI - EN - EN - GE - GELS - GON - HA - HA - HAM
IN - KE - KI - LENK - LIZM - MA - MA - MAN - MED - MU - MU - MUR - NA
RA - RA - REK - REM - RO - TER - TI - TO - US - YA - YEVS

- 1- Burjuva dünya görüşünün tersi
- 2- Bu yıl ölen çok ünlü bir Fransız komü-
nist şairin soyadı
- 3- Tarihlin bilinen en eski kanun düze-
leyicisi bir Asur kralı
- 4- Kitaplı peygamberlerin sonuncusu
- 5- Akıl
- 6- Anadolu'yu da istila etmiş bir Moğol
hakanı
- 7- Mimar Sinan'ın üstüne ünlü bir köprü
kurdurdu, aynı adı taşıyan ve İvo An-
drić'in yazdığı romanı Nobel ödüllü kazan-
mış, Yugoslavya'da bir akarsu
- 8- Halen yurtdışında yaşayan ünlü bir
müzik sanatçımızın soyadı
- 9- Halk masallarımızda kara sevdalı aşık-
lardan biri

- 10- Bilimsel Sosyalizmin kurucuların-
dan, Karl Marks'ın en yakın arkadaşı,
bilim adamı, eylem ve örgüt adamı
- 11- Bir tarihsel dönemi insan ve sand il-
kilerinin karmaşık yapısı içinde aktarılan
bir edebiyat biçimi
- 12- Zehirli bir yılan
- 13- Kürtlerin bu yüzyılda bugünkü İran
toprakları üstünde kurdıkları ancak İran
ve Irak ordularının saldırılarında sonunda
uzun ömürlü olmayan başimizir- eum-
huriyetlerinin adı
- 14- Ünlü ama genel olarak devrimci dü-
şünceden uzak, Çarlık dönemini yansı-
tmış bir Rus romancı (Türkcede okun-
duğu gibi)

12...Fe7-d7 13. d2-d4 Y48-b4
(Siyah planı iyi iştir; fili ve vezir, doğrudan şaha yönelik en önemli dia-
gonale girmeninde durunda. Buna karşılık, beyazın vezir kanadındaki aletleri henüz
oyuna girmedikleri için, saldırı şöyle dursun, savunmaya bile yardım edemiyorlar).
14. g2-g3 (Siyah h2'ye ulaşan diagonalı kapatarak d6'daki filin etki gücünü azaltı-
yor. Ama aynı anda b7'deki filin daha güçlenmesine yol açıyor). 14...Vh4-h3 (Siz-
im b7'deki filin büyük gücünü görüyoruz. Siyah 15...Ad5-e3 ve 16...Vh3-g2 ve mat
ile tehdit ediyor). 15. Vd1-f3 (Beyaz uzun diagonalde bir karşı baskı denemesine
girişiyor. Ama siyahın saldırısı şah kanadını hedef aldığından, daha güçlü). (15...
Ka8-b8 (Kale siyah figürlerin ateş gücünü daha da arttırdı. Çünkü bu kez de kale
değişiminden sonra, e1'den mat etmekle tehdit ediyor). 16. Fe1-e3 Beyaz böylece
siyahın iki saldırı yolundan birini yani e hattı kapatıyor ama, kaderin diagonal
yoluyla gelmesini engelleyemiyor!) 16...Ad5-e3 (Sekil 3) (Simdi diagonalı, beyaz
vezirin değil, siyah filin kontrol ettiğini görüyoruz. Eğer beyaz 17. Vb3-b7 oynarsa
Ae3-g4 oynayan siyahın mat etmesini hiç bir şey engelleyemez). 17. Fb3-f7+ (Deni-
ze düşen yılanı sarılmış!) Bu ümitsiz saldırı yenilgiyi geciktirse bile engelleyemez).
17...Kf8-f7 18. Vb3-b7 (Dikkat! Su anda 18...Ae3-g4 hamlesi siyahın mat olmasına
yol açabilir. 19. Ke1-e8+; Kf7-f8 20. Vd5+Sh8 ve 21. Ke8-f8+ ve Mat). 18...Kf7-
f2! (h2'den hemen ve f1'den iki hamlede mat tehdidi) 19. Sh2-h3 20. Sh2-
g3, Vh2-g2+ ve Mat. (Sekil 4). Eğlenceli ve güzel bir son. Beyaz, tam da uzun
diagonal üzerindeki kontrolü ele geçirdiğini düşünürken, siyah arka kapıdan giri-
yor.

- Bu oyundan sonra, açılışlara ilişkin genel kuralları sıralayabiliriz.
- Açılışa öncelikle figürlerin geliştirilmesine çalışılmalıdır.
- Merkezin (yani tahtanın tam ortasındaki 4 kare) kontrolü için uğraşıl-
malıdır.
- Piyon hamleleriyle, ya da aynı figürle birden fazla oynayarak zaman kaybe-
dilmemelidir.
- Açık hatlar kontrol edilmelidir.
- Diagonalollerin, özellikle de şaha yönelik olanların filler tarafından kontrolü
önemlidir.

Şekil 1

Şekil 3

Şekil 2

Şekil 4

Yılın doktoru

Dünya Hekimler Birliği'nin gelenek-
sel "Yılın Hekimi" ödülü verilecekti.
Dünyanın dört bir yanından gelen bin-
lerce hekim toplanmışlar. Jüri başkanı
ağrısız sahayne gelmiş, mikrofonu eline
almış ve önce "mansıyon" kazanan, "8-
bünye değeri" bulunan hekimlerin adı-
larını saymış. Alkış, flandan sonra baş-
lımların yılın hekimlerini açıklama:
- Üçüncülük ödülüne dünya ilk kez
beyin nakli ameliyatını gerçekleştiren A-
merikalı meslektaşımıza veriyoruz...

Alkış, alkış, alkış... Başkan devam et-
miş;

- İkincilik ödülünü Fransız meslektaşım-
ız kazandı. Kendisi bir maymunun kalbi-
ni bir insana aktardı ve aktardığı kişi ha-
len yaşıyor...

Öncekinden daha da çokşuklu bir alkış
patlamış. Sonunda sıra birincilik ödü-
lüne gelmiş. Ortalık sessizliğe bürünmüş
ve jüri başkanı başlamış;

- Birincilik ödülüne de Türk meslektaşım-
ız layık görüldü arkadaşlar, demiş, ken-
disi bir hastaya oldukça başarılı geçen bir
bademcik ameliyatı gerçekleştirmişti...

Salonda önce bir şaşkınlık oldu. Ar-
dından "Ooo, aaaa, bu da nes!" gibisin-
den sesler duyulmuş. Nitekim biri fırla-
mış yağa;

- Başkan, başkan bu ne zerafet demiş,
bademcik ameliyatı dediğin nedir ki? Bu-
nu yapmak niye marifet oluyoruz?

Başkan gayet sakin susturmuş salon-
dakiileri ve açıklamış;

- Ama beyler demiş, yanıltmaktasınız.
Türk meslektaşımız bu ameliyatı Cunta
koşullarında gerçekleştirdi ve hasta mu-
halefette olduğundan azzını açması ola-
naksızdı... Ameliyat enseden yapıldı...

Toplantıya çok sayıda Alman, Türk ve Kürt örgütü katıldı

İlericiler Frankfurt'ta cuntanın Kürt halkına saldırısını tartıştı

● "Türk ordusunun Irak Kürdistanı'na saldırısı ve bölgedeki Kürt halkına yönelik işkence ve baskılar" konulu açık oturum Frankfurt'ta yapıldı.

"Türk ordusunun Irak Kürdistanı'na saldırısı ve bölgedeki Kürt halkına yönelik işkence ve baskılar" konulu açık oturum 9 Temmuz Cumartesi günü Frankfurt'ta yapıldı. Açık oturumda Irak Yurtsever Demokratik Cephesi'nin iki temsilcisi, Antimperialist Enformasyon Bülteni adına Claus Fischer, Alman Komünist Partisi (DKP) sözcüsü, Türkiye'de PKK davaları avukatlığı yapmış Avukat Hüseyin Yıldırım, FİDEF, Kürt Halkçıları, KKDK, Serxwebun, Gerçek ve DİB-FAK temsilcileri konuşmacı olarak yer aldılar.

Çok sıcak bir havaya rağmen ilgiyle izlenen açık oturum, konuşmacıların ilk tur konuşmalarından sonra soru ve tartışmalarla devam etti.

Irak Cephe temsilcisi, DKP ve Enformasyon Bülten temsilcileri konuyu dünya-daki genel durum, barış sorunu ve ABD'nin Ortadoğu'daki ve dünyadaki yeni emelleri noktasından ele alırken, Türk ve Kürt sözcülerin tümü, Türk ordusunun Irak sınıırı aşarak Kürt hareketine ve buralardaki Kürt köylerine saldırısını Evren diktatörlüğünün ABD'nin bölgedeki çıkarlarına ve yeni saldırı girişimlerine yardımcı bir ilk adım olarak nitelendirdi. Evren cuntasının şöven ve saldırgan niteliği, Kürt halkının haklı savaşının sonuna kadar desteklenmesi ve bu savaşın Türkiye işçi sınıfının savaşımıyla birlikte yürütme zorunluluğu, öte yandan Irak

Kürdistanı'na saldırının ABD-NATO planı ve destekli bir hareket olduğu konuşulmuş, konuşmacıların bir görüş birliği içinde olmaları dikkati çekti.

Konuşmacılardan Avukat Hüseyin Yıldırım PKK davalarında, bugüne kadar toplam 52 idam verildiğini, ölmüşlerdeki iki ay içinde idamların 100'ü geçeceğini ve Kürt halkına yapılan işkenceleri, özellikle Diyarbakır'ı anlattı.

KKDK sözcüsü, Kürt halkının uzun dönemlerden beri Irak, İran, Suriye, Türkiye tarafından ezildiği ve sömürüldüğü üzerinde durarak, bu ülkelerin Kürt halkının ulusal savaşını emzektir her zaman ortak hareket ettiklerini vurguladı.

Serxwebun sözcüsü, 12 Eylül sonrasında ağır saldırıya rağmen, bölgedeki ulusal hareketin yeniden toplanmaya başladığını, Evren diktatörlüğünün "operasyonu"nun tam bu toplanma sırasında gerçekleştirildiğini söyleyerek, amacın sünnin her iki tarafında 30 kilometrelik bir şerhirdin Kürt halkından başlatılarak Türkiye ve Irak Kürdistanı'nın irtibatının bütünüyle kesilmesi olduğunu belirtti ve ABD'nin Ortadoğu'daki yeni saldırı planlarını bir parçası olduğunu vurguladı.

Gerçek Gazetesi temsilcisi, faşist cunta ile gerici Saddam rejimi arasındaki, ardından ABD emperyalizmi buluşan bağları dikkati çekti. Saldırının NATO tabiatı bahanesiyle tüm ABD yüzüke düzeyli askeri yetkililerinin Türkiye'de bulunduğuları bir zamana rastlamasını yorumladı. Saldırının amaçlarından birinin de ABD planları doğrultusunda Saddam diktatörlüğünün korunması olduğunu, bu saldırıyla Irak Kürdistanı'na lojistik destek yollarının kesildiğini söyledi. İkinci ordunun

Konya'dan Malatya'ya nakledilmesine de dikkati çekerek bunun gerek Kürt halkını gerekse Ortadoğu'daki saldırganlığı hedeflediğini bildirdi.

Diğer konuşmacılar ise, benzeri vurgularda benzer konuşmalar yaptılar.

Aynı günlerde Türkiye'de tekelci basın önde gelen imzalarının "Hareket Bölgesi"nde cunta tarafından düzenlenen "incelene gezisi"nden sonra başlayan şöven propaganda dalgasına karşı Frankfurt'taki bu toplantı anlamlı bir yanıt oluşturdu, bir dizi yalanın ortaya çıkmasına katkıları oldu.

20'yi aşkın mitinge Türkiye ilericiler de katıldı

Yunanistan'da Türkiye halkıyla dayanışma mitingleri

● Binlerce Yunanlı'nın katıldığı eylemlerde cunta protesto edildi

Yunanistan'ın değişik kentlerinde son bir ay içinde Türkiye halkı, işçi sınıfı ve İGD'yle dayanışma eylemleri yapıldı. Binlerce Yunanlı'nın yanı sıra, Türkiye politik göçmenlerin ve İGD'nin katıldığı bu etkinliklerde, NATO'ya, ABD emperyalizmine ve cuntaya karşı ortak savaşın kararlılığı dile getirildi.

3 Temmuz tarihinde Yunanistan'ın Atina şehrinde, Yunanistan Komünist Partisi, PASOK ve İş Komünist Partisi'nin birlikte düzenledikleri Türkiye halkıyla dayanışma mitingine beş binin üzerinde katılım oldu. Mitingde bir konuşma yapan İGD Genel Sekreteri Alattin Taş, cuntanın uygulamaları ve Türkiye gençliği konularında mitinge katılanları bilgilendirdi.

Londra'da, Türkiyeli politik kadın tutuklularla dayanışma toplantısı yapıldı

26 Haziran günü İngiltere'nin başkenti Londra'da ASTMS Sendikası Genel Merkezi'nde bir toplantı düzenlenerek, Türkiye politik tutuklu kadınlar ve kadın haklarıyla dayanışma dile getirildi, somut bir eylem programı oybirliği ile kabul edildi. Türkiye Kadın Haklarıyla Dayanışma Komitesi'nin düzenlediği toplantıda bir konuşma yapan İKD Genel Başkanı Beria Önger, "cuntanın uygulamaları, gasp edilen insan ve kadın hakları, Türkiye politik tutuklu kadınlar hakkında" toplantıya katılanları bilgilendirdi.

ASTMS Sendikası Yürütme Kurulu Üyesi, TUC Kadın Komitesi üyesi ve İşçi Partisi Milletvekili adayı Mel Road'un başkanlık ettiği toplantıya, Sosyalist Enternasyonal Kadın Bölümü Başkan Yardımcısı ve İşçi Partisi Kadın Kolu Başkanı Joyce Bould, TASS Sendikası Genel Sekreter Yardımcısı ve Kadın Komitesi Başkanı Barbara Switzer, İngiltere Komünist Partisi Kadın Kolu Başkanı Margaret Bowden ve Londra Belediyesi Kadın Barış Grubu Başkanı'nın yanı sıra, pekçok örgüt ve kuruluştan temsilciler katıldı.

GEW, Köln'de
Türkiye Cuntasını
protesto mitingi
düzenledi

Alman Öğretmenler Sendikası'nın (GEW) Köln şubasının çağrısı üzerine, 4 Temmuz günü yapılan askeri diktatörlüğün anti-demokratik uygulamalarını protesto etme binin üstünde insan katıldı. İlgili miting ve yürüyüş, Köln'de öğretmenlik yapan ve GEW işyeri olan Şakir Bilgin'in altı aydan beri hiçbir suç gerekçesi gösterilmeden tutuklanarak Türkiye'de alkonmasını ve askeri diktatörlüğün zindanlarındaki tutuklularla dayanışmayı dile getirmek amacıyla yapıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan Şakir Bilgin'in eşi Necla Bilgin, eşinin de onbinlerce tutuklu gibi suçsuz olduğunu ve derhal serbest bırakılmasını istedi ve Alman kamuoyunun cuntanın demokrasiye dönüyoruz yalanına inanmamalarını söyleyerek, tüm anti-faşistleri ve demokratları Türkiye'deki tutuklularla dayanışmaya çağırdı.

Heilbronn'da Arbeiterwohlfahrt bölge örgütünün 60. yıldönümü kutlandı

1 Temmuz Cuma akşamı, Federal Almanya'nın Heilbronn kentinde Arbeiterwohlfahrt Bölge Teşkilatı kuruluşunun 60. yılını kutladı. Toplantıya Almanların yanı sıra, çok sayıda Yugoslav ve Türküvelli emekçi de katıldı. Toplantıda açılan bir standta, Türkiye'de halkın yaşamı ve Türkiye emekçilerinin Federal Almanya'daki durumları işlenerek, bir de folklor gösterisi yapıldı.

Mulhouse'de 15-16 Haziran kutlandı

26 Haziran pazar günü, Fransa'nın Mulhouse kentinde CGT sendikasıyla birlikte bir gece düzenlenerek 15-16 Haziran gelineyi kutlandı. Çok sayıda Fransız ve Türküvelli emekçinin katıldığı toplantıda, DISK'e bağlı Pekim-İş Sendikası'ndan Esfer Okumuş ve CGT Alsace Bölgesi Genel Sekreteri Albert Klein birer konuşma yaparak Türkiye işçi sınıfıyla dayanışmalarını dile getirdiler.

Danimarka'daki Kürt ilericilerinin açlık grevi

PKK yandaşı Kürt ilericilerin açlık grevi yaptıkları yere katildilen Kürt demokratların resimlerini taşıyan bir pano asıldı ve Danimarka dilinde yazılmış bir pankartla da direniş kararıldığı ve gereği belirtildi.

Cuntanın Irak Kürdistan'ına saldırması ve son yapılan "Macera 83" Askeri tatbikatını protesto etmek için, 12 gün açlık grevi yapıldı.

Serxwebun dergisinin görüşlerini savunan Kürt demokratları Kopenhag'ın en işlek caddelerinden birinde, PKK davasındaki idamları, Türkiye'nin Irak Kürdistan'ına saldırmasını ve son yapılan "Macera 83" askeri tatbikatını protesto etmek için, 12 gün süren bir açlık grevi yaptılar.

Bilindiği gibi, 1979'dan bu yana sürmekte olan PKK davasında, geçtiğimiz ay toplam 42 idam kararı alınmış. Cuntanın Irak Kürdistan'ına saldırması ve NATO Çekik Güçleri'nin de katıldığı "Macera 83" tatbikatı aynı tarihlerde gelişmişti. Danimarka'daki bey Serxwebun taraftarları, bu tesadüfı sayılamayacak olayları protesto etmek için açlık grevine başladılar.

Danimarka kamuoyunun ilgisini Türkiye'deki son gelişmeler çekmeyi amaçladıklarını söyleyen grevciplerden iki, grevin birinci ve dokuzuncu günlerinde hastaneye kaldırıldıkları, diğerleri protestolarını onikinci güne kadar sürdürdüler.

Göppingen'de bir barış şenliği yapıldı

Federal Almanya'nın Göppingen kentinde Barış Komitesinin çağrısı altında toplanan örgütler 2 Temmuz Cumartesi günü Schlooptatz'da bir barış şenliği düzenlediler. Çeşitli Alman kuruluşlarının yanı sıra Türküvelli kuruluşlardan FİDEF üyesi Göppingen İşçi Birliği ve Cephe Serxwebun örgütleri de "Göppingen Barış Şenliği" ne katılarak değişik etkinliklerde bulundular.

Festival, saat 11'de yaya geçidinde kurulan standartlarda yapılan barış üzerine tartışmalarla başladı. Tartışmalarda, genel olarak "sınırlı bir atom savaş mümkün müdür?" ve "Öncelikle Federal Almanya'ya yerleştirilmek istenen atom reaktörleriyle ne amaçlanıyor?" konuları işlendi.

Belçika'nın Liege kentinde belediye çalışanları iki aydır grevde

- Belçika'nın en büyük kentlerinden birisi olan Liege'de, işverenin ücretleri ödememesi nedeniyle başlatılan grev, ikinci ayını doldurdu

Belçika'nın en büyük kentlerinden birisi olan Liege'de, işverenin ücretleri ödememesi nedeniyle belediye çalışanları başlatıldığı grev ikinci ayını doldurdu. Edinilen bilgiye göre, sağcı bir koalisyondan oluşan Belçika Hükümeti'nin Belediye'ye yardım kesmesi Belediye'yi güre duruma düşürdü ve işveren işçilerin ücretlerini ödeyemedi. Bilindiği gibi, Liege Belediyesi'nin yönetimi sosyalistlerin elinde bulunmaktadır.

Ote yandan, iki ay aşkın bir süredir devam eden grev, izne gitmek isteyen ve oturma izni biten Türküvelli emekçileri de yoğun olarak etkiledi. Belçika polisi, oturma izni sona eren pek çok Türküvelli emekçinin oturma süresini uzatmadı.

Mannheim'da kadınlar gerici yasalara karşı yürüdü

Aile planlaması ile ilgili olarak, tutucu Bonn Hükümeti'nin yasa değişikliği planları, Federal Almanya'nın diğer yörelerinde olduğu gibi, Mannheim'da da protesto edildi. Çok sayıda genç kuşak Türküvelli kadının da katıldığı DGB Mannheim Bölgesi ve Pro Familia Örgütü'nün protestoyu yürüttü, 25 Haziran günü "kazanılmış haklara el sürdürmeyiz" belgisi altında yapıldı. Bilindiği gibi günümüzde aile planlamasının gerektirdiği durumlarda ve doktor kontrolü altında Sosyal Sigortalar tarafından yaptırılan Kütaj, Kohl Hükümeti tarafından yasaklanmak isteniyor.

Mannheim'daki protesto eyleminde birer konuşma yapan DGB ve Pro Familia yetkilileri, bu yasaklamanın ilk önce çalışan kadınlara, fakir aileleri etkileyeceğini, onların gizli koşullarda Kütaj yaptırmaya zorlayacağını belirttiler. Yasa değişikliğinin gerekçesi halinde, işçi ailelerin, hem sağlık açısından hem de ekonomik açıdan zor durumları düşmeleri kaçınılmaz olacaktı.

Konuşmacılar, aile planlamasının, ancak kadının ve erkeklerin hiçbir baskı ve zorlama olmadan, eşit koşullarda verebilecekleri karar sonucunda gerçekleştirileceğini vurguladılar.

Federal Almanya'da CDU/CSU Hükümetinin işbaşına gelmesiyle birlikte emekçi sınıfların kazanımlarında sürekli kısıntı politikası da gündeme girildi. Bu kısıntılardan kuşkusuz kadınlar da paylarını aldılar. Kütaj Yasası'ndan, kadınların çalışma hakkına kadar, bir dizi alanda Federal Hükümetçe olumsuz yönde değişiklikler planlanıyor. Ancak Federal Almanya'daki kadınlar pek öyle kolayca boyun eğmeye benzemiyorlar. Almanya'nın pek çok kentinde bu amaçla protestolar düzenlendi. Bu eylemlerin bir çoğunda Türküvelli kadın emekçiler de etkin olarak yer aldılar.